

Generalforsamling 2025

Sakspapirer

Innholdsfortegnelse

GF 1-25 Konstituering, forretningsorden, saksliste og dagsorden	3
GF 2-25 Årsberetninger, årsregnskap, revisors og kontrollkomiteens beretning	11
GF 3-25 Vedtekter	41
GF 4-25 Arbeids- og prinsippprogram	82
GF 5-25 Kontingent	137
GF 6-25 Honorarer	139
GF 7-25 Budsjett	141
GF 8-25 Innkomne forslag	148
GF 10-25 Valg	150

GF 1-25

**Konstituering, forretningsorden,
saksliste og dagsorden**

Forslag til konstituering

Ordstyrer

Styret innstiller på Stian Seland som ordstyrer.

Referent / protokollfører

Styret innstiller på at sekretariatet har ansvar for protokollføringen under møtet.

Protokollunderskrivere

Styret innstiller på at Emilie Duane Nordskog (styret) og en person fra medlemsorganisasjon som velges på generalforsamlingen signerer den ferdige protokollen.

Tellekorps

Styret innstiller på at Thea Henrikø (styret), Nikolai Raabye Haugen (styret), og sekretariatet fungerer som tellekorps dersom elektronisk avstemning ikke fungerer.

Redaksjonskomité

Styret innstiller på følgende redaksjonskomité for prinsipp- og arbeidsprogram:

Åpen (medlemsorganisasjon)

Åpen (medlemsorganisasjon)

Åpen (medlemsorganisasjon)

Benedikte-Marie Lio (Mental Helse Ungdom/styret)

Ingrid Thunem (FFMU/styret)

Forslag til forretningsorden

1. Generalforsamling

1.1 Generalforsamlingen behandler de saker som er beskrevet i vedtektene

2. Representasjon

2.1 Medlemsorganisasjoner stiller med delegater og observatører, jmfør vedtektenes kapittel 3.

3. Mandat for redaksjonskomiteen

3.1 Redaksjonskomiteen består av fem medlemmer, som representerer fem ulike organisasjoner. Det kan ikke være mer enn to sittende styremedlemmer i redaksjonskomiteen.

3.2 Representanter fra sekretariatet fungerer som uavhengige sekretærer for komiteen, uten stemmerett.

3.3 Komiteen skal samordne innkomne forslag ved å:

Lage dokumenter der alle forslagene er med, nummerert, kategorisert med henvisninger til side- og linjenummer

Eventuelt foreslå egne forslag som forener innkomne forslag med samme intensjon, er gode kompromisser eller er bedre formulert

Eventuelt føre dialog med forslagsstillere, styret eller forberedende komiteer der det vurderes som hensiktsmessig.

3.4 Komiteen skal innstille på hvorvidt forslag skal vedtas, avvises eller anses som redaksjonelle og ikke realitetsbehandles.

3.5 Komiteen skal legge frem og eventuelt begrunne sine forslag før avstemning.

3.6 Komiteen kan foreslå voteringsorden i samråd med ordstyrer.

4. Forhandlinger

4.1 Generalforsamlingen er åpen med mindre annet blir bestemt med alminnelig flertall

4.2 Forhandlingene skal preges av gjensidig respekt og anerkjennelse.

4.3 Det skal tales fra anvist sted i salen.

4.4 Generalsekretær har talerett, og kan delegere taleretten videre der det er naturlig at andre ansatte får ordet.

4.5 Alle som ønsker ordet må gi tegn ved å bruke det elektroniske talestyringssystemet, subsidiært ved å vise delegatskilt dersom talestyringssystemet ikke fungerer.

4.6 Ingen kan ha ordet mer enn tre ganger i samme sak. Unntak fra dette er prinsippprogram som behandles kapittel for kapittel og vedtektene som behandles vedtekt for vedtekt.

4.7 Taletid er tre minutter. Taletid utvides med ett minutt ved bruk av tolk eller ASK.

Talere som ikke har hatt ordet til hovedinnlegg i gjeldende debatt prioriteres foran talere som har hatt hovedinnlegg. Delegater prioriteres foran observatører eller andre med møterett. Prioritering gjelder kun ved førstegangs tegning.

4.8 Replik kan føres utenfor talerlisten til siste innlegg. Det gis inntil to replikker per hovedinnlegg, samt en svarreplik. Til replikk og svarreplik gis ordet for inntil ett minutt. Det kan gis tredjereplik dersom et innlegg har vært rettet direkte mot en person.

4.9 Ordstyrer kan foreslå redusert taletid, samt avgjøre at strek settes. Møtet kan oppheve streken ved votering. Ordstyrer kan også utvide taletiden som ledd i individuell tilrettelegging.

4.10 Møtet kan vedta å stryke resten av talerlisten uten at de som er oppført får ordet i debatten. Slikt vedtak gjøres med 3/4-flertall og har umiddelbar virkning.

4.11 Til dagsorden, voteringsorden og saksopplysning

Til dagsorden gis ordet for å foreslå endringer i den fastsatte dagsorden.

Til voteringsorden gis ordet for å foreslå endringer i den foreslåtte voteringsorden.

Til forretningsorden gis ordet for å foreslå endringer i denne forretningsorden.

Til saksopplysning gis ordet for å opplyse eller avklare rene faktiske forhold.

Til forretningsorden, voteringsorden og dagsorden gis ordet umiddelbart etter at pågående hovedinnlegg med replikkveksling er avsluttet.

Til saksopplysning gis ordet umiddelbart etter at innlegget eller replikken tegningen kom under er avsluttet.

4.12 Det er anledning til å få sine innlegg lest opp av ordstyrer. Innleggene tegnes som beskrevet i punkt 4.5 og leveres per e-post til post@ungefunksjonshemmede.no

5. Votering

5.1 Alle avstemninger gjøres med alminnelig flertall med mindre vedtektene sier noe annet, og gjennom elektronisk avstemning.

5.2 Ved alminnelig flertall teller ikke blanke/avholdende stemmer med.

5.3 Ved kvalifisert flertall/brøk teller blanke/avholdende stemmer mot.

5.4 Elektronisk avstemning regnes som skriftlig avstemning.

5.5 Ved flere kandidater til et verv vil stemmefordelingen være synlig, med mindre noen med forslagsrett ber om at det skjules.

5.6 Forslag om prøvevotering tas opp til votering umiddelbart etter at det er foreslått. Prøvevotering kan ikke omgjøres til gyldig votering. Debatten fortsetter etter talerlisten.

6. Andre reguleringer av forhandlingene

6.1 Det føres protokoll over forhandlingene. Denne inneholder oversikt over de tilstedeværende, samtlige organisasjoner som tar ordet, vedtak og stemmetall dersom stemmer telles.

Protokolltilførsler kan leveres av alle med forslagsrett. Disse må fremlegges muntlig i debatten og skal være levert skriftlig innen møtes slutt. Andre delegater og observatører skal gis mulighet til å tilslutte seg protokolltilførselen.

6.2 Forslag

Alle forslag om ikke er til dagsorden, forretningsorden eller voteringsorden skal leveres skriftlig gjennom fastsatt skjema. Forslag til arbeids- og prinsippprogram (sak 4), kontingent (sak 5), honorar (sak 6) eller budsjett (sak 7), som ikke er fullstendig eller mangler henvisning til plassering forkastes automatisk.

Forslag som trekkes av forslagsstiller kan opprettholdes av andre med forslagsrett selv om strek er satt.

6.3 Tidsfrister

Fristen for å levere endringsforslag til arbeids- og prinsippprogram (sak 4) og

innkomne forslag (sak 8) settes til klokken 13:00 lørdag. Endringsforslag til kontingent (sak 5), honorar (sak 6) og budsjett (sak 7) settes til klokken 14:00 lørdag.

Fristen for å levere benkeforslag til valg settes til klokken 13:00 søndag.

Alle forslag skal sendes via digitalt skjema.

Dersom digitalt skjema av tilretteleggingshensyn ikke kan benyttes kan forslag sendes til post@ungefunksjonshemmede.no

7. Andre bestemmelser

Forretningsorden skal ses i sammenheng med Unge funksjonshemmedes vedtekter.

Spørsmål som ikke er regulert i denne forretningsorden eller i vedtektene avgjøres av møtet med alminnelig flertall.

Saksliste

1. Konstituering av generalforsamlingen
2. Årsmeldinger, årsregnskap med tilhørende revisors og kontrollkomiteens beretning
3. Vedtektsendringer
4. Fastsettelse av arbeids- og prinsippprogram
5. Kontingent
6. Honorar
7. Budsjett
8. Innkomne saker
9. Uttalelser
10. Valg av
 - a. Styrets leder
 - b. Styrets 1. nestleder
 - c. Styrets 2. nestleder
 - d. 4 medlemmer til styret
 - e. 2 varamedlemmer i prioritert rekkefølge til styret
 - f. Leder av kontrollkomiteen
 - g. 2 medlemmer til kontrollkomiteen
 - h. Leder av valgkomiteen
 - i. 2 medlemmer til valgkomiteen og ett varamedlem
 - j. Statsautorisert revisor

Forslag til dagsorden for Unge funksjonshemmedes generalforsamling 14.-16. november 2025

Alle tider, med unntak av frister, er veiledende.

Fredag 14. november

16:30-17:00	Registrering av deltakere
17:00	Åpning av møtet
17:10-17:30	Opplæring i møtesystem
17:30-17:45	Sak 1: Konstituering av generalforsamlingen
17:45-18:00	Pause
18:00-18:45	Sak 2: Årsmeldinger, årsregnskap med beretninger Sak 4: Presentasjon av arbeids- og prinsippprogram
18:45-18:55	Pause
18:55-19:30	Sak 4: Debatt av arbeids- og prinsippprogram
19:30	Møtet heves
20:00	Middag

Lørdag 15. november

10:00-10:45	Åpning av møtet med opprop Sak 4 og 5: Fortsettelse av presentasjon og debatt av arbeids- og prinsippprogram
10:45-11:00	Pause
11:00-12:00	Sak 8: Presentasjon og debatt av innkomne forslag Sak 5, 6 og 7: Presentasjon av kontingent, honorar og budsjett
12:00-13:00	Lunsj
13:00	<i>Frist for å levere endringsforslag til arbeids- og prinsippprogram og innkomne forslag</i>
13:00-13:45	Sak 5, 6 og 7: Debatt av kontingent, honorar og budsjett Sak 3: Presentasjon av forslag til vedtektsendringer
13:45-14:00	Pause
14:00	<i>Frist for å levere endringsforslag til kontingent, honorar og budsjett</i>
14:00-14:45	Sak 3: Debatt av forslag til vedtektsendringer
14:45-15:00	Pause
15:00-16:00	Sak 3: Debatt av forslag til vedtektsendringer Sak 10: Valgkomiteen presenterer sin innstilling
16:00	Møtet heves

Program etter generalforsamlingen er avsluttet for dagen lørdag

18:30-19:00	Ungdomsdelegat Nora forteller om ungdomsdelegatordningen for CRPD
19:00	Middag
20:00	Sosiale aktiviteter

Søndag 16. november

09:00-09:45	Åpning av møtet med opprop Sak 4 og 9: Presentasjon fra redaksjonskomiteen
09:45-10:00	Pause
10:00-10:45	Sak 3: Behandling av vedtekter
10:45-11:00	Pause
11:00-12:00	Sak 4: Behandling av arbeids- og prinsippprogram
12:00-13:00	Lunsj
13:00	<i>Frist for å levere benkeforslag til valg</i>
13:00-13:45	Sak 4: Fortsettelse av behandling av arbeids- og prinsippprogram Sak 5, 6 og 7: Behandling av kontingent, honorar og budsjett
13:45-14:00	Pause
14:00-15:30	Sak 9: Behandling av innkomne forslag Sak 10: Valg
15:30	Møtet heves

GF 2-25

**Årsberetninger, årsregnskap,
revisors og kontrollkomiteens
beretning**

Styrets beretning 2024

Årsmelding for Unge funksjonshemmede

UngFunk Unge
funksjonshemmede

1. Forord fra styreleder

Unge funksjonshemmede finnes for at våre medlemsorganisasjoner skal finne sammen i kamp og i glede. Vi er bygget på tanken om at sammen er vi sterkere. 2024 var året vi virkelig fikk i gang tillitsvalgtnettverket. Med to samlinger, en i juni og en i november, fikk vi en mulighet til å møtes på tvers av organisasjoner. Tillitsvalgte fra våre medlemsorganisasjoner fikk diskutere ulike problemstillinger og arbeide sammen. Vi fikk besøk av eksterne foredragsholdere og hadde mange spennende workshops. Det jeg sitter igjen med er likevel samtalene i kaffepausene og på middagen. Samtalene om hvordan vi, selv om vi har svært ulike utfordringer, opplever de samme samfunnsskapte barrierene som står i veien for at vi kan få delta i samfunnet og bidra slik vi ønsker.

Det var mange saker som var viktige i 2024. Gjennom møter med politikere og høringer på Stortinget prøvde vi å påvirke politikerne til å lytte til oss. Særlig står loven mot å plassere unge på sykehjem som en tapt kamp, men vi gir oss aldri. Alle som ønsker skal ha muligheten til å leve et aktivt deltagende liv. Det å sikre brukerstyrt personlig assistanse som en statlig rettighet er noe vi har arbeidet med i 2024, men også her må vi fortsette.

Selv om kampene er mange er det noen lyspunkt. 3. desember-feiringen er en anledning til å feire oss selv, våre organisasjoner og alt vi får til. I 2024 delte vi ut den første ULIK-prisen til Silje Solvang, en verdig vinner som hver dag hele året står opp for funksjonshemmedes rettigheter gjennom sitt arbeid i Norges Blindesforbunds Ungdom. Det er viktig å feire alt vi får til og alt vi klarer sammen. Jeg som styreleder i Unge funksjonshemmede er så stolt av alle våre medlemsorganisasjoner og alt vi har oppnådd.

Ingrid Thunem

2. Om styret/organisasjonen

Styret 2024

Ingrid Thunem – Styreleder
Nikolai Raabye Haugen – 1. nestleder
Silje Marie Sveum – 2. nestleder
Benedikte-Marie Lio – Styremedlem
Asgeir Fagerli Langberg – Styremedlem
Marie Kristin Tønder Dahlskjær – Styremedlem
Emilie Duane Nordskog – Styremedlem
Amund Johannessen Myrvold – 1. varamedlem
Thea Henrikø – 2. varamedlem

Sekretariatet per 31. desember 2024

Ingvild Østli – Generalsekretær
Siri Espe – Interessepolitisk leder
Trude Telle – Rådgiver (kommunikasjon)
Oda Oftung – Rådgiver (deltakelse og levekår)
Maren Hagen Fuglesang – Rådgiver (utdanning og arbeid)
Nora Thunem – Rådgiver (helse)
Hanne Johnsrud Fjellheim – Prosjektleder
Victoria Gangsøy Mishra – Prosjektleder
Karoline Dela Cruz Gustad – Prosjektmedarbeider
Eilif Hallingstad Finnseth – Administrasjonsmedarbeider

3. Politisk arbeid

Fra året 2024 ønsker Unge funksjonshemmede å trekke fram noen områder som har vært viktige, eller som har vist seg å være en suksess for organisasjonen.

Innenfor **helsefeltet** har viktige politiske saker vært fremleggelsen av Nasjonal helse- og samhandlingsplan, opptrappingsplan mot vold i nære relasjoner og utredning om voldtekt som uløst samfunnsproblem. I samarbeid med SRHR-nettverket har vi arbeidet mye politisk for å sikre involvering og medvirkning fra sivil samfunn i arbeidet med ny strategi for seksuell helse. Mot slutten av året deltok vi på en konferanse om ungdomshelse i København, og begynte i den forbindelse også planleggingen av en økt interessepolitisk innsats for å styrke ungdomshelse. Tilskuddsordninger på helsefeltet har også vært viktig i 2024. Vi har fått gjennomslag for en egen ordning for paraplyorganisasjoner på psykisk helse- og brukermedvirkningsfeltet. Dette har vært en viktig seier, samtidig fortsetter vi arbeidet for bedre rammevilkår for frivilligheten.

Innen **skole og utdanningsfeltet** har vi i 2024 jobbet mye interessepolitisk, blant annet med møter med Kunnskapsdepartementet, innspill til stortingsmelding om ungdomstid 5-10.trinn, endringer i fraværsregler og forskrift til ny opplæringslov. Vi har også gitt innspill til profesjonsmeldingen og stortingsmelding om opptak til høyere utdanning, i tillegg til å følge opp arbeid med fullføringsreformen og sitte i referansegruppen til Skjermbrukutvalget. Vi har hatt fokus på universell utforming av læremidler gjennom rundebordskonferanser i regi av Likestillings- og diskrimineringsombudet, møte med Riksrevisjonen og arbeid med statsbudsjettet. Vi deltok også aktivt inn i Statped sin brukerkonferanse.

Innen **arbeidslivfeltet** har vi fulgt opp arbeidet med ungdomsgarantien i NAV og jobbet med stortingsmelding om arbeidsmarkedspolitikk gjennom innspill og møte med Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Vi har også vært koblet på et påbegynt arbeid med en prosess om områdegjennomgang av helserelaterte ytelser i NAV og deltatt og bidratt inn til Likestillings- og diskrimineringsombudet sin konferanse om ung utenforskap.

Innen **deltakelse og likestilling** har vi jobbet mye for økt deltakelse og reell medvirkning i politiske prosesser både lokalt og nasjonalt. Vi har levert hørings svar til utredningene På høy tid og Tegnspråk for livet. Begge disse anses som viktig grunnlag i det videre likestillingsarbeidet, og har blitt brukt aktivt i ulike politiske prosesser og møter gjennom året. Vi har deltatt i Redd Barnas prosjekt om ungdomsråd og CRPD artikkel 7, et flerårig prosjekt med oppstart i 2023 og som avsluttes april 2025 med rapportlansering og debatt.

På **kulturfeltet** har vi deltatt i ulike referansegrupper. Vi har blant annet vært i referansegruppen til Kulturdirektoratets arbeid med inkludering på kunst og kulturfeltet, Artistreisen, som skal lanseres i løpet av 2025. Vi har også bidratt til Oslo Open sitt forskningsprosjekt om tilgjengelige atelieer i Oslo. Prosjektet avsluttes vår 2025.

FN-konvensjonen for funksjonshemmede (CRPD) har stått særlig høyt på agendaen i 2024. I januar kom ekspertutvalgets utredning om inkorporering av CRPD, og Unge funksjonshemmede leverte høringssvar til utredningen i juni. Vi støttet utelukkende forslaget fra utvalgets flertall om inkorporering av menneskerettsloven. Deretter fulgte vi prosessen tett, og igangsatte kampanjen Likhetsløftet sammen med FFO høsten 2024. Gjennom Likhetsløftet fikk vi 116 organisasjoner og nesten 10 000 enkeltpersoner (9 981) til å signere oppropet og kravet om at regjeringen skulle legge frem et forslag om å inkorporere CRPD i menneskerettsloven. Det var flere store organisasjoner som primært jobber på andre felt enn funksfeltet som signerte Likhetsløftet, som Redd Barna, Norges Idrettsforbund, Den Norske Kirke, Foreningen FRI, Frelsesarmeen og NHO Geneo. Kampanjen bidro til at regjeringen i 2025 skal fremme forslag om inkorporering av CRPD i menneskerettsloven.

Unge funksjonshemmede var også representert under det årlige statspartsmøtet om CRPD i New York i juni. Under møtet hadde vi egne møter med European Disability Forum (EDF) og Children and Young People with Disability Australia for å utveksle erfaringer på tvers av landegrenser, samt at vi deltok på møte med UNICEF.

I 2024 har Unge funksjonshemmede gitt svar til følgende høringer:

- › Forslag om endringer i tiltaksforskriftens kapittel 7. Opplæring
- › Endringer i reglene om tilbakekreving av uføretrygd
- › Utredning om inkorporering av FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) i norsk lov
- › NOU 2023:20 Tegnspråk for livet
- › NOU 2023:13 På høy tid
- › NOU 2024:8 Likestillingens neste steg
- › Forskrift om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre
- › NOU 2024:10 Ny motorferdsellov
- › Meld. St. 9 (2023-2024) Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024-2027
- › Meld. St. 19 (2023-2024) Profesjonsnære utdanninger over hele landet
- › Meld. St. 20 (2023-2024) Opptak til høgare utdanning
- › Meld. St. 34 (2023-2024) En mer praktisk skole
- › Endringer i fraværsreglene i videregående skole
- › Prop. 36 S (2023-2024) Opptappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner
- › NOU 2024:4 Voldtekt – et uløst samfunnsproblem

Vi har også gitt skriftlige og muntlige innspill til en rekke andre innspillmøter og -prosesser.

4. Representasjon

Unge funksjonshemmede har vært representert i følgende grupper og utvalg i perioden (listen er ikke uttømmende):

- › CRPD, arbeidsgruppe
- › CRPD-prosjekt i kommunene, referansegruppe
- › Funksjonshemmedes fellesorganisasjon, hovedstyret
- › Fordelingsutvalget
- › Helsedirektoratets programstyre
- › Helse- og omsorgsdepartementets kontaktforum for brukere i helse- og omsorgstjenesten
- › Helsedirektoratets brukerråd
- › Hjernehelsestrategien, partnerskap
- › Kontaktforum for universell utforming i transportsektoren
- › Medvirkningsnettverk
- › Nasjonalt brukerråd i Statped
- › Nasjonalt utvalg for Erasmus+ Aktiv Ungdom
- › NAV Hjelpemidler og tilrettelegging, brukerutvalg
- › NEMIO-nettverk (Nettverk for medvirkning i opplæring)
- › Nordisk sivilsamfunnsnettverk
- › Produktstyret Helsenorge
- › Programkomiteen for Sjeldendagen
- › Programkomiteen for FN-dagen 3. desember
- › Ressursgruppe ungfrid.no
- › Samarbeidsgruppa og erklæringsgruppa for Fritidserklæringen
- › Sentralt brukerutvalg i NAV
- › SRHR-nettverket
- › Statens helsetilsyns brukerråd
- › Referansegruppe i Skjermbrukutvalget
- › Tilskuddsordningen for funksjonshemmedes organisasjoner, ekspertutvalg

5. Organisasjonsarbeid

Unge funksjonshemmede har i løpet av året fått Autismeforeningen som nytt medlem, og teller nå 38 medlemsorganisasjoner. Det er en jevn og god utvikling i organisasjonene under vår paraply og vi blir stadig sterkere i vårt arbeid med interessepolitikk på vegne av våre medlemsorganisasjoner.

I 2024 har vi gjennomført to samlinger i vårt tillitsvalgtnettverk. Nettverket består av tillitsvalgte fra våre medlemsorganisasjoner. Begge samlingene fant sted i våre lokaler i Oslo sentrum. Samlingen i juni fungerte som en oppstartssamling for nettverket, og tok opp temaer rundt kommunikasjon, engasjement og budskap. Det ble avholdt workshops og et eksternt innlegg fra Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU). I november gikk den andre samlingen av stabelen og vi fikk besøk av flere eksterne foredragsholdere; Geir Lippestad, SVs funksionnettverk, LNU, Press – Redd Barna Ungdom, Barrierefri fritid og Sparebankstiftelsen DNB. Vi ser at tillitsvalgtnettverket gir et forum for sosial medvirkning og en mulighet å bli kjent på tvers av organisasjoner.

Arbeidet med ny nettside, som ble påbegynt i 2023, fortsatte i 2024. Logo og visuell profil ble vedtatt av styret i 2023. Arbeidsgruppa, bestående av to representanter fra styret og to representanter fra sekretariatet, hadde jevnlig møter med designbyrået Anti og utviklerne de videre hyret inn fra Solvr. Nye illustrasjoner ble tegnet av Uglylogo/Frode Skaren i Byhands. Ny visuell profil og nettside ble lansert i juni 2024.

Vi har de siste årene arrangert en markering av FN-dagen for funksjonshemmede 3. desember. I 2024 utvidet vi feiringen ved å dele ut den aller første Ulik-prisen til Silje Solvang for hennes innsats i Norges Blindforbunds Ungdom. Ulik-prisens formål er å løfte frem og anerkjenne enkeltpersoner, organisasjoner eller grupper som har utmerket seg i sitt arbeid for å fremme økt likestilling blant unge med funksjonsnedsettelse og kronisk sykdom. Prisen skal fremheve innsatsen som gjøres for å skape et samfunn med økt inkludering, deltakelse og tilgjengelighet for unge med funksjonsnedsettelse og kronisk sykdom. Gjennom å synliggjøre og feire deres innsats håper vi å inspirere andre til å følge deres eksempel og bidra til et mer likestilt samfunn for alle.

Prosjektene våre er svært viktige for å involvere våre medlemsorganisasjoner. Deltakelse i spørreundersøkelser, referansegrupper og fokusgrupper utgjør noen av de viktigste bidragene inn til Unge funksjonshemmede.

6. Prosjekter

Prosjekter utgjør over halvparten av organisasjonens omsetning og virksomhet. I 2024 har vi hatt aktivitet i følgende prosjekter:

Trans og funkis

Prosjektet Trans og funkis ble avsluttet ved utgangen av 2024 og er å anse som et vellykket prosjekt. Gjennom prosjektet har vi innhentet erfaringer og opplevelser som transpersoner med funksjonsnedsettelse har i møte med samfunnet og i møte med helsevesenet. Spørreundersøkelsen ble besvart av over 250 personer, hvorav 233 utgjorde datagrunnlaget. Resultatene fra spørreundersøkelsen ble presentert i to rapporter; Møtet med samfunnet og Møtet med helsevesenet, i tillegg diskuterte vi funnene fra undersøkelsen i en podcast-serie med helsepersonell, fagpersoner og andre interesseorganisasjoner. Resultatene fra undersøkelsen ble lansert under Oslo Pride 2024 og har siden blitt kommunisert gjennom deltakelse på konferanser, andre podcaster og foredrag for helsepersonell, studenter og andre relevante aktører. Vi har jevnt over fått gode tilbakemeldinger på prosjektet. Prosjektet har også vært nyttig for oss som organisasjon ettersom vi nå sitter på mer kunnskap og kompetanse som vi kan ta med oss videre i vårt interessepolitiske arbeid, kompetansehevende arbeid og fremtidige prosjekter.

Alle kropper nyter

Dette prosjektet avsluttes våren 2025 og er et svært vellykket prosjekt. Alle kropper nyter er en håndbok om seksuell nytelse og funksjonshemming. Gjennom prosjektet har vi innhentet kunnskap om hva unge med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer opplever som utfordrende rundt seksuell nytelse, og brukt denne innsikten til å utarbeide en håndbok med informasjon om de vanligste utfordringene, samt løsninger og muligheter for økt seksuell nytelse tilpasset den funksjonsevnen man har. Håndboken finnes både i fysisk format og digitalt. Håndboken ble lansert i september 2024 og har fått svært mange gode tilbakemeldinger både fra unge med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer, og fra sexologer og helsepersonell. Vi har siden lansering holdt en rekke foredrag og webinar om håndboken, både for medlemsorganisasjoner, helsepersonell og andre. Vi arbeider nå for at håndboken skal bli kjent, særlig for helsepersonell, og håper at håndboken skal bli brukt som et samtaleverktøy for å snakke mer åpent om seksualitet og seksuell nytelse.

Barrierefri fritid

Prosjektet Barrierefri fritid er vårt største prosjekt, som skal bidra til å redusere barrierene barn og unge med nedsatt funksjonsevne og kronisk sykdom møter på fritiden. Prosjektet har i 2024 vært finansiert av Bufdir, Kulturtanken og Sparebankstiftelsen DNB.

Etterspørsel etter kompetanseheving på fritid og funks-feltet er stor, og Barrierefri fritid har i 2024 opplevd stor pågang både i sertifiseringsordningen og andre henvendelser med ønske om kunnskap, innspill, rådgiving, workshops og foredrag. Vi opplever at vi nå er mer kjent og etablert som en sertifiseringsordning, og har mange organisasjoner som tar kontakt for å undersøke mulighetene for sertifisering. Vi har ved utgangen av 2024 åtte sertifiserte organisasjoner: De Unges Orkesterforbund, Press - Redd Barna Ungdom, KFUK-KFUM-speiderne, Norges Bordtennisforbund, Norges Sportsskytterforbund, Hamar idrettslag, Natur og Ungdom og Den Norske Turistforening ung. Arbeidet med å ruste aktivitetstilbydere til å skape gode rutiner for inkludering, medvirkning og kompetanseheving tar tid, og ettersom flere av de sertifiserte aktivitetstilbydere nå har kommet godt i gang med handlingsplanene, har vi i løpet av 2024 sett gode og håndfaste resultater på planene vi har lagt sammen. Vi har ved utgangen av 2024 fem nye aktivitetstilbydere som er i oppstartsfasen av sertifiseringsordningen, og ytterligere tre som er klare for å starte i løpet av første og andre kvartal 2025.

I tillegg til arbeidet med sertifiseringsordningen, har vi i Barrierefri fritid samarbeid og kompetanseheving med andre organisasjoner. Under Arendalsuka arrangerte Barrierefri fritid arrangementet «Hvordan skape fritidsaktiviteter og friluftsliv for alle» sammen med Norsk Friluftsliv og KS. Arrangementet fikk mye oppmerksomhet, og la grunnlaget for flere gode samarbeid i 2024. Vi var også med å arrangere «Tilgjengelige møteplasser for barn og unge med funksjonsnedsettelse» sammen med Hyperion, UKM Norge, Ungdom og Fritid og Kulturtanken. I løpet av året har vi holdt innlegg på flere konferanser, deriblant ALLEMED-konferansen, ALLEMEDs kommunekonferanse, Friluftslivkonferansen, Trosopplæringskonferansen, Konferanse for forum for mangfold og inkludering i Norsk friluftsliv, webinar i regi av Ungdom og fritid og Fagsamling for paraiddretten i Norge. Vi startet også FN-dagen for funksjonshemmede 3. desember med et arrangement i samarbeid med KS, Norsk Friluftsliv og Friluftsrådenes Landsforbund, med samme tittel og tema som arrangementet vi hadde sammen under Arendalsuka.

Vi holdt foredrag for ca. 15 organisasjoner, flere kommuner og tre fylkeskommuner, og har også deltatt på Bærekraftuka i regi av statsforvalteren i Rogaland. Vi har hatt undervisning for studenter på OsloMet, Uio, Høgskulen på Vestlandet og Universitetet i Agder.

Inkluderingsveilederen har blitt revidert, og oversatt til nynorsk, engelsk og nord-samisk. Vi har også videreutviklet workshopkonseptet vårt, gjort store utbedringer på prosjektets nettside, og helt på tampen av året lanserte prosjektet en egen instagramkonto.

Funkiskonvensjonen

Parallelt med stort fokus på FN-konvensjonen for funksjonshemmede (CRPD), ble det i 2024 startet et nytt prosjekt på feltet. Prosjektet Funkiskonvensjonen har som hovedmål å heve kunnskapen om FN-konvensjonen om funksjonshemmedes rettigheter, og gjøre denne kjent. Dette har vi gjort ved å lage en forenklet og oversiktlig versjon av konvensjonen. Funkiskonvensjonen finnes både som stor plakat og i et hendig lite format som kan brettes, i tillegg til at den kommer på bokmål, nynorsk, nordsamisk, engelsk og punktskrift. Det er også blitt opprettet en ressurs-side om Funkiskonvensjonen på ungfunk.no.

Med prosjektet håper vi at Funkiskonvensjonen kan bli et nyttig verktøy slik at politiske beslutninger i større grad tas i tråd med konvensjonen. I tillegg håper vi at samfunnet generelt, men barn og unge med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer spesielt, får kunnskap om egne rettigheter. Prosjektet avsluttes juni 2025.

Helsekonsekvenser av mikroagresjoner

Prosjektet Helsekonsekvenser av mikroagresjoner har vært et vellykket samarbeidsprosjekt med Forskningsstiftelsen FAFO som ble avsluttet høsten 2024. Gjennom prosjektet har vi fått innsikt og kunnskap om opplevelser og erfaringer funksjonshemmede har med mikroagresjoner og hvilke helsekonsekvenser dette får. Dette er den første norske studien av sitt slag som ser på mikroagresjoner mot funksjonshemmede i Norge. Det ble sendt ut en spørreundersøkelse hvor vi fikk svar fra over 1000 respondenter og gjennomført flere dybdeintervjuer med unge med funksjonsnedsettelse og kronisk sykdom. Funnene fra intervjuene og spørreundersøkelsen ble sammenfattet i en rapport "Summen av de stadige påminnelser – funksjonshemming, mikroagresjon og helse" som ble lansert på et arrangement i Oslo august 2024. I etterkant av lanseringen har vi fått gode tilbakemeldinger på prosjektet og at dette er kunnskap som det er mange som har hatt nytte av. Resultatene fra prosjektet har blitt formidlet til flere interesserte aktører og nettverk. Rapporten har blitt skrevet om i kronikk på Aftenposten og vi fikk på en kronikk om temaet i Utdanningsnytt. Kunnskapen vi har fått gjennom prosjektet har vært nyttig for oss som organisasjon, og noe vi kan ta med oss i videre arbeid.

Jespers vei

Jespers vei var et samarbeidsprosjekt med produksjonsselskapet Supervisuell, som ble støttet av Stiftelsen Dam for å styrke og ferdigstille et pågående filmdokumentarprosjekt om Jesper Saltvik Pedersen som har vunnet gull både i VM og Paralympiske leker i paraalpint. Supervisuell stod for prosjektledelse og gjennomføring. Filmen ble ferdigstilt i 2024 og er et godt eksempel på god universell utforming av film da den kun eksisterer i en fullt tilgjengelig versjon med tegnspråktolk, synstolk og undertekster som også formidler lydbeskrivelser. Filmen er publisert på Tegn.TV og TV2 Elevkanalen.

UngFunk

Verifisert av
SIGNICAT
21.06.2025

7. Økonomi

Omsetning

Unge funksjonshemmede hadde i 2024 driftsinntekter på kroner 8 512 554 inkludert prosjektvirksomhet. De viktigste inntektskildene til Unge funksjonshemmede er nasjonalt og internasjonalt driftstilskudd, prosjektstøtte, momskompensasjon og medlemskontingent.

Resultat

Årsresultatet i 2024 viser et underskudd på kroner 1 109 777. Etter større overskudd de siste årene der hovedårsaken har vært reduserte kostnader grunnet Covid-19, har vi i 2023 og 2024 jobbet for planlagte underskudd ved å øke aktivitetsnivået blant annet gjennom vår åpne feiring av FN-dagen for funksjonshemmede 3. desember, fysiske samlinger i tillitsvalgtnettverket, og utvikling av ny visuell profil som ble lansert i 2024.

Disponering av underskudd

For å dekke kostnadene for samlinger i tillitsvalgtnettverket og Ulik-prisen har vi valgt å føre kroner 350 000 av underskuddet mot aktivitetsfondet som ble opprettet under pandemien. Kampanjen Likhetsløftet er dekket med kroner 100 000 fra kampanjefondet. Resterende del av underskuddet er ført mot annen egenkapital.

Unge funksjonshemmedes medlemsorganisasjoner per 31. desember 2024

- › Foreningen for muskelsykes ungdom (FFMU)
- › Hørselshemmedes Landsforbunds Ungdom (HLFU)
- › Mental Helse Ungdom
- › NORILCOs ungdom
- › Norsk Blindeforbunds ungdom (NBFU)
- › Norsk Cøliakiforenings Ungdom (NCFU)
- › Norsk Epilepsiforbund
- › Psoriasis- og eksemforbundet Ung (PEF-ung)
- › Ungdiabetes
- › Ung Kreft
- › Dysleksi Ungdom
- › ADHD-ungdom
- › Norsk Revmatikerforbunds barne- og ungdomsgruppe (BURG)
- › Voksne med medfødt hjertefeil (VMH)
- › Personskadeforbundet LTN Ungdomsutvalg
- › Mage-tarmforbundet Ung
- › Norges Astma- og Allergiforbunds Ungdomsorganisasjon (NAAFU)
- › Norges Døveforbunds Ungdom (NDFU)
- › Norsk Forening for Nevrofibromatoses Ungdom (NFFNF Ung)
- › CP-foreningens ungdomsnettverk (CPU)
- › Ryggmargsbrokk- og hydrocephalusforeningens ungdom
- › Norsk Dysmeli Forenings Ungdom
- › Foreningen for Hjertesyke Barn (FFHB)
- › Foreningen for Bardet-Biedl syndrom
- › Landsforeningen for hjerte- og lungesyke ungdom (LHL Ung)
- › Landsforeningen for Nyrepasienter og Transplanterte Barn og Ungdom (LNTBU)
- › MS-forbundet
- › Norsk forening for cystisk fibroses Ungdomsråd (NCF)
- › Norsk forening for Ehlers Danlos Syndrom (EDS)
- › Norsk Forening for Osteogenesis Imperfecta (NFOI)
- › Norsk interesseforening for kortvokste ungdom (UNIK)
- › Stoffskifteforbundet Ung
- › Norsk Tourette Forenings Barne- og Ungdomsutvalg
- › Norges Fibromyalgi Forbund
- › Spiseforstyrrelsesforeningen
- › Iktyoseforeningen i Norge
- › Norges Myalgisk Encefalopati Forening
- › Autismeforeningen i Norge

Årsregnskap for
Unge funksjonshemmede

971528214

Regnskapsår
01.01.2024 - 31.12.2024

Resultatregnskap

	Note	2024	2023
Driftsinntekter			
Prosjektstøtte		3 017 155	3 273 438
Statsstøtte drift	1	3 802 496	3 625 723
Medlemskontigenter		170 000	170 000
MVA-kompensasjon		617 551	590 335
Annen driftsinntekt		905 352	492 061
Sum driftsinntekter		8 512 554	8 151 557
Driftskostnader			
Varekostnad	2	128 800	33 516
Lønnskostnad	2, 3, 4, 5, 6, 7	6 329 869	5 400 771
Avskrivning driftsmidler og immaterielle eiendeler	8	64 278	0
Annen driftskostnad	2, 3, 9	410 631	23 486
Kontorkostnad	2, 3, 10	1 488 414	1 769 387
Kurs, møter og konferanser	2, 3	598 449	429 965
Organisasjonskostnader	2, 3	784 180	1 046 214
Sum driftskostnader		9 804 622	8 703 338
Driftsresultat		-1 292 068	-551 781
Finansinntekter			
Renteinntekt		183 232	175 539
Annen finansinntekt		266	21
Sum finansinntekter		183 498	175 560
Finanskostnader			
Rentekostnad		944	0
Annen finanskostnad		263	1 024
Sum finanskostnader		1 207	1 024
Netto finans		182 290	174 536
Arsresultat		-1 109 777	-377 245
Overføringer			
Overføring annen egenkapital		-659 777	-277 245
Overføring aktivitetsfond		-350 000	-100 000
Overføring kampanjefond		-100 000	0
Sum overføringer		-1 109 777	-377 245

Balanse

	Note	31.12.2024	31.12.2023
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Nettside	8	364 212	0
Sum immaterielle eiendeler		364 212	0
Sum anleggsmidler		364 212	0
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer	9	118 440	28 000
Andre kortsiktige fordringer	11	204 560	4 088
Sum fordringer		323 000	32 088
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd	12	6 446 825	6 604 808
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		6 446 825	6 604 808
Sum omløpsmidler		6 769 825	6 636 896
SUM EIENDELER		7 134 037	6 636 896

Balanse

	Note	31.12.2024	31.12.2023
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Opptjent egenkapital			
Kampanjefond	13	150 000	250 000
Lønnsfond	13	600 000	600 000
Arvefond	13	388 311	388 311
Aktivitetsfond	13	432 163	782 163
Annen egenkapital	13	1 518 779	2 178 556
Sum opptjent egenkapital		3 089 253	4 199 030
Sum egenkapital		3 089 253	4 199 030
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		417 892	129 248
Skyldige offentlige avgifter	12	417 963	346 104
Annen kortsiktig gjeld		551 932	456 483
Ubenyttet tilskudd	14	2 656 997	1 506 031
Sum kortsiktig gjeld		4 044 784	2 437 866
Sum gjeld		4 044 784	2 437 866
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		7 134 037	6 636 896

Oslo, 26.05.2025

Ingrid Thunem
styrets leder

Nikolai Raabye Haugen
nestleder

Silje Marie Bergh Sveum
nestleder

Emilie Duane Nordskog
styremedlem

Benedikte Marie Lio
styremedlem

Asgeir Fagerli Langberg
styremedlem

Marie Kristin Tønder Dahlskjær
styremedlem

Ingvild Østli
daglig leder

Noter

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Foreningen er i følge regnskapslovens definisjon et lite foretak og kan benytte de særregler for små foretak som fremgår av regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Driftsinntekter

Inntektsføring av tilskudd skjer jevnt over regnskapsåret dersom tilskuddet ikke er knyttet til bestemte prosjekter.

For spesifikke prosjekttilskudd skjer inntektsføring i takt med fremdriften i prosjektet. Inntektsføringen vil aldri overstige faktiske påløpte kostnader.

Ubenyttede tilskudd ved årsskiftet vil klassifiseres som kortsiktig gjeld.

For prosjekter med egenandel vises det som regnskapsmessig presentasjon med egenandelen under driftsinntekt og tilsvarende kostnad under driftskostnad.

Medlemskontingent inntektsføres i det året kontingenten gjelder.

Gaver og donasjoner inntektsføres i året det mottas.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen.

For øvrig er følgende regnskapsprinsipper anvendt:

Forsikret pensjonsforpliktelse er ikke balanseført. Pensjonskostnaden er lik premien.

Skatt

Foreningen er ikke skattepliktig.

Foreningen har ikke endret regnskapsprinsipp fra 2023 til 2024.

Note 1 - Statsstøtte

Herav utgjør kr 3 082 497 driftstilskudd til nasjonalt arbeid og kr 720 000 driftstilskudd til internasjonalt arbeid.

Note 2 - Kostnadsspesifikasjon drift og prosjekter

Kostnader	Avd. 1 Nasjonalt	Avd. 2 Internasjonalt	Prosjekter	Totalt
Lønn	3 515 077	513 913	2 300 880	6 329 870
Husleie	337 068	51 857	-	388 925
Honorar	433 654	39 437	63 761	536 852
Kontor og møtekostnader	874 954	102 084	178 461	1 155 499
Reisekostnader	454 299	45 241	20 170	519 710
Andre kostnader	83 589	23 919	81 853	189 361
Herav undersk. dekket av drift				
Prosjektkostnader	125 715		232 691	358 406
Adm.kostnader prosjekter			326 000	326 000
Totale driftskostnader	5 833 632	775 451	3 203 816	9 804 623

Note 3 - Prosjekter med egenandel/underskudd

Per 31.12.2024 har Unge funksjonshemmede ingen gjennomførte prosjekter hvor prosjektkostnadene har oversteget inntektsført tilskudd og budsjett.

Note 4 - Antall årsverk

Antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret: 9,3

Note 5 - Lønnskostnader

Spesifikasjon av lønnskostnader	2024	2023
Lønn	4 896 652	4 201 197
Arbeidsgiveravgift	772 691	665 944
Pensjonskostnader	505 475	471 707
Andre relaterte ytelser	155 051	61 923
Sum	6 329 869	5 400 771

Note 6 - Obligatorisk tjenestepensjon

Virksomheten er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Pensjonsordningen oppfyller kravene etter lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Note 7 - Ytelser til ledende personer

Det er utbetalt lønn på kr 620 317 og andre godtgjørelser på kr 11 923 til generalsekretær (daglig leder) i 2024. Generalsekretær har samme pensjonsordning som øvrige ansatte.

Det er utbetalt honorar til styret med kr 290 999.

Note 8 - Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

	Immaterielle eiendeler
Anskaffelseskost 01.01.	0
Tilgang i året	428 490
Avgang i året	0
Anskaffelseskost 31.12.	428 490
Samlede avskrivninger, nedskrivninger og reverseringer av nedskrivninger	-64 278
Balanseført verdi per 31.12.	364 212
Avskrivninger, nedskrivninger og reverseringer av nedskrivninger i regnskapsåret	64 278
Økonomisk levetid immaterielle eiendeler	5
Avskrivningsplan immaterielle eiendeler	Lineær

Note 9 - Kundefordringer

	31.12.2024	31.12.2023
Kundefordringer til pålydende 31.12	120 940	30 500
Avsetning til tap	-2 500	-2 500
Kundefordringer 31.12	118 440	28 000

	2024	2023
Årets konstaterte tap på fordringer	0	20 748
Tap på fordringer	0	20 748

Note 10 - Honorar til revisor

Det er utbetalt kr 120 700 i honorar til revisor.

Spesifikasjon:

- Revisjon av års- og prosjektrengskaper kr 74 500
- Attestasjoner prosjekter og mva-kompensasjon kr 32 700
- Utarbeidelse av årsregnskap og noter kr 13 500.

I tillegg er det kostnadsført mva på revisors honorar, som delvis kompenseres ved mva-kompensasjonsordningen.

Note 11 - Lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer, eiere med videre

Det er ikke gitt lån eller sikkerhetsstillelse til medlemmer av styrende organer.

Note 12 - Bankinnskudd

	31.12.2024
I posten for bankinnskudd inngår egen konto for bundne skattetreksmidler med	257 742
Skyldig skattetrekk	-191 677

Note 13 - Egenkapital

	Kampanjefond	Lønnsfond	Arvefond	Aktivitetsfond	Annen EK	Sum EK
Egenkap. 01.01.2024	250 000	600 000	388 311	782 163	2 178 556	4 199 030
Årets resultat	-100 000			-350 000	-659 777	-1 109 777
Egenkap. 31.12.2024	150 000	600 000	388 311	432 163	1 518 779	3 089 253

Note 14 - Udisponerte tilskudd/prosjektgjeld

Spesifikasjon av tilskuddene:

54 Tilskudd Utdanningsdirektoratet (1)	Prosjektmidler videreføres til 2025	198 898
60 Barrierefri fritid - Inkluderingsmerket (2)	Prosjektmidler videreføres til 2025	2 033 316
62 Alle kropper nyter	Prosjektmidler videreføres til 2025	115 477
65 Funkiskonvensjonen	Prosjektmidler videreføres til 2025	30 695
66 Medvirk (3)	Prosjektmidler videreføres til 2025	210 276
Sum ubenyttede tilskudd som videreføres		2 588 662

(1) Det er totalt mottatt kr 615 200 fra Utdanningsdirektoratet i 2024.

(2) Det er mottatt tilskudd fra Sparebankstiftelsen DNB på kr 2 025 000 som i sin helhet videreføres til 2025.

(3) Medvirk har prosjektoppstart i 2025. Mottatt tilskudd i 2024 videreføres i sin helhet til 2025.

Spesifikasjon av tilskuddene:

60 Barrierefritid - Inkluderingsmerket	Tilbakebetales i 2025	33 931
63 Trans og funkis	Tilbakebetales i 2025	34 404
Sum ubenyttede tilskudd som tilbakebetales		68 335

Elektronisk signatur

Signert av

Lio, Benedikte Marie

 bankID

Dato og tid (UTC+01:00) Central European Time (Berlin) (DD.MM.YYYY HH:MM:SS)

27.05.2025 15:43:28

Signaturmetode

Norwegian BankID

Signert av

Østli, Ingvild

 bankID

Dato og tid (UTC+01:00) Central European Time (Berlin) (DD.MM.YYYY HH:MM:SS)

27.05.2025 16:29:32

Signaturmetode

Norwegian BankID

Signert av

Sveum, Silje Marie Bergh

 bankID

Dato og tid (UTC+01:00) Central European Time (Berlin) (DD.MM.YYYY HH:MM:SS)

27.05.2025 17:53:11

Signaturmetode

Norwegian BankID

Signert av

Nordskog, Emilie Duane

 bankID

Dato og tid (UTC+01:00) Central European Time (Berlin) (DD.MM.YYYY HH:MM:SS)

27.05.2025 23:46:41

Signaturmetode

Norwegian BankID

Signert av

Dahlskjær, Marie K Tønder

 bankID

Dato og tid (UTC+01:00) Central European Time (Berlin) (DD.MM.YYYY HH:MM:SS)

28.05.2025 13:30:46

Signaturmetode

Norwegian BankID

Signert av

Thunem, Ingrid

 bankID

Dato og tid (UTC+01:00) Central European Time (Berlin) (DD.MM.YYYY HH:MM:SS)

30.05.2025 09:10:04

Signaturmetode

Norwegian BankID

Signert av

Langberg, Asgeir Fagerli

Dato og tid (UTC+01:00) Central European Time (Berlin) (DD.MM.YYYY HH:MM:SS)

30.05.2025 10:06:00

Signaturmetode

Norwegian BankID

Signert av

Haugen, Nikolai Raabye

Dato og tid (UTC+01:00) Central European Time (Berlin) (DD.MM.YYYY HH:MM:SS)

30.05.2025 14:39:42

Signaturmetode

Norwegian BankID

Dette dokumentet er signert med elektronisk signatur. En elektronisk signatur er juridisk forpliktende på samme måte som en håndskrevet signatur på papir. Denne siden er lagt til dokumentet for å vise grunnleggende informasjon om signaturen(e), og på de følgende sidene kan du lese dokumentet som er signert. Vedlagt finnes også en PDF med signatordetaljer, og en XML-fil med innholdet i den elektroniske signaturen(e). Vedleggene kan brukes for å verifisere gyldigheten av dokumentets signatur ved behov.

Til årsmøtet i
Unge funksjonshemmede

UAVHENGIG REVISORS BERETNING FOR 2024

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Unge funksjonshemmede som viser et underskudd på kr 1 109 777. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2024, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper. Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av foreningens finansielle stilling per 31. desember 2024, og av dets resultat for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av foreningen slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter styrets beretning. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til foreningens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon.

Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar, på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Oslo, 26. mai 2025
PKF REVISJON AS

Øyvind Solberg
statsautorisert revisor

Elektronisk signatur

Signert av

SOLBERG, ØYVIND

Dato og tid (UTC+01:00) Central European Time (Berlin) (DD.MM.YYYY HH:MM:SS)

23.06.2025 11:02:47

Signaturmetode

Norwegian Buypass

Dette dokumentet er signert med elektronisk signatur. En elektronisk signatur er juridisk forpliktende på samme måte som en håndskrevet signatur på papir. Denne siden er lagt til dokumentet for å vise grunnleggende informasjon om signaturen(e), og på de følgende sidene kan du lese dokumentet som er signert. Vedlagt finnes også en PDF med signatordetaljer, og en XML-fil med innholdet i den elektroniske signaturen(e). Vedleggene kan brukes for å verifisere gyldigheten av dokumentets signatur ved behov.

Til årsmøtet i
Unge funksjonshemmede

UAVHENGIG REVISORS BERETNING FOR 2023

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Unge funksjonshemmede som viser et underskudd på kr 377 245. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper. Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av foreningens finansielle stilling per 31. desember 2023, og av dets resultat for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av foreningen slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til foreningens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet

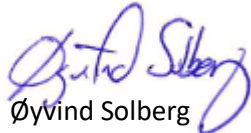
Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon.

Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar, på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Oslo, 8. april 2024

PKF REVISION AS

Øyvind Solberg
statsautorisert revisor

Beretning frå kontrollkomiteen i Unge Funksjonshemmede for perioden 2023/2024.

Komiteen blei vald på generalforsamlinga i 2023 og består av Thea Helen Bjerknes Grøslund, Vebjørn Leite Olsen og Jardar Dahlstrøm.

I samsvar med §36-2 skal kontrollkomiteen utarbeide ei årleg beretning som vurderer organisasjonen si økonomiske stilling, forvaltingspraksis og samt gi ei generell vurdering av verksemda i forhold til grunndokumenta.

Grunnlaget for beretninga har vert Unge Funksjonshemmede sitt styre sine sakslister, møteprotokollar, årsberetning, samtid UF sine vedtekter, arbeidsplan og prinsippprogram.

For neste periode tilrår kontrollkomiteen at det nye styret inviterer til eit forventingsmøte med komiteen så snart styret er konstituert. Føremålet er at styret blir kjent med komiteen sine medlemmar, får ei forståing for kva komiteen kan bidra med i styret sitt arbeid og avklaring av kva forventingar styret har til komiteen sitt arbeid. Det er forståeleg at kommunikasjon frå kontrollkomiteen kan verke skremmande, men komiteen skal og fungere som eit rådgivande organ. Derfor rår komiteen til at styret tek initiativet til eit slikt møte, for å skape ei trygg og god ramme for dialog mellom styret og komiteen. Vidare tilrår komiteen at det avtalast eit årshjul som setter tidsfristar, som for eksempel deling av dokument og levering av årsberetninga. Komiteen tilrår også at både komiteen og styret peikar ut fleire kommunikasjonskontaktar. Slik at dialogen ikkje blir avhengig av ein eller to personar, og mindre sårbar dersom nokre ledd feller bort.

I forgje kontrollkomité si beretning vart det peikt på at organisasjonen over fleire år hadde overskot. Styret har i sine årsberetningar for 2023 og 2024 gjort greie for at ein difor har planlagt underskot for å auke aktivitetsnivået og ta i bruk tidlegare opparbeide midlar. Årsresultatet vart eit underskot på 377245 kroner i 2023 og eit underskot på 1109777 kroner i 2024. Styret har forklart dette med auka aktivitet, for eksempel feiringa av tredje desember, FN sin internasjonale dag for funksjonshemma, samlingar i tillitsvalt-nettverket og utvikling av ny visuell profil og nettside. Dette samsvarer med tilbakemeldinga ifrå generalforsamlinga i 2023 om å ta i bruk midlane som har blitt gitt av staten. Revisor konkluderer med at rekneskapane oppfyller lovkrava og gir eit rettvisebilde, det har ikkje blitt kommentert noko annett.

Frå eit overordna nivå vurderer kontrollkomiteen bruken av midlar i tråd med arbeidet oppimot arbeidsplanen og prinsippprogrammet, og i tråd med målet om å bruke opp den opparbeida bufferen. Det er viktig å halde fram med å ta i bruk tildelte midlar, samstundes som ein er varsam med å bygge opp ein for stor buffer, då dette kan påverke framtidige statlege tilskot.

Når det gjelder organisasjonens daglege arbeid, så har kontrollkomiteen ikkje så mye å kommentere. Komiteen registrerer at organisasjonen har vore aktiv i høyringar i både 2023 og 2024, i tråd med arbeidsprogrammet. I 2024 gav Unge Funksjonshemmede mellom anna svar til «Nasjonal helse – og samhandlingsplan 2024-2027», «Utredning om inkorporering av FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) i norsk lov», samt fleire saker innan utdanning og arbeidsliv. I 2023 deltok organisasjonen i høyringar om mellom anna «gjennomgang av klage og ankesystemet i Arbeid og velferdsetaten og trygderetten» og «representantforslag om hva det koster å være funksjonsnedsatt», i tillegg til andre relevante prosessar.

Organisasjonen har vore aktiv i ulike råd, utval og brukarnettverk. Årsberetninga for 2023 nemnar for eksempel CRPD, arbeidsgruppe, Likestillings- og mangfoldsutvalget og Statens helsetilsyns brukerråd. Tilsvarande brei deltaking går fram av årsberetninga for 2024.

Etter komiteen sin vurdering er aktiviteten i tråd med arbeidsprogrammet og prinsippprogrammet for perioden.

Kontrollkomiteen konklusjon er med dette at Unge Funksjonshemmede blir drive forsvarleg og i samsvar med gjeldande vedtekter, rekneskap og handlingsplan.

Signatur:

Jardar Dahlstrøm

Thea H. B. Grøslund

Thea H. B. Grøslund (13. okt., 2025 15:31:48 GMT+2)

Vebjørn Leite Olsen

Vebjørn Leite Olsen (29. sep., 2025 12:20:25 GMT+2)

Jardar Dahlstrøm

Thea H. B. Grøslund

Thea H. B. Grøslund (13. okt., 2025 15:31:48 GMT+2)

Vebjørn Leite Olsen

Vebjørn Leite Olsen (29. sep., 2025 12:20:25 GMT+2)

GF 3-25

Vedtekter

Styrets forslag til endringer i Unge funksjonshemmedes vedtekter 2025

I 2025 har styret oppnevnt to komiteer for arbeidet med forslag til endringer i Unge funksjonshemmedes vedtekter - én vedtektskomité og én medlemskategorikomiteé.

Vedtektskomiteen har bestått av Benedikte-Marie Lio, Asgeir Fagerli Langberg og Marie Kristin Tønder Dahlskjær, alle styremedlemmer i Unge funksjonshemmede.

Medlemskategorikomiteen har bestått av Ingrid Thunem (styreleder i Unge funksjonshemmede), Benedikte-Marie Lio og Asgeir Fagerli Langberg (begge styremedlemmer i Unge funksjonshemmede).

Medlemskomiteen startet sitt arbeid i januar 2025. Det har blitt avholdt 1 digitalt innspillsmøte, og 2 skriftlige høringer. Førsteutkast ble sendt på høring i januar, med høringsfrist i slutten av februar, og andreutkast ble sendt på høring i starten av april, med høringsfrist i slutten av april.

Vedtektskomiteen sammenstilte endringsforslagene fra begge komiteer i ett helhetlig dokument som ble gjort tilgjengelig på informasjonssiden om generalforsamlingen 01. september for å sikre at medlemsorganisasjonene hadde mulighet til å komme med endringsforslag til vedtektene i tråd med fristen i § 15-4.

Under følger styrets innstilling på forslag til endringer i vedtekter for Unge funksjonshemmede.

Det foreslås både forslagspakker og enkeltstående endringer. Forslagspakker er flere forslag som henger sammen, og generalforsamlingen stemmer over forslagene samlet sett, ikke hver for seg. Dette er for å skape helhet i vedtektene og for å sørge for at endringer som avhenger av hverandre vedtas sammen. Enkeltstående endringer vedtas hver for seg.

I alle forslag er eksisterende vedtekter og endringsforslag oppført i en tabell, der første kolonne er eksisterende vedtekt og andre kolonne er endringsforslag. Det er også forsøkt å synliggjøre endringer ved at ord som legges til markeres i blått med understrek og *ord som fjernes er markert i rødt og kursiv*.

Forslagspakke 1: Overskrifter og redaksjonelle endringer

Det foreslås at styret får fullmakt til å oppdatere vedtektene med riktige nummer på kapitler og paragrafer i etterkant av generalforsamlingen i tråd med vedtakene på generalforsamlingen.

Forslagspakke 2: Endringer i medlemskategorier

Begrunnelse:

Det ble fattet et vedtak på generalforsamlingen i 2023 at det skulle gjennomføres en helhetlig gjennomgang av dagens ordning for medlemsnivåer. I dag har UngFunk 3 medlemskategorier, med ulike kriterier for medlemskap, som både gir medlemsorganisasjonene ulik deltakelse i generalforsamlingen og kontingentnivå.

Målet med de foreslåtte endringene er å tydeliggjøre nivåene og kravene som kommer med et medlemskap i UngFunk. Dagens vedtekter har i for stor grad ordlyder som ikke er hensiktsmessig, ettersom de kan tolkes ulikt. Dette kan i ytterste konsekvens gjøre at UngFunk ikke kan vurdere hvilket medlemskap en organisasjon bør ha, og at organisasjoner i samme nivå blir for ulike.

Noen kriterier har også vist seg å være til bry for organisasjoner som ikke opplever at de innfrir et spesifikt krav. Derfor er nye krav blitt forenklet så det skal være tydelig hvorfor en organisasjon er i en kategori, og hvordan et medlem kan endre seg for å havne på et nytt medlemsnivå, hvis en skulle ønske det.

Endringene som foreslås tilhører kapitlene 3, 4 og 8 av vedtektene. De viktigste endringene skjer i kapittel 3 og 4. Den største endringen er forslag om innføring av et fjerde medlemsnivå, som er ment for nye grupperinger som er enten helt nye, eller som ikke har en sterk organisatorisk struktur. Medlemsnivået skal fungere som et midlertidig medlemskap hvor organisasjonen skal på sikt få plass på et "høyere nivå", etter å ha gjennomgått nødvendige endringer. Det settes lave kriterier for et slikt medlemskap, men høye kriterier for å forbli der lenger enn nødvendig. Det forventes at organisasjonen på medlemsnivå 4 gjør nødvendige endringer for å kunne havne i nivå 1, 2 eller 3.

Det foreslås også at styret kan tillegge enkelte organisasjoner 1 ekstra stemme på generalforsamling og ekstraordinær generalforsamling. Dette vil kun gjelde for organisasjoner som har et rekrutteringsgrunnlag som gjør at de sannsynligvis aldri vil oppfylle kriteriene for medlemskap på nivå 1. Dette gjelder for medlemsorganisasjoner som oppfyller kravene til medlemskap på nivå 2 eller nivå 3. Dette mandatet vil det måtte søkes om, og søknader behandles av styret i god tid før en generalforsamling.

Kriteriene for medlemskap på nivå 1, 2 og 3 er foreslått revidert. Dette for å tydeliggjøre forskjellene mellom de ulike nivåene er, så både styret og medlemsorganisasjoner – nåværende og fremtidige, kan forstå hvilket nivå som er rett for den aktuelle organisasjon. Nivå 1 vil stille strenge krav til selvstendighet for ungdomsorganisasjonen ovenfor en eventuell moderorganisasjon, og tydeliggjøre dokumenter og arbeid som må være på plass. Nivå 2 har mindre krav om selvstendighet, men skal ha et klart ungdomsarbeid. Nivå 3 skal tilby aktiviteter, og kunne vise til medvirkningsmuligheter for unge medlemmer. Kriteriene er endret også med tanke på at ingen av dagens medlemsorganisasjoner skal bli flyttet ned til nivå 4.

Ikrafttredelse:

I tråd med § 19-3 foreslås det at endringene i forslagspakke 2 trer i kraft innen 01.01.2026.

Eksisterende vedtekt:	Endringsforslag:
§ 6 Medlemskap innvilges etter følgende kategorier: nivå 1, nivå 2 og nivå 3. De forskjellige kategoriene avgjør hvilke demokratiske rettigheter medlemskapet gir i Unge funksjonshemmedes beslutningsorganer.	§ 6 Medlemskap innvilges etter følgende kategorier: nivå 1, nivå 2, nivå 3 <u>og nivå 4</u>. De forskjellige kategoriene avgjør hvilke demokratiske rettigheter medlemskapet gir i Unge funksjonshemmedes beslutningsorganer.
§ 7 Medlemskap nivå 1 innvilges organisasjoner som oppfyller følgende kriterier 1. <i>Organisasjonen må ha egne vedtekter som vedtas av et flertall av medlemmene under 36 år</i> 2. Organisasjonen må ha fristilte beslutningsorganer 3. <i>Organisasjonen må ha organisatorisk og politisk selvstendighet</i> 4. <i>Organisasjonen må levere separat årsmelding og årsregnskap</i> 5. Organisasjonen må ha vært i drift i minimum ett år	§ 7 Medlemskap <u>på</u> nivå 1 innvilges organisasjoner som oppfyller følgende kriterier • <u>Medlemmer under 36 år må ha demokratisk påvirkning på organisasjonens styringsdokumenter</u> • Organisasjonen må ha fristilte beslutningsorganer • <u>Har et selvstendig ungdomsarbeid med aktiviteter av, med og for ungdom.</u> • <u>Kan dokumentere tiltak for aktiviteter og medvirkning blant unge medlemmer.</u> • Organisasjonen må ha vært i drift i minimum ett år

<u>§ 7-2</u> Organisasjoner med medlemskap på nivå 1 har rett til å møte med 3 delegater og 1 observatør på generalforsamling.	<u>§ 7-2</u> Organisasjoner med medlemskap på nivå 1 <u>innehar 3 stemmer, og</u> har rett til å møte med <u>inntil</u> 3 delegater og 1 observatør på generalforsamling.
<u>§ 8</u> Medlemskap nivå 2 innvilges organisasjoner som 1. Har et selvstendig ungdomsarbeid med aktiviteter av, med og for ungdom 2. <i>Organisasjonen må ha avgitt en årsmelding for virksomheten</i> 3. Har vært i drift i minimum ett år	<u>§ 8</u> Medlemskap <u>på</u> nivå 2 innvilges organisasjoner som • Har et selvstendig ungdomsarbeid med aktiviteter av, med og for ungdom • <u>Har minst én fast plass for unge medlemmer under 36 i organisasjonens øverste beslutningsorgan.</u> • <u>Kan dokumentere tiltak for aktiviteter og medvirkning blant unge medlemmer.</u> • Har vært i drift i minimum ett år
<u>§ 8-2</u> Organisasjoner med medlemskap på nivå 2 <i>kan</i> møte med 2 delegater og 1 observatør på generalforsamling.	<u>§ 8-2</u> Organisasjoner med medlemskap på nivå 2 <u>innehar 2 stemmer, og har rett til å møte med inntil</u> 2 delegater og 1 observatør på generalforsamling. <u>Organisasjoner som har fått innvilget 1 ekstra stemme i henhold til § 12 gir 1 av sine delegater den ekstra stemmen.</u>
<u>§ 8-3</u> Organisasjoner med medlemskap på nivå 2 har rett til å møte med 1 delegat som innehar 2 stemmer på ekstraordinær generalforsamling.	<u>§ 8-3</u> Organisasjoner med medlemskap på nivå 2 har rett til å møte med 1 delegat som innehar 2 stemmer på ekstraordinær generalforsamling. <u>Organisasjoner som har fått innvilget 1 ekstra stemme i henhold til § 12 gir 1 ekstra stemme til sin delegat.</u>

<u>§ 9</u> Medlemskap på nivå 3 kan innvilges organisasjoner, strukturer og grupperinger som • <i>Har aktivitet for unge, men som ikke innfrir kravene i §§ 7 eller 8</i> • <i>Har et nasjonalt siktemål</i> • <i>Jobber for å oppnå kravene i §§ 7 eller 8, der dette er mulig ut fra organisasjonens art.</i>	<u>§ 9</u> Medlemskap på nivå 3 kan innvilges organisasjoner, strukturer og grupperinger som • Har gjentakende aktiviteter for unge, fortrinnsvis av unge. • Har vært i drift i minimum ett år • Kan dokumentere tiltak for aktiviteter og medvirkning blant unge medlemmer.
<u>§ 9-2</u> Organisasjoner med medlemskap på nivå 3 <i>kan</i> møte med 1 delegat og 1 observatør på generalforsamling.	<u>§ 9-2</u> Organisasjoner med medlemskap på nivå 3 innehar 1 stemme, og har rett til å møte med inntil 1 delegat og 1 observatør på generalforsamling. Organisasjoner som har fått innvilget 1 ekstra stemme i henhold til § 12 gir 1 ekstra stemme til sin delegat.
<u>§ 9-3</u> Organisasjoner med medlemskap på nivå 3 har rett til å møte med 1 delegat som innehar 1 stemme på ekstraordinær generalforsamling.	<u>§ 9-3</u> Organisasjoner med medlemskap på nivå 3 har rett til å møte med 1 delegat som innehar 1 stemme på ekstraordinær generalforsamling. Organisasjoner som har fått innvilget 1 ekstra stemme i henhold til § 12 gir 1 ekstra stemme til sin delegat.
NYTT FORSLAG!	<u>NY § 10</u> Medlemskap på nivå 4 kan innvilges organisasjoner, strukturer og grupperinger som • Skal ha aktivitet for unge det kommende kalenderåret • Organisasjonen må levere prosjektplan eller tilsvarende for det kommende kalenderåret • Har et organisatorisk siktemål om å oppnå kravene i §§ 7, 8 eller 9

NYTT FORSLAG!	<u>NY § 10-2</u> <u>Organisasjoner med medlemskap på nivå 4 kan møte med 1 observatør på generalforsamling.</u>
NYTT FORSLAG!	<u>NY § 10-3</u> <u>Organisasjoner med medlemskap på nivå 4 har rett til å møte med 1 observatør på ekstraordinær generalforsamling.</u>
NYTT FORSLAG!	<u>NY § 11</u> <u>Nye medlemsorganisasjoner som bryter ut fra en eksisterende medlemsorganisasjon kan få kravet om drift i minimum ett år fjernet av styret i en medlemssøknadsbehandling i henhold til § 13.</u>

NYTT FORSLAG!	<u>NY § 12</u> <u>I særlige tilfeller, der det på grunn av medlemsorganisasjonens rekrutteringsgrunnlag er sannsynlig at den aldri vil oppfylle kriteriene for medlemskap på nivå 1, vil styret kunne tillegge medlemsorganisasjonen retten til 1 ekstra stemme til generalforsamling og ekstraordinær generalforsamling. Dette gjelder for medlemsorganisasjoner som oppfyller kravene til medlemskap på nivå 2 eller nivå 3.</u> <u>Organisasjoner leverer søknad for 1 ekstra stemme i henhold til §§ 13, 13-2 og 13-3 senest 8 måneder før neste generalforsamling finner sted. Søknader behandles av styret ved neste mulige styremøte. Organisasjoner kan ikke søke eller få tildelt mer enn 1 ekstra stemme.</u> <u>Ved generalforsamling hvor 1 ekstra stemme benyttes skal det være avklart før generalforsamlingens hvilke delegater som innehar 1 ekstra stemme.</u>
-----------------------------	--

NYTT FORSLAG!	<u>NY§ 14-3</u> <u>Dersom en organisasjon i medlemsnivå 4 ikke innfrir kriteriene i §§ 7, 8 eller 9 innen 24 måneder fra vedtatt søknad om medlemskap, skal styret varsle den aktuelle organisasjonen om mulig utmelding. Organisasjonen skal gis anledning til å gjøre nødvendige endringer for å beholde medlemskap eller medlemskapsnivå. Ved særskilte saker kan tidsfristen utvides etter avtale mellom styret og medlemsorganisasjonen. Dersom endringene ikke innfris innen avtalt frist kan styret i Unge funksjonshemmede beslutte utmelding. Klage på beslutning følger klageprosess i henhold til § 13-5.</u>
-----------------------------	---

§ 14

På generalforsamlingen kan følgende møte:

Med tale-, forslags- og stemmerett

- Delegater fra medlemsorganisasjonene i henhold til §§ 7-2, 8-2 og 9-2.

Med tale-, forslagsrett

- Observatører fra medlemsorganisasjonene i henhold til §§ 7-2, 8-2 og 9-2.
- Styret og styrets varamedlemmer.
- Kontrollkomiteen i saker som angår komiteens arbeid og virksomhet.
- Valgkomiteen i saker som berører valgkomiteens arbeid.

Med talerett

- Nominerte til valg i saker som omhandler valg.
- Medlemmer av forberedende komiteer i saker de har forberedt.
- Generalsekretær, og den generalsekretær delegerer taleretten videre.
- 1 observatør fra FFO.

Uten tale-, forslags- og stemmerett

- Andre observatører.

§ 17

På generalforsamlingen kan følgende møte:

Med tale-, forslags- og stemmerett

- Delegater fra medlemsorganisasjonene i henhold til §§ 7-2, 8-2 og 9-2.

Med tale-, forslagsrett

- Observatører fra medlemsorganisasjonene i henhold til §§ 7-2, 8-2 og 9-2.
- Styret og styrets varamedlemmer.
- Kontrollkomiteen i saker som angår komiteens arbeid og virksomhet.
- Valgkomiteen i saker som berører valgkomiteens arbeid.

Med talerett

- [Observatører fra medlemsorganisasjonene i henhold til § 10-2.](#)
- Nominerte til valg i saker som omhandler valg.
- Medlemmer av forberedende komiteer i saker de har forberedt.
- Generalsekretær, og den generalsekretær delegerer taleretten videre.
- 1 observatør fra FFO.

Uten tale-, forslags- og stemmerett

- Andre observatører.

§ 20-4

Til ekstra generalforsamling kan følgende møte:

Med tale-, forslags- og stemmerett

- Delegater fra medlemsorganisasjonene i henhold til §§ 7-3, 8-3 og 9-3.

Med tale-, forslagsrett

- Observatører fra medlemsorganisasjonene i henhold til §§ 7-3, 8-3 og 9-3.
- Styret og styrets varamedlemmer.
- Kontrollkomiteen i saker som angår komiteens arbeid og virksomhet.
- Valgkomiteen i saker dersom en av sakene dreier seg om valg.

Med talerett

- Nominerte til valg i saker om valg dersom en av sakene dreier seg om valg.
- Medlemmer av forberedende komiteer i saker de har forberedt.
- Generalsekretær, og den generalsekretær delegerer taleretten videre.
- En representant fra FFO.

Uten tale-, forslags- og stemmerett

- Andre observatører.

§ 23-4

Til ekstra generalforsamling kan følgende møte:

Med tale-, forslags- og stemmerett

- Delegater fra medlemsorganisasjonene i henhold til §§ 7-3, 8-3 og 9-3.

Med tale-, forslagsrett

- Observatører fra medlemsorganisasjonene i henhold til §§ 7-3, 8-3 og 9-3.
- Styret og styrets varamedlemmer.
- Kontrollkomiteen i saker som angår komiteens arbeid og virksomhet.
- Valgkomiteen i saker dersom en av sakene dreier seg om valg.

Med talerett

- [Observatører fra medlemsorganisasjonene i henhold til § 10-3.](#)
- Nominerte til valg i saker om valg dersom en av sakene dreier seg om valg.
- Medlemmer av forberedende komiteer i saker de har forberedt.
- Generalsekretær, og den generalsekretær delegerer taleretten videre.
- En representant fra FFO.

Uten tale-, forslags- og stemmerett

- Andre observatører.

Forslagspakke 3: Prinsippprogram

Begrunnelse:

Det foreslås å endre navnet på prinsippprogram til å hete politisk program. Dette fordi ordet «politisk program» er tydeligere og mer klarspråk på hva det faktisk er. I tillegg er det Unge funksjonshemmedes politikk som vedtas i prinsippprogrammet, og det bør gjenspeiles i navnet.

Eksisterende vedtekt:	Endringsforslag:
§ 3-2 Unge funksjonshemmedes vedtekter, politiske program og generalforsamlingens øvrige føringer legger grunnlaget for virksomheten mellom generalforsamlingene. Styringsdokumentene følger følgende hierarki 1. Vedtekter 2. <i>Prinsippprogram</i> 3. Arbeidsprogram 4. Øvrige føringer	§ 3-2 Unge funksjonshemmedes vedtekter, politiske program og generalforsamlingens øvrige føringer legger grunnlaget for virksomheten mellom generalforsamlingene. Styringsdokumentene følger følgende hierarki 1. Vedtekter 2. Politisk program 3. Arbeidsprogram 4. Øvrige føringer
§ 3-4 <i>Prinsippprogrammet</i> uttrykker Unge funksjonshemmedes overordnede syn på hvordan formålet kan oppnås, og organisasjonens overordnede standpunkter på de områdene som er relevante for å oppnå dette.	§ 3-4 Politisk program uttrykker Unge funksjonshemmedes overordnede syn på hvordan formålet kan oppnås, og organisasjonens overordnede standpunkter på de områdene som er relevante for å oppnå dette.
§ 3-5 Arbeidsprogrammet uttrykker Unge funksjonshemmedes interessepolitiske og organisatoriske prioriteringer, innenfor rammene av vedtektene og gjeldende <i>prinsippprogram</i>.	§ 3-5 Arbeidsprogrammet uttrykker Unge funksjonshemmedes interessepolitiske og organisatoriske prioriteringer, innenfor rammene av vedtektene og gjeldende politisk program.

§ 19-4 Fastsettelse av <i>prinsipp-</i> og arbeidsprogram for kommende periode. <i>Prinsippprogrammet</i> vedtas med 2/3 flertall av stemmene. Flertallet må representere minst 50 prosent av tilstedeværende medlemsorganisasjoner. Arbeidsprogrammet vedtas med alminnelig flertall. Flertallet må bestå av minimum 1/3 av de tilstedeværende organisasjonene. <i>Prinsipp-</i> og arbeidsprogram følger styrets funksjonstid. Frist for å levere endringsforslag til begge programmene fastsettes i dagsorden.	§ 22-4 Fastsettelse av <u>politisk program</u> og arbeidsprogram for kommende periode. <u>Politisk program</u> vedtas med 2/3 flertall av stemmene. Flertallet må representere minst 50 prosent av tilstedeværende medlemsorganisasjoner. Arbeidsprogrammet vedtas med alminnelig flertall. Flertallet må bestå av minimum 1/3 av de tilstedeværende organisasjonene. <u>Politisk program</u> og arbeidsprogram følger styrets funksjonstid. Frist for å levere endringsforslag til begge programmene fastsettes i dagsorden.
---	---

Enkeltstående endringsforslag:

Forslag 4: Funksjonstid og valgbarhet

Begrunnelse:

Det foreslås å endre funksjonstiden til styret, slik at funksjonstiden følger tidspunktet for generalforsamling. Generalforsamlingen anses som et naturlig tidspunkt for å inntre/avtre som styremedlem, fordi generalforsamlingen markerer det formelle tidspunktet for deres valg og ikrafttredelse.

For nye styremedlemmer kan det å starte i et nytt verv så kort tid som mulig etter generalforsamlingen være positivt både med tanke på engasjement og motivasjon. For avtroppende styremedlemmer kan det å måtte stå i sin rolle etter generalforsamlingen oppleves lite motiverende. Med dagens vedtekter kan generalforsamlingen eksempelvis avholdes i begynnelsen av september, mens nytt styre ikke inntre sine roller før etter 3 måneder.

Setningen om unntak for valg foreslås strøket, da unntaket fremkommer tydelig i § 18-2 og formuleringen anses som unødvendig.

Eksisterende vedtekt:	Endringsforslag:
§ 18 Alle tillitsvalgte velges med to års funksjonstid. Funksjonstiden starter 1. januar kalenderåret etter valget og fungerer i to (2) år frem til 31. desember. Unntak for valg som gjennomføres i henhold til § 20-2.	§ 21 Alle tillitsvalgte velges med to års funksjonstid. Funksjonstiden starter etter <u>at</u> valget <u>er gjennomført på generalforsamlingen</u> og <u>varer i</u> to (2) år frem til <u> neste generalforsamling</u>.

Forslag 5: Ansattrepresentant i styret

Begrunnelse:

I Kontoroverenskomsten mellom Handel og Kontor og Virke er det et krav til at bedrifter med flere enn 30 ansatte skal ha en ansattrepresentant i bedriftens styre. Unge funksjonshemmede er per dags dato ikke omfattet av denne bestemmelsen, men ønsker å sikre de ansattes stemme og medvirkning i organisasjonens prosesser. I tillegg er det viktig å gå foran som et godt eksempel for våre medlemsorganisasjoner. Andre sammenliknbare organisasjoner som Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) og Ungdom og Fritid har løsninger for representasjon av ansatte i styret.

En ansattrepresentant vil være positivt for både ansatte og styret i Unge funksjonshemmede. I en organisasjon med relativt hurtig utskiftning vil det være en fordel for samarbeid, kontinuitet og erfaringsoverføring at de ansatte er representert i styret. En slik representasjon vil kunne medføre enda tettere samarbeid og relasjon mellom de ansatte og styret. Det er også god medvirkningskultur å ha ansatte representert der beslutninger tas.

Ansattrepresentant og vara velges blant de ansatte i organisasjonen. Ledelsen, som per dags dato utgjør generalsekretær og interessepolitisk leder, kan ikke velges som ansattrepresentant eller vara.

Eksisterende vedtekt:	Endringsforslag:
NYTT FORSLAG!	<u>NY § 25-4</u> <u>Én ansattrepresentant har møterett i alle styremøter og møter med tale-, forslags- og stemmerett.</u> <u>Ved ansattrepresentantens fravær møter representantens personlige vara.</u> <u>Ansattrepresentant og personlig vara velges av sekretariatet. Det skal tilstrebes at ansattrepresentanten følger styrets funksjonstid.</u>

Forslag 6: Personalhåndbok

Begrunnelse:

Det foreslås å stryke hele paragrafen, da den kan være i strid med Kontoroverenskomsten mellom Virke og Handel og Kontor, som organisasjonen er forpliktet til å følge. I henhold til Kontoroverenskomsten skal det være reelle forhandlinger mellom ansatte og arbeidsgiver. I Unge funksjonshemmede er personalansvaret delegert til generalsekretær, og forhandlinger skal derfor foregå direkte mellom ansatte og generalsekretær. Ansatte vil ikke ha reelle forhandlinger dersom personalhåndboka skal godkjennes av styret, fordi styret da kan underkjenne et forhandlingsresultat mellom generalsekretær og ansatte. Personalhåndbok angår arbeidsplassen og de ansatte, ikke organisasjonen, og personalhåndbok skal derfor ikke reguleres av vedtektene til organisasjonen. Forhandlinger i personalhåndboka vil ikke gå utover organisasjonens vedtatte rammer og budsjett, da generalsekretærs mandat i forhandlinger er styrt av organisasjonens rammer og vedtatt budsjett.

Eksisterende vedtekt:	Endringsforslag:
<u>§ 25</u> Styret vedtar personalhåndbok for Unge funksjonshemmede i henhold til avtalte regler og tariffavtale.	<i>Foreslås strøket</i>

Vedtekter for Unge funksjonshemmede

*Vedtatt på generalforsamlingen 24. april 2009, sist endret på generalforsamlingen 5.
november 2023.*

1 Innholdsfortegnelse

2	Kapittel 1 Navn og formål.....	3
3	Kapittel 2 Virksomhet	3
4	Kapittel 3 Medlemskap.....	5
5	Kapittel 4 Generalforsamlingen.....	9
6	Kapittel 5 Møteledelse og stemmegiving på generalforsamling og ekstraordinær	
7	generalforsamling.....	11
8	Kapittel 6 Funksjonstid og valgbarhet	12
9	Kapittel 7 Saker som skal behandles på generalforsamling	12
10	Kapittel 8 Ekstraordinær generalforsamling	15
11	Kapittel 9 Styret	16
12	Kapittel 10 Arbeidsutvalget	18
13	Kapittel 11 Valgkomiteen	18
14	Kapittel 12 Kontrollkomiteen	19
15	Kapittel 13 Mistillit, eksklusjon, habilitet og suspensjon	19
16	Kapittel 14 Tilslutninger og sammenslåinger	22
17	Kapittel 15 Oppløsning	22
18	Begrepsliste	24

19 **Kapittel 1 Navn og formål**

20 **§ 1**

21 Organisasjonens navn er Unge funksjonshemmede.

22 **§ 1-2**

23 Organisasjonens internasjonale navn er Disabled Youth Norway.

24 Organisasjonens nordsamiske navn er Nuorra doaibmavádjigat.

25 Organisasjonens sørsamiske navn er Noere funksjovneheaptojne.

26 Organisasjonens lulesamiske navn er Nuorra doajmmahieredime.

27 **§ 1-3**

28 Organisasjonens navn kan oversettes til andre språk.

29 Ved varig bruk skal oversettelsen godkjennes av styret.

30 **§ 1-4**

31 Organisasjonen er en landsomfattende paraplyorganisasjon.

32 **§ 2**

33 Unge funksjonshemmedes formål er å sikre deltagelse og likestilling i samfunnet for
34 unge funksjonshemmede og kronisk syke.

35 **§ 2-2**

36 Unge funksjonshemmede er partipolitisk uavhengig og livssynsnøytral.

37 **Kapittel 2 Virksomhet**

38 **§ 3**

39 Unge funksjonshemmede er en sammenslutning av organisasjoner og grupperinger
40 av ungdom med funksjonshemning og kronisk sykdom.

41 **§ 3-2**

42 Unge funksjonshemmedes vedtekter, politiske program og generalforsamlingens
43 øvrige føringer legger grunnlaget for virksomheten mellom generalforsamlingene.

44 Styringsdokumentene følger følgende hierarki

IKKE VEDTATT

- 45 1. Vedtekter
- 46 2. Politisk program
- 47 3. Arbeidsprogram
- 48 4. Øvrige føringer

49 **§ 3-3**

50 Vedtektene er Unge funksjonshemmedes lover. Vedtektene endres av
51 generalforsamlingen.

52 **§ 3-4**

53 Politisk program uttrykker Unge funksjonshemmedes overordnede syn på hvordan
54 formålet kan oppnås, og organisasjonens overordnede standpunkter på de
55 områdene som er relevante for å oppnå dette.

56 **§ 3-5**

57 Arbeidsprogrammet uttrykker Unge funksjonshemmedes interessepolitiske og
58 organisatoriske prioriteringer, innenfor rammene av vedtektene og gjeldende politisk
59 program.

60 **§ 3-6**

61 Signaturrett innehas av generalsekretær og styreleder i fellesskap. Prokura innehas
62 av generalsekretær alene.

63 **§ 3-7**

64 Unge funksjonshemmede innhenter politiattest for ansatte og tillitsvalgte i situasjoner
65 hjemlet i loven.

66 **§ 4**

67 Det følgende er Unge funksjonshemmedes beslutningsorganer. Organenes
68 plassering i beslutningshierarkiet følger av listens rekkefølge.

- 69 1. Generalforsamlingen
- 70 2. Styret
- 71 3. Arbeidsutvalget

72 **Kapittel 3 Medlemskap**

73 **§ 5**

74 Medlemskap kan innvilges organisasjoner, strukturer og grupperinger med aktivitet
75 av landsomfattende karakter for unge opp til 36 år med funksjonshemming, kronisk
76 sykdom eller som er pårørende.

77 **§ 5-2**

78 Det forutsettes tilslutning til Unge funksjonshemmedes formålsparagraf for å kunne
79 søke medlemskap.

80 **§ 5-3**

81 Det kan ikke innvilges medlemskap etter § 7 og § 8 (nivå 1 og nivå 2) til
82 organiseringer som er underlagt nasjonale strukturer eller organisasjoner med
83 medlemskap i Unge funksjonshemmede.

84 **§ 6**

85 Medlemskap innvilges etter følgende kategorier: nivå 1, nivå 2, nivå 3 og nivå 4. De
86 forskjellige kategoriene avgjør hvilke demokratiske rettigheter medlemskapet gir i
87 Unge funksjonshemmedes beslutningsorganer.

88 **§ 6-2**

89 Demokratiske rettigheter oppnås ved innbetaling av kontingent for inneværende
90 kalenderår.

91 **§ 7**

92 Medlemskap på nivå 1 innvilges organisasjoner som oppfyller følgende kriterier

- 93 • Medlemmer under 36 år må ha demokratisk påvirkning på organisasjonens
94 styringsdokumenter
- 95 • Organisasjonen må ha fristilte beslutningsorganer
- 96 • Har et selvstendig ungdomsarbeid med aktiviteter av, med og for ungdom
- 97 • Kan dokumentere tiltak for aktiviteter og medvirkning blant unge medlemmer
- 98 • Organisasjonen må ha vært i drift i minimum ett år

99 **§ 7-2**

100 Organisasjoner med medlemskap på nivå 1 innehar 3 stemmer, og har rett til å møte
101 med inntil 3 delegater og 1 observatør på generalforsamling.

IKKE VEDTATT

102 **§ 7-3**

103 Organisasjoner med medlemskap på nivå 1 har rett til å møte med 1 delegat som
104 innehar 3 stemmer på ekstraordinær generalforsamling.

105 **§ 8**

106 Medlemskap på nivå 2 innvilges organisasjoner som

- 107 • Har et selvstendig ungdomsarbeid med aktiviteter av, med og for ungdom
- 108 • Har minst én fast plass for unge medlemmer under 36 år i organisasjonens
- 109 øverste beslutningsorgan
- 110 • Kan dokumentere tiltak for aktiviteter og medvirking blant unge medlemmer
- 111 • Har vært i drift i minimum ett år

112 **§ 8-2**

113 Organisasjoner med medlemskap på nivå 2 innehar 2 stemmer, og har rett til å møte
114 med inntil 2 delegater og 1 observatør på generalforsamling.

115 Organisasjoner som har fått innvilget 1 ekstra stemme i henhold til § 12 gir 1 av sine
116 delegater den ekstra stemmen.

117 **§ 8-3**

118 Organisasjoner med medlemskap på nivå 2 har rett til å møte med 1 delegat som
119 innehar 2 stemmer på ekstraordinær generalforsamling.

120 Organisasjoner som har fått innvilget 1 ekstra stemme i henhold til § 12 gir 1 ekstra
121 stemme til sin delegat.

122 **§ 9**

123 Medlemskap på nivå 3 kan innvilges organisasjoner, strukturer og grupperinger som

- 124 • Har gjentakende aktiviteter for unge, fortrinnsvis av unge
- 125 • Har vært i drift i minimum ett år
- 126 • Kan dokumentere tiltak for aktiviteter og medvirkning blant unge medlemmer

127 **§ 9-2**

128 Organisasjoner med medlemskap på nivå 3 innehar 1 stemme, og har rett til å møte
129 med inntil 1 delegat og 1 observatør på generalforsamling.

130 Organisasjoner som har fått innvilget 1 ekstra stemme i henhold til § 12 gir 1 ekstra
131 stemme til sin delegat.

IKKE VEDTATT

132 **§ 9-3**

133 Organisasjoner med medlemskap på nivå 3 har rett til å møte med 1 delegat som
134 innehar 1 stemme på ekstraordinær generalforsamling.

135 Organisasjoner som har fått innvilget 1 ekstra stemme i henhold til § 12 gir 1 ekstra
136 stemme til sin delegat.

137 **§ 10**

138 Medlemskap på nivå 4 kan innvilges organisasjoner, strukturer og grupperinger som

- 139 • Skal ha aktivitet for unge det kommende kalenderåret
- 140 • Organisasjonen må levere en prosjektplan eller tilsvarende for det kommende
141 kalenderåret
- 142 • Har et organisatorisk siktemål om å oppnå kravene i §§ 7, 8 eller 9

143 **§10-2**

144 Organisasjoner med medlemskap på nivå 4 kan møte med 1 observatør på
145 generalforsamling.

146 **§ 10-3**

147 Organisasjoner med medlemskap på nivå 4 har rett til å møte med 1 observatør på
148 ekstraordinær generalforsamling.

149 **§ 11**

150 Nye medlemsorganisasjoner som bryter ut fra en eksisterende medlemsorganisasjon
151 kan få kravet om drift i minimum ett år fjernet av styret i medlemssøknadsbehandling
152 i henhold til § 13.

153 **§ 12**

154 I særlige tilfeller, der det på grunn av medlemsorganisasjonens rekrutteringsgrunnlag
155 er sannsynlig at den aldri vil oppfylle kriteriene for medlemskap på nivå 1, vil styret
156 kunne tillegge medlemsorganisasjonen retten til 1 ekstra stemme til
157 generalforsamling og ekstraordinær generalforsamling. Dette gjelder for
158 medlemsorganisasjoner som oppfyller kravene til medlemskap på nivå 2 eller nivå 3.

159 Organisasjoner leverer søknad for 1 ekstra stemme i henhold til §§ 13, 13-2 og 13-3
160 senest 8 måneder før neste generalforsamling finner sted. Søknader behandles av
161 styret ved neste mulige styremøte. Organisasjoner kan ikke søke eller få tildelt mer
162 enn 1 ekstra stemme.

IKKE VEDTATT

163 Ved generalforsamling hvor 1 ekstra stemme benyttes skal det være avklart før
164 generalforsamlingens start hvilke delegater som innehar 1 ekstra stemme.

165 **§ 13**

166 Styret i Unge funksjonshemmede avgjør søknader om medlemskap i organisasjonen.

167 **§ 13-2**

168 Søknad om medlemskap skal opplyse om alle forhold som kan ha konsekvenser for
169 medlemskap og hvilket medlemskapsnivå det søkes om.

170 **§ 13-3**

171 Søknader vurderes fortløpende av styret i forbindelse med styremøte. Søknad må
172 leveres minimum tre uker før styremøtet det skal behandles på.

173 **§ 13-4**

174 Styret avgjør hvilket medlemskapsnivå som tildeles og kan tildele et annet nivå enn
175 det er søkt om.

176 **§ 13-5**

177 Organisasjoner som har fått avslag på søknad eller mener de er tildelt feil
178 medlemskapsnivå har rett til å klage. Frist for innsending av klagen er 6 måneder
179 etter mottatt svar på søknad.

180 Klagen vurderes fortløpende av styret i forbindelse med styremøte.

181 Dersom det ikke gis medhold i klagen, kan klagen sendes videre til
182 generalforsamling/ekstraordinær generalforsamling.

183 **§ 14**

184 Medlemsorganisasjoner har plikt til å innmelde endringer som kan ha konsekvenser
185 for medlemskategoriseringen. Unge funksjonshemmedes styre vurderer hvorvidt de
186 innmeldte endringene får konsekvenser. Saksbehandling følger normale rutiner for
187 søknader om medlemskap.

188 **§ 14-2**

189 Dersom en organisasjon ikke oppfyller plikten i § 14 og styret i Unge
190 funksjonshemmede likevel blir kjent med forhold hos organisasjonen som har
191 betydning for medlemskap og/eller medlemskapsnivå skal styret varsle den aktuelle
192 organisasjonen om mulig utmelding eller endring av medlemskapsnivå.
193 Organisasjonen skal gis anledning til å gjøre nødvendige endringer for å beholde
194 medlemskap eller medlemskapsnivå.

IKKE VEDTATT

195 Dersom endringene ikke innfris innen avtalt frist kan styret i Unge
196 funksjonshemmede beslutte utmelding eller endring av medlemskapsnivå.

197 Klage på beslutning følger klageprosess i henhold til § 13-5.

198 **§ 14-3**

199 Dersom en organisasjon i medlemsnivå 4 ikke innfrir kriteriene i §§ 7,8 eller 9 innen
200 24 måneder fra vedtatt søknad om medlemskap, skal styret varsle den aktuelle
201 organisasjonen om mulig utmelding. Organisasjonen skal gis anledning til å gjøre
202 nødvendige endringer for å beholde medlemskap eller medlemskapsnivå. Ved
203 særskilte saker kan tidsfristen utvides etter avtale mellom styret og
204 medlemsorganisasjonen.

205 Dersom endringene ikke innfris innen avtalt frist kan styret i Unge
206 funksjonshemmede beslutte utmelding.

207 Klage på beslutning følger klageprosess i henhold til § 13-5.

208 **§ 15**

209 Utmelding skal meddeles Unge funksjonshemmede skriftlig.

210 **§ 15-2**

211 Utmelding skjer med tre måneders varsel med virkning fra første dag i første
212 kalendermåned etter at oppsigelsen er mottatt hos Unge funksjonshemmedes
213 sekretariat.

214 **§ 15-3**

215 Utmeldt organisasjon kan kreve tilbakeføring av kontingent for kontingentårets
216 resterende måneder etter oppsigelsesperiodens utløp. Slikt krav må fremsettes
217 sammen med utmeldingsvarselet.

218 **§ 15-4**

219 Dersom en medlemsorganisasjon unnlater å innbetale kontingent to år på rad meldes
220 organisasjonen automatisk ut av Unge funksjonshemmede ved inngangen til det
221 tredje kontingentåret.

222 **Kapittel 4 Generalforsamlingen**

223 **§ 16**

224 Generalforsamlingen er Unge funksjonshemmedes øverste myndighet. Ordinær
225 generalforsamling avholdes innen utgangen av november i oddetallsår.

IKKE VEDTATT

226 **§ 17**

227 På generalforsamlingen kan følgende møte:

228 Med tale-, forslags- og stemmerett

- 229 • Delegater fra medlemsorganisasjonene i henhold til §§ 7-2, 8-2 og 9-2.

230 Med tale-, forslagsrett

- 231 • Observatører fra medlemsorganisasjonene i henhold til §§ 7-2, 8-2 og 9-2.
- 232 • Styret og styrets varamedlemmer.
- 233 • Kontrollkomiteen i saker som angår komiteens arbeid og virksomhet.
- 234 • Valgkomiteen i saker som berører valgkomiteens arbeid.

235 Med talerett

- 236 • Observatører fra medlemsorganisasjonene i henhold til § 10-2.
- 237 • Nominerte til valg i saker som omhandler valg.
- 238 • Medlemmer av forberedende komiteer i saker de har forberedt.
- 239 • Generalsekretær, og den generalsekretær delegerer taleretten videre.
- 240 • 1 observatør fra FFO.

241 Uten tale-, forslags- og stemmerett

- 242 • Andre observatører

243 **§ 17-2**

244 Styret kan invitere andre til å overvære generalforsamlingen. Generalforsamlingen
245 må i hvert enkelt tilfelle ta standpunkt til om disse skal innvilges tale- og/eller
246 forslagsrett. Generalforsamlingen er åpen med mindre annet blir bestemt.

247 **§ 18**

248 Førsteinnkalling skal sendes ut til alle medlemsorganisasjoner, styret, FFO, aktuelle
249 komiteer og andre relevante aktører senest 90 dager før generalforsamlingen.
250 Innkallingen skal inneholde tid og sted, gjeldende frister og saksliste.

251 Andreinnkalling skal sendes ut til alle medlemsorganisasjonene og alle nevnt i §17
252 senest 30 dager før generalforsamlingen. Innkallingen skal inneholde alle
253 sakspapirer og program.

254 **§ 18-2**

255 Medlemsorganisasjonene skal i god tid gjøres oppmerksom på retten til å nominere
256 kandidater til valgene i Unge funksjonshemmede. Nominasjonen leveres skriftlig.

257 **§18-3**

258 Alle saker som ønskes behandlet av den ordinære generalforsamlingen må være
259 Unge funksjonshemmede i hende 60 dager før åpningen av generalforsamlingen.

260 **§18-4**

261 Forslag til vedtektsendringer må framsettes skriftlig med begrunnelse, og må være
262 Unge funksjonshemmede i hende senest 60 dager før generalforsamlingens åpning.

263 **Kapittel 5 Møteledelse og stemmegiving på**
264 **generalforsamling og ekstraordinær generalforsamling**

265 **§ 19**

266 Alle vedtak krever alminnelig flertall hvis ikke annet er spesifisert.

267 **§ 19-2**

268 Alle avstemninger foregår ved åpen stemmegivning dersom ikke 1/5 av
269 generalforsamlingen krever skriftlig avstemning i den enkelte saken.

270 Med unntak av avstemninger regulert i § 19-5.

271 **§ 19-3**

272 Ved stemmelikhet tas en votering på nytt. Ved fortsatt stemmelikhet faller forslaget.

273 **§ 19-4**

274 Ved kvalifisert flertall teller avholdende stemmer mot.

275 **§ 19-5**

276 Alle personvalg fortas ved skriftlig avstemming dersom det er flere kandidater til et
277 verv eller en kandidat krever det.

278 **§ 19-6**

279 Ved stemmelikhet mellom kandidater åpnes det for debatt. Deretter foretas det ny
280 avstemning. Ved stemmelikhet i ny avstemning foretas loddtrekning. Når det da
281 gjenstår en kandidat, avholdes det en siste runde der det må oppnås alminnelig
282 flertall for å holde vervet besatt.

283 Hver av kandidatene kan oppnevne seg selv eller en annen person som skal
284 overvære tellingen i tillegg til det ordinære tellekorpset.

285 **§ 20**

286 Der føres protokoll over generalforsamling og ekstraordinær generalforsamling.
287 Denne skal inneholde oversikt over fremmøtte organisasjoner og deres delegater og
288 observatører. Protokollen fører oversikt over forhandlingene etter møtets
289 forretningsorden.

290 **Kapittel 6 Funksjonstid og valgbarhet**

291 **§ 21**

292 Alle tillitsvalgte velges med to års funksjonstid. Funksjonstiden starter etter at valget
293 er gjennomført på generalforsamlingen og varer i to (2) år frem til neste
294 generalforsamling.

295 **§ 21-2**

296 Ved suppleringsvalg på ekstraordinær generalforsamling velges kandidatene ut
297 gjeldende funksjonstid.

298 Funksjonstiden ved suppleringsvalg starter når valget er gjennomført.

299 **§ 21-3**

300 Valgbarhet krever at kandidaten oppfyller samtlige kriterier:

- 301 • Kandidaten kan ikke fylle mer enn 36 år i løpet av funksjonstiden.
302 • Representerer en organisasjon med medlemskap i Unge funksjonshemmede.
303 • Har gyldig medlemskap i medlemsorganisasjonen man representerer.
304 • Har skriftlig støtte fra styreleder eller administrativ leder.

305 Revisor er unntatt denne bestemmelsen.

306 **§ 21-4**

307 En person kan ikke samtidig inneha flere verv i Unge funksjonshemmede.

308 **Kapittel 7 Saker som skal behandles på**
309 **generalforsamling**

310 **§ 22**

311 Konstituering av generalforsamlingen

IKKE VEDTATT

- 312 1. Godkjenning av delegater
- 313 2. Godkjenning av innkalling
- 314 3. Valg av ordstyrer(e)
- 315 4. Fastsettelse av forretningsorden
- 316 5. Valg av protokollfører(e)
- 317 6. Valg av to protokollunderskrivere
- 318 7. Valg av tellekorps på tre medlemmer
- 319 8. Valg av redaksjonskomité(er)
- 320 9. Godkjenning av sakliste
- 321 10. Fastsettelse av dagsorden

322 Sittende leder i Unge funksjonshemmede fungerer som møteleder inntil ordstyrere er
323 valgt.

324 **§ 22-2**

325 Årsmeldinger, årsregnskap med tilhørende revisors beretninger og kontrollkomiteens
326 beretning skal legges fram for orientering. Dokumentene følger kalenderår.

327 **§ 22-3**

328 Endringer i vedtekter vedtas med 2/3 flertall av stemmene. Flertallet må representere
329 minst 50 prosent av tilstedeværende medlemsorganisasjoner.

330 Endringer i vedtektene trer i kraft umiddelbart etter at voteringen over
331 endringsforslagene er over. Generalforsamlingen kan vedta at enkeltendringer får
332 virkning på et senere tidspunkt. Endringen må imidlertid ha ikrafttredelse senest ved
333 åpningen av førstkommende generalforsamling.

334 **§ 22-4**

335 Fastsettelse av politisk program og arbeidsprogram for kommende periode.

336 Politisk program vedtas med 2/3 flertall av stemmene. Flertallet må representere
337 minst 50 prosent av tilstedeværende medlemsorganisasjoner.

338 Arbeidsprogrammet vedtas med alminnelig flertall. Flertallet må bestå av minimum
339 1/3 av de tilstedeværende organisasjonene.

340 Politisk program og arbeidsprogram følger styrets funksjonstid.

341 Frist for å levere endringsforslag til begge programmene fastsettes i dagsorden.

342 **§ 22-5**

343 Fastsettelse av kontingent for de neste to kalenderårene for de forskjellige
344 medlemskategoriene.

IKKE VEDTATT

345 **§ 22-6**

346 Fastsettelse av honorar.

347 **§ 22-7**

348 Fastsettelse av rammebudsjett for de neste to kalenderårene.

349 **§ 22-8**

350 Innkomne saker skal fremmes i samsvar med § 18-3.

351 **§ 22-9**

352 Uttalelser vedtas med 2/3 flertall av stemmene. Flertallet må representere minimum
353 50 prosent av tilstedeværende medlemsorganisasjoner.

354 Uttalelser er gjeldende fra de er vedtatt.

355 **§ 22-10**

356 Valg av styret på 9 medlemmer, bestående av:

- 357 • Leder
- 358 • 1. nestleder
- 359 • 2. nestleder
- 360 • 4 styremedlemmer
- 361 • 2 varamedlemmer i prioritert rekkefølge

362 etter innstilling fra valgkomiteen.

363 Det skal ved valg tilstrebes et mangfold som representerer Unge
364 funksjonshemmedes medlemsorganisasjoner.

365 Det kan kun velges 2 styremedlemmer fra hver av medlemsorganisasjonene

366 Alle valg foretas særskilt.

367 **§ 22-11**

368 Valg av 3 medlemmer til kontrollkomiteen bestående av

- 369 • Leder
- 370 • 2 medlemmer

371 etter innstilling fra valgkomiteen.

IKKE VEDTATT

372 Det skal etterstrebes god økonomisk, juridisk og organisatorisk forståelse blant
373 komiteens medlemmer.

374 **§ 22-12**

375 Valg av 4 medlemmer til valgkomité bestående av

- 376 • Leder
- 377 • 2 medlemmer
- 378 • Ett varamedlem

379 etter innstilling fra styret.

380 Det skal etterstrebes erfaring fra, og kunnskap om, å sitte i sentrale styrer.

381 **§ 22-13**

382 Valg av statsautorisert revisor etter innstilling fra styret.

383 **Kapittel 8 Ekstraordinær generalforsamling**

384 **§ 23**

385 Ekstraordinær generalforsamling avholdes dersom styret med 2/3 flertall eller 1/5 av
386 medlemsorganisasjonene krever det. Ønske om ekstraordinær generalforsamling fra
387 færre enn 1/5 av medlemsorganisasjonene kan meldes inn som sak til styret. Styret
388 avgjør om det avholdes ekstraordinær generalforsamling.

389 **§ 23-2**

390 Innkallingen skal sendes ut senest 5 uker før den ekstraordinære
391 generalforsamlingen. Styret fastsetter ellers gjeldende frister.

392 Det er kun saker som fremkommer med krav og opplyses om i innkalling som skal
393 behandles.

394 **§ 23-3**

395 Tilsvarende generalforsamling skal også ekstraordinær generalforsamling behandle
396 saker i henhold til § 22.

397 **§ 23-4**

398 Til ekstra generalforsamling kan følgende møte:

IKKE VEDTATT

399 Med tale-, forslags- og stemmerett

- 400 • Delegater fra medlemsorganisasjonene i henhold til §§ 7-3, 8-3 og 9-3.

401 Med tale-, forslagsrett

- 402 • Observatører fra medlemsorganisasjonene i henhold til §§ 7-3, 8-3 og 9-3.
- 403 • Styret og styrets varamedlemmer.
- 404 • Kontrollkomiteen i saker som angår komiteens arbeid og virksomhet.
- 405 • Valgkomiteen i saker dersom en av sakene dreier seg om valg.

406 Med talerett

- 407 • Observatører fra medlemsorganisasjonene i henhold til § 10-3
- 408 • Nominerte til valg i saker om valg dersom en av sakene dreier seg om valg.
- 409 • Medlemmer av forberedende komiteer i saker de har forberedt.
- 410 • Generalsekretær, og den generalsekretær delegerer taleretten videre.
- 411 • En representant fra FFO.

412 Uten tale-, forslags- og stemmerett

- 413 • Andre observatører.

414 **Kapittel 9 Styret**

415 **§ 24**

416 Styret har ansvar for driften av Unge funksjonshemmede mellom
417 generalforsamlingene, og leder virksomheten i samsvar med organisasjonens
418 styrende dokumenter.

419 **§ 25**

420 Varamedlemmene har møterett i alle styremøter og møter med talerett og
421 forslagsrett.

422 **§ 25-2**

423 Nestlederne er, i prioritert rekkefølge, leders stedfortreder. Ved fravær av AU
424 konstituerer styret seg selv.

425 **§ 25-3**

426 FFO kan stille med en representant fra deres styre som har talerett i Unge
427 funksjonshemmedes styre. FFO velger selv sin representant.

428 **§ 25-4**

IKKE VEDTATT

429 Én ansattrepresentant har møterett i alle styremøter og møter med tale-, forslags- og
430 stemmerett.

431 Ved ansattrepresentantens fravær møter representantens personlige vara.

432 Ansattrepresentant og personlig vara velges av sekretariatet. Det skal tilstrebes at
433 ansattrepresentanten følger styrets funksjonstid.

434 **§ 26**

435 Styremøter avholdes så ofte virksomheten og forvaltningen av Unge
436 funksjonshemmede krever det.

437 Styreleder eller 1/3 av styrets medlemmer kan kreve at det skal avholdes styremøte.

438 **§ 26-2**

439 Styret er vedtaksdyktig når minst halvparten av det til enhver tid sittende styre og
440 minimum halvparten av de organisasjonene som er representert i styret er til stede.

441 **§ 26-3**

442 Alle stemmeberettigede innehar én stemme. Ved stemmelikhet har styreleder
443 dobbeltstemme. Varamedlemmer har stemmerett når de møter i stedet for et
444 styremedlem.

445 **§ 26-4**

446 Det føres protokoll over styrets møter. Protokollen inneholder oversikt over fremmøtte
447 styremedlemmer og deres organisasjonstilknytning. Protokollen fører oversikt over
448 møtets forhandlinger. Styrets vedtak offentliggjøres.

449 **§ 27**

450 Styret vedtar en forretningsorden for styrets arbeid på første ordinære styremøte.

451 **§ 26**

452 Styret vedtar årlig budsjett og handlingsplan på bakgrunn av rådgivende budsjett og
453 program vedtatt på generalforsamlingen

454 **§ 27**

455 Styret vedtar økonomiske retningslinjer for organisasjonen. Disse skal regulere alle
456 økonomiske forhold for virksomheten og skal alltid inneholde følgende elementer:
457 Forvaltningspraksis for organisasjonens egenkapital, retningslinjer for reise,
458 retningslinjer for regnskap og rapportering, retningslinjer for budsjettstyring.

459 **§ 28**

460 Arbeidsgiveransvaret tilligger styret. Styret kan delegere personalansvaret videre.

461 **Kapittel 10 Arbeidsutvalget**

462 **§ 29**

463 Arbeidsutvalget består av styrets leder og 1. og 2. nestleder.

464 **§ 30**

465 Arbeidsutvalget leder organisasjonens arbeid mellom styremøtene.

466 **§ 30-2**

467 Arbeidsutvalget fatter vedtak i politiske og organisatoriske saker med enstemmig
468 vedtak. I situasjoner der arbeidsutvalget ikke kan oppnå enstemmig vedtak
469 oversendes saken til styret i Unge funksjonshemmede.

470 **§ 30-3**

471 Arbeidsutvalget innstiller på alle saker til styret i Unge funksjonshemmede.

472 **§ 30-4**

473 Ytterligere mandat og forretningsorden for arbeidsutvalget fastsettes av Unge
474 funksjonshemmedes styre.

475 **Kapittel 11 Valgkomiteen**

476 **§ 31**

477 Ved frafall kan valgkomiteen konstituere seg selv.

478 **§ 32**

479 Valgkomiteen innstiller på kandidater til styret og kontrollkomitéen.
480 Generalforsamlingen kan fastsette ytterligere mandat for valgkomiteen. Mandatet
481 gjelder til generalforsamlingen endrer det.

482 **§ 33**

483 Valgkomiteen leverer sin innstilling til generalforsamlingen i henhold til frister i § 18.

484 **Kapittel 12 Kontrollkomiteen**

485 **§ 34**

486 Ved frafall kan kontrollkomiteen konstituere seg selv.

487 **§ 35**

488 Kontrollkomiteen har full innsynsrett i alle dokumenter i Unge funksjonshemmede.

489 **§ 36**

490 Kontrollkomiteen skal føre tilsyn med Unge funksjonshemmedes virksomhet, fungere
491 som rådgivende organ og foreta tolkninger av vedtekter.

492 **§ 36-2**

493 Kontrollkomiteen utarbeider en årlig beretning. Beretningene skal framlegges for
494 generalforsamlingen. Den årlige beretningen skal framlegges styret. Beretningen skal
495 vurdere organisasjonens økonomiske stilling, forvaltningspraksis samt gi en generell
496 vurdering av virksomheten i forhold til grunndokumentenes bestemmelser.

497 **§ 36-3**

498 Kontrollkomiteen kan brukes som rådgivende organ for styret, sekretariatet,
499 medlemsorganisasjonene og valgkomiteen.

500 **§ 37**

501 Kontrollkomiteen kan foreta bindende tolkninger av vedtektene. Komiteens
502 fortolkninger har virkning frem til disse eventuelt overprøves av en senere
503 generalforsamling, eller til fortolkningen omgjøres av en enstemmig kontrollkomite.

504 Kontrollkomiteen skal sørge for at de fortolkninger blir synliggjort på en
505 hensiktsmessig måte. Tolkninger er gyldig fra datoen kontrollkomiteen har
506 offentliggjort sin tolkning.

507 Styret, sekretariatet og medlemsorganisasjoner kan melde behov for tolkning av
508 vedtekter.

509 **Kapittel 13 Mistillit, eksklusjon, habilitet og** 510 **suspensjon**

511 **§ 38**

IKKE VEDTATT

512 Medlemsorganisasjoner som overtrer Unge funksjonshemmedes vedtekter og/eller
513 opptrer til skade for organisasjonen, kan suspenderes av styret dersom minst 2/3 av
514 styrets medlemmer stemmer for dette. Suspensjonen kan oppheves av styret dersom
515 grunnen til suspensjonen bortfaller. Suspensjonstid er begrenset til 1 (ett) år regnet
516 fra styrets vedtak. Suspendert medlemsorganisasjon kan, med en frist på 4 (fire)
517 uker, anke vedtaket om suspensjon til Unge funksjonshemmedes generalforsamling.
518 Det endelige vedtaket i saken blir fattet på nevnte møte. Ved anke står vedtaket ved
519 lag under behandlingen.

520 **§ 38-2**

521 Suspendert medlemsorganisasjon fratas, så lenge suspensjonen varer, sine
522 rettigheter som medlem. Dersom suspensjonsgrunnlaget fortsatt er til stede ved
523 suspensjonstidens utløp oppheves medlemskapet. I slik situasjon skal
524 generalforsamlingen særskilt orienteres.

525 **§ 39**

526 Medlemsorganisasjoner som bryter med Unge funksjonshemmedes formål, eller som
527 opptrer til skade for organisasjonen, kan etter forslag fra styret, få sitt medlemskap
528 opphevet av Unge funksjonshemmedes generalforsamling. Medlemskapet opphører
529 dersom 2/3 av det totale antall tilstedeværende stemmeberettigede støtter forslaget.

530 **§ 39-2**

531 Før generalforsamlingen treffer vedtak om opphevelse av medlemskap, skal
532 medlemsorganisasjonen ha rett til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter og ha
533 rett til å uttale seg.

534 **§ 39-3**

535 Generalforsamlingens vedtak kan ikke ankes.

536 **§ 39-4**

537 Angjeldende medlemsorganisasjon er å regne som suspendert i henhold til § 38 så
538 lenge saken om opphevelse av medlemskap er under behandling. Suspensjonen kan
539 imidlertid oppheves av generalforsamlingen med 2/3 flertall.

540 **§ 40**

541 Medlemsorganisasjonen som foreslås suspendert eller foreslås å få opphevet sitt
542 medlemskap med hjemmel i kapittel 13 har krav på, etter anmodning og uten
543 ugrunnet opphold, å få innsyn i sakens dokumenter. Melding om slikt vedtak skal
544 sendes medlemsorganisasjonen som rekommandert post.

545 **§ 40-2**

IKKE VEDTATT

546 Ankefristen skal regnes fra den dato medlemsorganisasjonen fikk meldingen om den
547 rekommanderte sendingen. Meldingen skal, foruten vedtaket, inneholde opplysninger
548 om:

- 549 1. Avstemningsresultatet i styret
- 550 2. Medlemsorganisasjonens innsynsrett i saksdokumentene
- 551 3. Ankefrister

552 **§ 41**

553 Etter to år kan organisasjonen søke medlemskap etter ordinære søknadsprosedyrer.

554 **§ 42**

555 Ved behandling av saker der vedkommende styremedlem har direkte interesser
556 plikter vedkommende å melde sin inhabilitet.

557 Ved behandling av saker som har direkte innvirkning på rammevilkår for egen
558 organisasjon eller organisasjonsfamilie skal styremedlemmet melde sin inhabilitet.

559 **§ 43**

560 Vedtak om mistillit kan kun vedtas av ordinær generalforsamling eller ekstraordinær
561 generalforsamling.

562 **§ 43-2**

563 Ved forslag om mistillit til enkeltpersoner kan styret suspendere personen frem til
564 avgjørelse treffes av rett organ. Vedtaket krever 2/3 flertall.

565 **§ 43-3**

566 Dersom forslaget i § 43-2 ikke oppnår 2/3 flertall får forslaget ingen virkning før saken
567 er avgjort av ordinær generalforsamling eller ekstraordinær generalforsamling.

568 **§ 43-4**

569 Ved forslag om mistillit til hele styret, involveres kontrollkomiteen. Det må avholdes
570 ekstraordinær generalforsamling dersom det ikke er planlagt ordinær
571 generalforsamling før ekstraordinær generalforsamling kan avholdes.

572 Forslag om mistillit til styret er unntatt fristene i § 18-3.

573 **§ 43-5**

574 Den som blir gjenstand for et mistillitsforslag har i alle tilfeller rett til innsyn i saken
575 samt rett til å forsvare seg for det eller de organer som gjør vedtak i saken.

576 **§ 43-6**

577 Ytterligere regulering av mistillit gjøres i styrets forretningsorden.

578 **Kapittel 14 Tilslutninger og sammenslåinger**

579 **§ 44**

580 Styret i Unge funksjonshemmede kan godkjenne innmelding av organisasjonen i
581 andre organisasjoner, aksjoner og lignende som det er formålstjenlig å tilslutte seg.
582 Disse kan ikke drive virksomhet som strider med Unge funksjonshemmedes formål
583 eller politiske standpunkter.

584 **§ 44-2**

585 Arbeidsutvalget utformer og sender innmeldingssøknader på vegne av
586 organisasjonen.

587 **§ 44-3**

588 En slik innmelding kan ikke endre på Unge funksjonshemmedes vedtekter, politikk
589 eller formål, og skal ikke ha negativ innvirkning på organisasjonens arbeid.

590 **§ 45**

591 Sammenslåing av Unge funksjonshemmede med andre organisasjon(er) behandles
592 på to påfølgende generalforsamlinger, hvorav den ene må være ordinær. Begge
593 vedtak krever 3/4 av møtets stemmeberettigede. Flertallet må representere minst 50
594 prosent av de tilstedeværende medlemsorganisasjonene.

595 **§ 45-2**

596 Forslag til sammenslåing må fremmes i henhold til § 18-3.

597 **Kapittel 15 Oppløsning**

598 **§ 46**

599 Oppløsning av Unge funksjonshemmede behandles på to påfølgende
600 generalforsamlinger, hvorav den ene må være ordinær. Begge vedtak krever 3/4
601 flertall av stemmene. For at vedtak om oppløsning skal kunne kjennes gyldig må 50
602 prosent av de stemmeberettigede avgi stemme. Avstemmingene foretas skriftlig.

603 **§ 46-2**

IKKE VEDTATT

604 Ved oppløsning settes eventuelle midler inn på høyrentekonto. Etter tre år fordeles
605 midlene likt mellom medlemsorganisasjonene dersom gjenopprettelse av Unge
606 funksjonshemmede ikke er aktuelt.

607 **§ 46-3**

608 Det sist sittende styret, dersom Unge funksjonshemmede blir oppløst, skal i
609 samarbeid med FFO utarbeide retningslinjer for saksgjennomgangen i de første tre
610 år, samt hvem som har ansvaret for at midlene bli fordelt på en korrekt måte etter
611 den tid.

Begrepsliste

Alminnelig:	Betyr vanlig eller normalt.
Alminnelig flertall:	Brukes når det stemmes over en sak, og betyr at mer enn halvparten av de avgitte stemmene støtter et forslag eller en kandidat. Blanke stemmer regnes ikke med.
Arbeidsprogram:	Organisasjonens viktige mål og prioriteringer innen konkrete områder.
Avstemming:	Votering/å stemme over en sak.
Budsjett:	Liste over planlagte kostnader.
Dagsorden:	En liste over saker som skal behandles på generalforsamlingen.
Debatt:	Saklig, faglig diskusjon.
Delegat:	En representant som har tale-, forslags- og stemmerett.
Forslagsrett:	Har rett til å komme med innspill og endringer.
Handlingsplan:	Fastsatt arbeidsmål som skal gjøres gjennom året.
Honorar:	Godtgjørelse eller betaling for et arbeid.
Innkalling:	Formell invitasjon.
Innstilling:	Anbefaling tilknyttet en sak eller verv.
Kandidat:	En person som stiller til en stilling eller verv.
Konstituering:	En formell åpning av et møte.
Observatør:	En representant som har tale- og forslagsrett.
Ordstyrer:	Personen som leder et møte eller en debatt.
Politisk program:	Organisasjonens verdier og politikk på konkrete områder.
Protokoll:	En type referat fra generalforsamlingen.
Revisor:	En person eller firma som kontrollerer at organisasjonens årsregnskap er riktig.
Saksbehandling:	En sak skal behandles etter visse regler og rutiner.

IKKE VEDTATT

Stemmegiving:	Det å avgi sin stemme over en sak.
Stemmerett:	At man har lov til å stemme i en sak.
Talerett:	Har rett til å snakke eller komme med opplysning i en sak, men ikke foreslå endringer.
Tellekorps:	En gruppe personer som teller hvor mange som stemmer for, imot og blankt i en sak.
Vedtekter:	Regler som blir bestemt av organisasjonen.
Votering:	Avstemming.

GF 4-25

Arbeids- og prinsippprogram

Styrets forslag til endringer i Unge funksjonshemmedes prinsippprogram 2025

I 2025 har styret oppnevnt én komite for arbeidet med forslag til nytt arbeids- og prinsippprogram. Komiteen har bestått av Ingrid Thunem (styreleder i Unge funksjonshemmede), Nikolai Raabye Haugen (1. nestleder) og Thea Henrikø (2. varamedlem).

I arbeidet med nytt prinsippprogram er det tatt utgangspunkt i prinsippprogrammet for 2024-2025. Under følger styrets innstilling på forslag til endringer i prinsippprogrammet for å tydeliggjøre hvilke endringer som er gjort i programmet for 2026-2027.

Linjenr. 4-7

Foreslår å legge til kjønnsuttrykk i setningen.

Linjenr. 59-61

Foreslås strøket:

- CRPD må inkorporeres i menneskerettsloven, på lik linje med tilsvarende konvensjoner, tolkningserklæringene mot artikkel 12, 14 og 25 må fjernes og tilleggsprotokollen om individklageordning må ratifiseres.

Nytt forslag:

- CRPD må inkorporeres i menneskerettsloven, på lik linje med tilsvarende konvensjoner.
- Tilleggsprotokollen om individklageordning til CRPD må ratifiseres.

Linjenr. 68-69

Foreslås strøket:

- Det må gjennomføres holdningskampanjer som skal bidra til å bryte ned fordommer mot funksjonshemmede og kronisk syke.

Nytt forslag:

- Det må gjennomføres nasjonale holdningskampanjer som bidrar til å bryte ned fordommer mot funksjonshemmede og kronisk syke.

Linjenr. 81-82

Foreslås strøket:

- Kunnskap om multiple minoriteter, herunder skeive funksjonshemmede og kronisk syke, må spres i helsevesen, skole og kommunen.

Nytt forslag:

- Kunnskap om multiple minoriteter, eksempelvis skeive funksjonshemmede og kronisk syke, må spres i helsevesen, skole og kommunen.

Linjenr. 92-94

Foreslås strøket:

- Politiet og helsevesenet må ha kompetanse om funksjonshemmedes og kronisk sykes seksualitet, samt lære om vold som er særegen for funksjonshemmede, slik som medisinsk vold.

Nytt forslag:

- Politiet, helsevesenet og hjelpetilbud for voldsutsatte må ha kompetanse om funksjonshemmedes og kronisk sykes seksualitet, samt lære om vold som er særegen for funksjonshemmede, slik som medisinsk vold.

Linjenr. 190-191

Foreslås strøket:

- Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) og Statped må styrkes og være tilgjengelig for elever som trenger deres tjenester, når eleven har behov for det.

Nytt forslag:

- Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) og Statped må styrkes og være tilgjengelig for elever og foresatte som trenger deres tjenester, når eleven har behov for det.

Linjenr. 279-282

Siste kulepunkt under temaet arbeid i gjeldende program foreslås strøket:

- Arbeidsorientert uføretrygd må utvikles i samarbeid med funksjonshemmedes organisasjoner, og ordningen må sikre reelle jobbmuligheter i det ordinære arbeidsmarkedet.

Andre kulepunkt under temaet NAV i gjeldende program foreslås strøket:

- Det må sikres at ungdomsgarantien fører til en reell oppfølging av unge, og at garantien evalueres etter 5 år for å se om hensikten med garantien er nådd.

Nytt forslag:

- Tiltak hos NAV som tar sikte på å få unge med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer i arbeid må utvikles i samarbeid med funksjonshemmedes organisasjoner, og ordningen må sikre reelle jobbmuligheter i det ordinære arbeidsmarkedet.

Linjenr. 445-446

Foreslås strøket:

- Flere unge må få plass i BUP eller DPS, også med bakgrunn i somatisk sykdom.

Nytt forslag:

- Flere unge må få plass i BUP eller DPS, også med bakgrunn i psykiske helseutfordringer knyttet til somatisk sykdom.

Linjenr. 453-459

Foreslås vedtatt sammen.

Nytt forslag:

- Aktiv dødshjelp skal aldri, verken direkte eller indirekte, være et alternativ til å gi funksjonshemmede og kronisk syke tilstrekkelige tjenester, assistanse, medisiner eller behandling.
- Dersom aktiv dødshjelp skal utredes eller innføres, må dette skje i tett samarbeid med funksjonshemmedes organisasjoner.
- Palliativ pleie skal sikre unge i livets siste fase et verdig tilbud som tar hensyn til deres alder og livssituasjon.

Linjenr. 463-464

Andre kulepunkt under temaet seksuell helse og åttende kulepunkt under seksuell helse i dagens program foreslås strøket:

- Kompetanse om seksuell og reproduktiv helse for funksjonshemmede og kronisk syke, og kjønn- og seksualitetsmangfold må bli en obligatorisk del av grunnutdanningen til helsepersonell.

- Helsepersonell må sikres opplæring om kjønns- og seksualitetsmangfold, for eksempel via Rosa kompetanse.

Nytt forslag:

- Helsepersonell må ha kompetanse om seksuell og reproduktiv helse for funksjonshemmede og kronisk syke, inklusivt kjønn- og seksualitetsmangfold.

Linjenr. 474-476

Foreslås strøket:

- Skeive funksjonshemmede og kronisk syke må sikres rådgivning, veiledning og oppfølging.

Nytt forslag:

- Skeive funksjonshemmede og kronisk syke må sikres rådgivning, veiledning og oppfølging innen seksuell og reproduktiv helse, samt ved behov for kjønnsbekreftende behandling.

Linjenr. 477-478

Foreslås strøket:

- Funksjonshemming og kronisk sykdom kan ikke være automatisk ekskluderende for å få behandling for kjønnsinkongruens.

Nytt forslag:

- Funksjonsnedsettelse eller kronisk sykdom skal ikke i seg selv være ekskluderende for behandling ved kjønnsinkongruens. Det må finnes mulighet for sekundær vurdering.

Linjenr. 479-481

Nytt forslag:

- Helse- og sosialtjenester som jobber med kjønn og seksualitet må få økt kompetanse om funksjonsmangfold og samspillet mellom normbrytende kjønnsidentitet og funksjonsevne.

Linjenr. 482-483

Nytt forslag:

- Funksjonshemmede som selger sex skal ha samme beskyttelse og rettigheter som andre.

Linjenr. 484-485

Nytt forslag:

- Dersom sexkjøp legaliseres i Norge, skal det aldri kun gjelde for funksjonshemmede og kronisk syke.

Linjenr. 487-489

Første, fjerde og femte kulepunkt under temaet helseøkonomi i dagens program foreslås strøket:

- Det skal ikke være egenandeler for bruk av helsetjenesten, på enkelttjenester, legemidler og medisinsk forbruksmateriell.
- Tannhelse må inkluderes i folketrygden på lik linje med andre helsetjenester.
- Det må være egenandelsfritak for unge opp til 25 år, inkludert deltakelse i kliniske studier.

Nytt forslag:

- Det skal ikke være utgifter på noen deler av helsetjenesten, herunder egenandeler på enkelttjenester, habilitering, rehabilitering, tannhelse, legemidler, medisinsk forbruksmateriell og kliniske studier.

Sjette kulepunkt under temaet Helseøkonomi i gjeldende program

Foreslås strøket, fordi det står dobbelt:

- Overnatting i forbindelse med behandling må dekkes fullt ut av Pasientreiser.

Linjenr. 566-567

Foreslås strøket:

- Ordningen med funksjonsassistanse må styrkes, og utvides til å gjelde flere grupper funksjonshemmede.

Nytt forslag:

- Ordningen med funksjonsassistanse må styrkes, og utvides til å gjelde alle grupper funksjonshemmede som har behov for det.

Linjenr. 583

Nytt forslag:

- BPA må kunne innvilges for å leve ut sin seksualitet og kjønnsidentitet åpent og trygt.

Linjenr. 584-585

Nytt forslag:

- Kompetansen om kjønn- og seksualitetsmangfold må styrkes i alle deler av BPA-tjenesten.

Linjenr. 586-588

Nytt forslag:

- Unge med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer som har behov for assistanse til å utøve onani eller sex med partner(e), skal kunne få tilstrekkelig assistanse fra BPA eller personale i bolig under profesjonelle og trygge forhold.

Linjenr. 589-591

Nytt forslag:

- Det må utvikles lovverk og retningslinjer, i samarbeid med funksjonshemmedes organisasjoner, for hvordan assistenter og hjelpepersonell kan fasilitere seksuell aktivitet på en profesjonell måte.

Linjenr. 592-593

Nytt forslag:

- Samboer eller ektefelle skal aldri brukes som grunn for å redusere eller innvilge lavere antall BPA-timer.

Linjenr. 624-626

Foreslås strøket:

- Ordningen med seksualtekniske hjelpemidler må dekke utstyr som er hensiktsmessig for den enkeltes funksjonshemming og kroniske sykdom og innvilges på dispensasjon om det ikke er en del av eksisterende ordning.

Nytt forslag:

- NAV sin ordning for seksualtekniske hjelpemidler må inkludere flere produkter i rammeavtalen. Muligheten for å søke dispensasjon for hjelpemidler utenfor rammeavtalen må gjeninnføres og forenkles.

Linjenr. 675

Nytt forslag:

- Inntektsgrensen på tilskudd til tilpasning av bolig og tilskudd til arkitekt må avskaffes.

Linjenr. 692-693

Nytt forslag:

- Det må opprettes en nasjonal ordning som gir rett til gratis ledsager på all offentlig transport som mottar offentlig støtte, uavhengig av selskap eller fylke.

Linjenr. 709-710

Nytt forslag:

- Egenandel på bil fra NAV må reduseres for personer som står i arbeid, til en maksimal egenandel på 50.000 kroner.

Linjenr. 780-781

Foreslås strøket:

- Nordisk funksjonshinderråd må utvides med én representant fra ungdomsorganisasjonene fra hvert land.

Nytt forslag:

- Nordisk funksjonshinderråd må utvides med én representant fra funksjonshemmedes barne- og ungdomsorganisasjoner fra hvert land.

Linjenr. 782-783

Foreslås strøket:

- Det må opprettes et eget nordisk funksjonshinderråd for ungdom som møtes 4 ganger per år.

Nytt forslag:

- Nordisk barne- og ungdomskomiteé (NORDBUK) må utvides med 1 representant fra hvert land fra funksjonshemmedes barne- og ungdomsorganisasjoner.

Linjenr. 784-786

Nytt forslag:

- Tilskuddsordninger for internasjonale prosjekter må ta hensyn til merkostnader knyttet til tilrettelegging og deltakelse for barn og unge med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer.

Linjenr. 787-790

Nytt forslag:

- Ungdomsdelegaten(e) på CRPD-feltet til statspartsmøtet skal velges ut av Unge funksjonshemmede.
- Unge funksjonshemmede skal ha ansvar for opplæring og oppfølging av ungdomsdelegaten(e).

Prinsippprogram/politisk program for Unge funksjonshemmede 2026 – 2027

Foreslås vedtatt på Unge funksjonshemmedes generalforsamling 14.-16. november 2025.

Innhold

INNLEDNING	4
LIKESTILLING OG DISKRIMINERING	6
Ung funksjonshemmede mener:	8
Likestilling:	8
Diskriminering, fordommer og holdninger:	8
Vold, overgrep og hatkriminalitet:	8
DEMOKRATISK DELTAKELSE	10
Ung funksjonshemmede mener:	11
SKOLE	12
Ung funksjonshemmede mener:	13
Overordnet:	13
Grunnskole og videregående opplæring:	14
Folkehøgskole:	15
Høyere utdanning:	15
ARBEID	17
Ung funksjonshemmede mener:	18
LEVEKÅR	20
Ung funksjonshemmede mener:	21
Generelt:	21
NAV:	21
Barnevern:	22
HELSE	23
Ung funksjonshemmede mener at:	24
Ungdomshelse:	24
Ungdomsmedvirkning i helse:	24
Psykisk og somatisk helse:	25
Seksuell helse:	26
Helseøkonomi:	27
KULTUR OG FRITID	28
Ung funksjonshemmede mener:	29
Overordnet:	29
Kultur:	29
Fritid:	30
ASSISTANSE OG HJELPEMIDLER	31
Ung funksjonshemmede mener:	32

Funksjonsassistanse:	32
Brukerstyrt personlig assistanse:.....	32
Hjelpemidler og annen samfunnsservice:.....	33
BOLIG.....	35
Ung funksjonshemmede mener:.....	36
Finansiering:	36
TRANSPORT OG SAMFERDSEL.....	38
Ung funksjonshemmede mener:.....	39
RAMMEVILKÅR FOR ORGANISASJONER	41
Ung funksjonshemmede mener:.....	42
INTERNASJONALT ARBEID	43
Ung funksjonshemmede mener:.....	44
BEGREPSLISTE	45

1 INNLEDNING

2 Unge funksjonshemmede er en partipolitisk uavhengig, antirasistisk og livssynsnøytral
3 paraplyorganisasjon for organisasjoner og grupperinger av ungdom med funksjonshemming
4 og kronisk sykdom. Unge funksjonshemmede jobber for et samfunn for alle, hvor ingen
5 diskrimineres på grunnlag av funksjonsevne, sykdom, alder, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk,
6 seksuell orientering, etnisitet, nasjonalitet, religion, sosioøkonomisk status eller andre
7 vesentlige forhold ved en person.

8 På vegne av medlemsorganisasjonene jobber Unge funksjonshemmede med *interessepolitisk*
9 *påvirkning* av norske myndigheter og andre samfunnsaktører. Overordnet i Unge
10 funksjonshemmedes arbeid er *deltakelse, likestilling og universell utforming* av alle
11 samfunnsområder. Unge funksjonshemmede arbeider for *brukermedvirkning* i alle prosesser
12 som angår unge med funksjonshemming og kronisk sykdom, og gruppen skal anerkjennes
13 som demokratiske representanter. Vi jobber for *erfaringsutveksling, samarbeid og solidaritet*
14 mellom funksjonshemmedes barne- og ungdomsorganisasjoner spesielt, og barne- og
15 ungdomsorganisasjoner generelt, på tvers av sektorer og landegrenser.

16 Unge funksjonshemmede jobber for *rettighetene* til barn, ungdom og unge voksne med
17 funksjonshemming og kronisk sykdom. Vårt verdigrunnlag og arbeid bygger på FNs
18 konvensjon om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne
19 (Funkiskonvensjonen/CRPD) og FNs konvensjon om barnets rettigheter
20 (Barnekonvensjonen). Våre politiske områder knyttes direkte til artikler i disse
21 konvensjonene og til FNs Bærekraftsmål. Menneskerettighetene gjelder for alle mennesker
22 og mennesker har en unik verdi som aldri skal vurderes etter funksjonsevne.

23 Det interessepolitiske programmet forteller hva Unge funksjonshemmede mener på sentrale
24 samfunnsområder og i saker som er av stor betydning for levekårene og hverdagen til
25 funksjonshemmede og kronisk syke. Det interessepolitiske programmet viser hvilket
26 samfunn Unge funksjonshemmede tror på og vil arbeide for.

27

VISJON:

28

«Unge funksjonshemmedes visjon er å sikre et likestilt samfunn der ungdom med

29

funksjonshemming og kronisk sykdom kan leve likestilte og mangfoldige liv.»

30

Våre verdier er:

31

Frihet

32

Likestilling

33

Mangfold

LIKESTILLING OG DISKRIMINERING

Funksjonshemmede og kronisk syke utsettes for systematisk diskriminering på alle samfunnsarenaer, og det eksisterer en manglende annerkjennelse av funksjonshemmede som likestilte og likeverdige samfunnsborgere. Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) gjennomførte i 2019 en undersøkelse som viser manglende kunnskap om menneskerettigheter for funksjonshemmede blant norske innbyggere. Funksjonshemmede ble i denne undersøkelsen ikke nevnt blant gruppene befolkningen oppfatter at utsettes for menneskerettighetsbrudd.

Mange funksjonshemmede og kronisk syke utsettes for mobbing og krenkelser. Noen av tilfellene er så grove at det kategoriseres som trakassering, hatefulle ytringer og hatkriminalitet. Til tross for dette er det få som anmelder sakene til politiet, og diskriminering, hatefulle ytringer og hatkriminalitet mot funksjonshemmede blir ofte bagatellisert eller bortforklart. Dette er et stort problem og kan føre til at funksjonshemmede og kronisk syke unngår å engasjere seg eller ikke tør å delta i samfunnet. Forskning viser at funksjonshemmede er mer utsatt for vold og seksuelle overgrep enn befolkningen ellers. De av oss som er avhengig av assistanse eller bor på institusjon er særlig utsatt.

«1 av 3 funksjonshemmede har opplevd hatefulle ytringer. I Unge funksjonshemmedes undersøkelse oppgav 9 av 10 at de hadde opplevd mobbing eller ubehagelige opplevelser på grunn av sin funksjonshemming eller kroniske sykdom.»

– Stå opp mot hatprat, Unge funksjonshemmede (2020)

Funkiskonvensjonen artikkel:

5 – Likhet og ikke-diskriminering, 12 – Likhet for loven, 13 – Tilgang til rettssystemet, 14 – Frihet og personlig sikkerhet, 15 – Frihet fra tortur eller grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff, 16 – Frihet fra utnyttning, vold og misbruk, 21 – Ytringsfrihet og meningsfrihet, og tilgang til informasjon, 29 – Deltakelse i det politiske og offentlige liv.

Barnekonvensjonen artikkel:

2 – Ingen diskriminering, 4 – Statens ansvar, 8 – Identitet, 12 – Å si sine meninger og bli hørt, 13 – Ytringsfrihet, 23 – Barn med funksjonsnedsettelse, 34 – Seksuell utnyttelse, 36 – Beskyttelse mot utnyttelse, 39 – Hjelp.

FNs Bærekraftsmål:

1 – Utrydde fattigdom, 3 – God helse og livskvalitet, 5 – Likestilling mellom kjønnene, 8 – Anstendig arbeid og økonomisk vekst, 10 – Mindre ulikhet, 11 – Bærekraftige byer og lokalsamfunn, 16 – Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner.

54 Unge funksjonshemmede mener:

55 Likestilling:

- 56 • Funksjonshemmedes rettigheter gitt av ulike internasjonale konvensjoner og
57 nasjonale lovverk må oppfylles slik at funksjonshemmede blir likestilte borgere i
58 samfunnet.
- 59 • Funkiskonvensjonen må inkorporeres i menneskerettsloven, på lik linje med
60 tilsvarende konvensjoner.
- 61 • Tilleggsprotokollen om individklageordning til Funkiskonvensjonen må ratifiseres.
- 62 • Det må utarbeides en helhetlig politikk for funksjonshemmede og kronisk syke med
63 utgangspunkt i Funkiskonvensjonen, som særlig tar sikte på å redusere regionale og
64 kommunale forskjeller i tilgang til rettigheter.
- 65 • Kommunens og fylkeskommunens kompetanse om Funkiskonvensjonen må økes.

66 Diskriminering, fordommer og holdninger:

- 67 • Funksjonshemmede og kronisk syke skal ha frihet fra diskriminering.
- 68 • Det må gjennomføres nasjonale holdningskampanjer som bidrar til å bryte ned
69 fordommer mot funksjonshemmede og kronisk syke.
- 70 • Diskrimineringsvernet må utvides slik at diskriminering ikke kan legitimeres med
71 usaklige begrunnelser, som eksempelvis sikkerhets- eller økonomiske forhold.
- 72 • Diskrimineringsnemda må ha enklere saksgang for unge funksjonshemmede og
73 kronisk syke som utsettes for diskriminering.
- 74 • Kompetansen om funksjonshemmede og kronisk syke må styrkes i lavterskel
75 rettshjelps-, meklings- og diskrimineringstilbud.
- 76 • Mobbing, trakassering og diskriminering må tas på alvor i utdanning, arbeidsliv og
77 fritid, og alle andre arenaer der unge beveger og oppholder seg.
- 78 • Å oppleve mobbing skal kvalifisere til oppfølging av psykisk helsehjelp i kommunen
79 og/eller spesialisthelsetjenesten ved behov.

80 Vold, overgrep og hatkriminalitet:

- 81 • Kunnskap om multiple minoriteter, eksempelvis skeive funksjonshemmede og
82 kronisk syke, må spres i helsevesen, skole og kommunen.
- 83 • Kunnskap om den særlige sårbarheten og økte risikoen for å oppleve diskriminering,
84 vold og hat når man tilhører flere minoriteter må økes i alle sektorer og på alle
85 arenaer.

- 86 • Funksjonshemmede og kronisk syke barn og unge må lære om seksuelle overgrep,
87 grensesetting og overgrep av medisinsk/institusjonalisert karakter, samt hvor og
88 hvordan melde ifra.
- 89 • Politiet må ha kompetanse og kunnskap i å forstå og gjenkjenne hatefulle ytringer og
90 hatkriminalitet mot funksjonshemmede og kronisk syke, herunder multiple
91 minoriteter.
- 92 • Politiet, helsevesenet og hjelpetilbud for voldsutsatte må ha kompetanse om
93 funksjonshemmedes og kronisk sykes seksualitet, samt lære om vold som er særegen
94 for funksjonshemmede, slik som medisinsk vold.
- 95 • Kommunen og NAV Hjelpemiddelsentral trenger kompetanse om vold som medfører
96 ødeleggelse av hjelpemidler og/eller utnyttelse av manglende assistanse. De skal
97 også ha et særlig ansvar for å sikre tilstrekkelig assistanse og nye hjelpemidler.
- 98 • Krisesenter og støttesenter mot overgrep må være tilgjengelige for
99 funksjonshemmede og kronisk syke.
- 100 • Det må bevilges midler til forskning på diskriminering, mobbing, krenkelser, vold og
101 hat som funksjonshemmede og kronisk syke utsettes for.

102 DEMOKRATISK DELTAKELSE

103 En forutsetning for et inkluderende og velfungerende samfunn er at alle borgere har reell
104 mulighet til demokratisk deltakelse. Dette innebærer bruk av stemmeretten, men også
105 mulighet til å delta aktivt i partipolitikk, interessepolitikk, og ha mulighet til å bruke sin
106 ytringsfrihet og ta del i det offentlige ordskiftet. Funksjonshemmede er underrepresentert i
107 norsk politikk, til tross for at det er politisk enighet om at norsk politikk skal speile
108 befolkningen og at kravene til bredere representasjon av ulike diskriminerte grupper har økt i
109 senere år. Overordnet er de største barrierene for deltakelse fysiske utilgjengelige omgivelser,
110 utilgjengelig informasjon og negative holdninger. Det må legges til rette for at unge
111 funksjonshemmede får medvirke på individ-, tjeneste- og systemnivå.

112 «Jeg ble ekskludert fra det sosiale i partiet, ble ikke bedt på festen til årsmøtet og lignende.

113 Jeg opplevde diskriminering forkledd som omsorg. Jeg opplevde å bli usynliggjort på
114 styremøter, og annen type hersketeknikk»

115 – Anonym respondent, Til maktens korridorer, Unge funksjonshemmede (2022)

Funkiskonvensjonen artikkel:

5 – Likhet og ikke-diskriminering, 12 – Likhet for loven, 21 – Ytringsfrihet og meningsfrihet, og tilgang til informasjon, 29 – Deltakelse i det politiske og offentlige liv.

Barnekonvensjonen artikkel: 12 – Å si sine meninger og bli hørt, 13 –

Ytringsfrihet.

FNs Bærekraftsmål: 1 – Utrydde fattigdom, 5 – Likestilling mellom kjønnene, 10 –

Mindre ulikhet, 11 – Bærekraftige byer og lokalsamfunn, 16 – Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner.

116 Unge funksjonshemmede mener:

- 117 • De sosiale og fysiske barrierene for demokratisk deltakelse må bygges ned, blant
118 annet gjennom økt kunnskap om funksjonsmangfold i politikk og organisasjonsliv.
- 119 • Arenaer for politikk og meningsutveksling må få økt kompetanse om tilgjengelig
120 informasjon.
- 121 • Politiske partier har et særlig ansvar for å legge til rette for at alle borgere har lik
122 tilgang til deres møteplasser og arrangementer, og sørge for at omgivelser og
123 informasjon er tilgjengelig.
- 124 • Representasjon av funksjonshemmede og kronisk syke må inkluderes i undervisning
125 om demokratisk deltakelse.
- 126 • Passivitet og manglende initiativ for å tilrettelegge må i større grad oppfattes som
127 diskriminering.
- 128 • Mediehus har et ansvar for representasjon av funksjonsmangfold, og de må arbeide
129 aktivt for å bygge ned fordommer og stereotype fremstillinger av funksjonshemmede
130 og kronisk syke.
- 131 • Funksjonshemmede og kronisk syke må ha reell mulighet til å avlegge stemme ved
132 valg, inkludert retten til hemmelig valg.
- 133 • Offentlige organ må ha kontinuerlig og konstruktiv dialog med funksjonshemmedes
134 organisasjoner om politikken for funksjonshemmede.
- 135 • Kommunale råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne må fungere som et
136 separat råd adskilt fra kommunale råd for eldre.
- 137 • Minst én plass i kommunale råd for personer med nedsatt funksjonsevne må
138 forbeholdes unge voksne under 36 år.
- 139 • Medlemmene i kommunale ungdomsråd må gjenspeile mangfoldet i samfunnet,
140 herunder funksjonsmangfold.

141 SKOLE

142 I Norge har vi en rett til utdanning, og retten til utdanning gjelder også for
143 funksjonshemmede og kronisk syke elever. Alle skal ha mulighet til å delta i og fullføre både
144 grunnskoleutdanning, videregående opplæring og høyere utdanning på lik linje som andre,
145 uavhengig av funksjonsevne og kronisk sykdom. Flere funksjonshemmede og kronisk syke
146 faller dessverre ut av utdanningsløpet som følge av mangelfull tilrettelegging i utdanningen.
147 Det bør være en plikt for utdanningsinstitusjonene å imøtekomme elevens
148 tilretteleggingsbehov slik at eleven kan ta og fullføre utdanning.

149 Elever med funksjonshemming og kronisk sykdom opplever å bli møtt med fordommer og
150 negative holdninger fra ansatte på skolen. Flere opplever å bli sett på som dumme, svake
151 eller et problem, og lærere stiller ofte lavere forventinger til funksjonshemmede elever enn
152 til andre elever. Det er behov for økt kompetanse om hvordan møte elever med
153 funksjonshemming og kronisk sykdom. I tillegg er det behov for økt kompetanse om
154 minoritetsmangfold, da funksjonshemmede elever som tilhører flere minoriteter ofte
155 opplever ytterligere barrierer og diskriminering.

156 *«Inkluderende opplæring av god kvalitet for alle, er en av de viktigste byggesteinene for*
157 *velstand, helse og likeverd i samfunnet.»*

158 – FNs Bærekraftsmål nummer 4

Funkiskonvensjonen artikkel:

7 – Barn med nedsatt funksjonsevne, 24 – Utdanning.

Barnekonvensjonen artikkel:

3 – Til barnets beste, 5 – Foreldreveiledning, 12 – Å si sine meninger og bli hørt,
28 – Skole, 29 – God skole.

FNs Bærekraftsmål:

4 – God utdanning.

159 Unge funksjonshemmede mener:

160 Overordnet:

- 161 • Alle elever og studenter må få et tilrettelagt, likeverdig og likestilt opplæringstilbud
- 162 uavhengig av sin funksjonshemming eller kroniske sykdom.
- 163 • Eleven må lyttes til og få reell mulighet til å medvirke i egen skolehverdag.
- 164 • Utdanningssektoren må treffe nødvendige tilretteleggingstiltak for å gjøre det mulig
- 165 for alle å fullføre utdanningen med vitnemål og/eller fagbrev og eventuelt høyere
- 166 utdanning, herunder tilstrekkelig tid i vurderingssituasjoner og ved eksamen.
- 167 • Lærere og ansatte i utdanningssektoren må få kompetanse om hvordan man møter
- 168 funksjonshemmede og kronisk syke elever og studenter, herunder informasjon om
- 169 hvor de kan henvende seg for å møte behovene til den enkelte.
- 170 • Læring om minoriteter og menneskelig mangfold må bli en del av læreplanene i
- 171 barneskolen, ungdomsskolen, videregående opplæring og aktuelle
- 172 profesjonsutdanninger.
- 173 • Utdanningssektoren må få tilstrekkelig med midler til å drive holdningsendrende
- 174 arbeid, inkludert forebygging av diskriminering, krenkelser, mobbing og liknende.
- 175 • Alle læremidler som brukes i utdanningsløpet må være universelt utformet og
- 176 compatible med hjelpemidlene som eleven/studenten har, og tilgjengelig til skole- og
- 177 studiestart.
- 178 • Det må bevilges tilstrekkelig med midler til Tibi, slik at de som har behov for
- 179 tilrettelagt pensumlitteratur får dette.
- 180 • Produksjonsrett hos Tibi må utvides til å gjelde flere grupper.
- 181 • Det må sikres tegnspråk- og skrivefolk ved all skolegang.
- 182 • Landets utdanningsinstitusjoner, herunder folkehøgskoler, må universelt utformes
- 183 innen 2035 for å sikre tilgang for funksjonshemmede og kronisk syke elever,
- 184 studenter, foresatte og ansatte.
- 185 • Samarbeidet og informasjonsflyten må bedres, både på tvers av sektorer og mellom
- 186 sektorene og den enkelte elev/student og foresatte.
- 187 • Overgangen mellom utdanningsinstitusjonene må bedres, og det må sikres god
- 188 informasjon til elev/student og foresatte.

189 Grunnskole og videregående opplæring:

- 190 • Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) og Statped må styrkes og være tilgjengelig for
- 191 elever og foresatte som trenger deres tjenester, når eleven har behov for det.
- 192 • Kunnskap om spesialpedagogisk metode og tilrettelegging må inn i
- 193 lærerutdanningene.
- 194 • Individuelt tilrettelagt opplæring må gis av kvalifiserte personer og ikke ufaglærte
- 195 assistenter.
- 196 • Individuelt tilrettelagt opplæring må som hovedregel gjennomføres i klasserommet
- 197 med mindre eleven selv ønsker at opplæringen gjennomføres utenfor klasserommet.
- 198 • Det må utvikles klare retningslinjer for sakkyndig vurderinger.
- 199 • Yrkesfaglige programfag må gjøres tilgjengelige og tilrettelegges slik at fritt skole- og
- 200 utdanningsvalg er en realitet for alle elever.
- 201 • Funksjonshemmede og kronisk syke elever må ikke få ufrivillig fritak i fag på grunn av
- 202 tilretteleggingsbehov, funksjonshemming eller kronisk sykdom. Hovedregelen skal
- 203 være å tilrettelegge slik at alle elever kan fullføre og få vurderingsgrunnlag i faget.
- 204 • Før eleven og omsorgspersonen godkjenner at det søkes om fritak fra vurdering i fag,
- 205 må det gis tilstrekkelig informasjon om konsekvenser dette kan medføre.
- 206 • Gymtimer og andre fysiske timer må tilrettelegges for funksjonshemmede og kronisk
- 207 syke elever for å sikre deltakelse og motvirke utestengelse.
- 208 • Unge som har behov for assistanse under svømming i skolen, skal ha lik rettighet til å
- 209 følge undervisning som alle andre.
- 210 • Klasseturer og andre turer og aktiviteter i skolens regi må tilrettelegges slik at alle
- 211 elever med funksjonshemming og kronisk sykdom får mulighet til å delta på lik linje
- 212 som sine medelever.
- 213 • Seksualitetsundervisningen i skolen må bedres og det bør tilstrebes at
- 214 undervisningen gis av eller med kvalifisert helsepersonell til stede.
- 215 • Seksualitetsundervisningen må være inkluderende og representere kjønns-,
- 216 seksualitets- og funksjonsmangfoldet som finnes, uavhengig av elevgruppens
- 217 sammensetning.
- 218 • Skolehelsetjenesten må styrkes med mer kompetanse og kapasitet for å sikre at et av
- 219 de mest grunnleggende lavterskeltilbudene unge har er tilgjengelig og møter den
- 220 enkeltes behov.

- 221 • Fravær som følge av verv i bruker- og pasientorganisasjoner skal anses som gyldig
222 fravær i skolen.
- 223 • Mobbeombudene må ha kunnskap om identitetsbasert mobbing som
224 funksjonshemmede og kronisk syke kan utsettes for.
- 225 • Flytting av den som blir mobbet skal ikke være løsningen i mobbesaker med mindre
226 barnet/ungdommen selv ønsker det.
- 227 Folkehøgskole:
- 228 • Funksjonshemmede og kronisk syke må fritt kunne velge folkehøgskole og linje ut ifra
229 interesser og ønsker.
- 230 • Folkehøgskolene må sikre god informasjon om sine tilbud og hvilke
231 tilretteleggingsmuligheter den enkelte skole har.
- 232 • Funksjonshemmede og kronisk syke skal ikke diskrimineres ved inntak til
233 folkehøgskoler på grunn av fordommer, manglende kunnskap, eller manglende
234 tilgjengelighet og tilrettelegging.
- 235 • Faglig og sosialt innhold ved de ulike linjene må tilrettelegges for elevmassen, og
236 funksjonshemmede og kronisk syke elever skal ikke utestenges fra skolens aktiviteter
237 som følge av manglende tilrettelegging.
- 238 • Det må stilles krav til utforming av bomiljøet/internatet ved folkehøgskolene for å
239 sikre at funksjonshemmede og kronisk syke elever har lik tilgang til utbyttet av et
240 folkehøgskoleår.
- 241 • Elevbetalingen må være inklusiv alle kostnader for folkehøgskoleåret.
- 242 • Ordninger for økonomisk støtte til folkehøgskoleår gjennom Statens Lånekaske må
243 være på et nivå som sikrer økonomisk stabilitet til funksjonshemmede og kronisk
244 syke og dekker de faktiske utgiftene.
- 245 Høyere utdanning:
- 246 • Funksjonshemmede og kronisk syke studenter må fritt kunne velge
247 utdanningsretning og studiested, herunder ha samme mulighet som andre studenter
248 til å dra på utveksling.
- 249 • Retten til tilrettelegging må være lik, uavhengig av studieinstitusjon, om utdanningen
250 gjennomføres på heltid eller deltid, og ved eksamen og praksis.

- 251 • Landets høyskoler og universiteter må sikre tilrettelegging av undervisning i form av
252 video- og lydopptak for studenter med behov for det.
- 253 • Studenter med behov for praktisk assistanse i forbindelse med studiearbeid, må
254 tildeles tilstrekkelig med assistanse fra utdanningsinstitusjon.
- 255 • Ordninger for økonomisk støtte til utdanning gjennom Statens Lånekasse og NAV må
256 være på et nivå som sikrer økonomisk stabilitet til funksjonshemmede og kronisk
257 syke som tar høyere utdanning, slik at de faktiske utgiftene dekkes.
- 258 • De sosiale arenaene for studenter må være universelt utformet og tilgjengelige for
259 funksjonshemmede og kronisk syke studenter, slik som fadderuken og
260 arrangementer i regi av studentforeninger.
- 261 • Det må bygges flere universelt utformede studentboliger, som er innlemmet i
262 studentbolig-massen.

263 ARBEID

264 For folk flest er det en selvfølge å kunne få en jobb etter endt utdanning, ta del på en
265 arbeidsplass og være en del av samfunnet og et fellesskap. Dette gjelder dessverre ikke
266 alle. Det noen tar som en selvfølge er en drøm for andre. 104 000 funksjonshemmede og
267 kronisk syke står ufrivillig utenfor arbeidslivet og dette må gjøres noe med. Forskning viser at
268 funksjonshemmede møter systematisk diskriminering i jobbsøknadsprosesser. Det er et stort
269 behov for tiltak rettet mot arbeidsgiveres fordommer og manglende kunnskap om
270 funksjonshemmede og kronisk syke som arbeidstakere. I tillegg er det behov for at
271 samarbeidet mellom arbeidsgiver og NAV forenkles slik at arbeidsgivere får økt kompetanse
272 om tiltakene som finnes i NAV.

273 «Enhver har rett til høyere utdanning og arbeid, til fritt valg av yrke, til rettferdige og gode
274 arbeidsforhold og til beskyttelse mot arbeidsløshet».
275 – FNs verdenserklæring om menneskerettigheter.

Funkiskonvensjonen artikkel:

27 – Arbeid og sysselsetting, 28 – Tilfredsstillende levestandard og sosial
beskyttelse.

Barnekonvensjonen artikkel:

32 – Arbeid.

FNs Bærekraftsmål:

8 – Anstendig arbeid og økonomisk vekst, 10 – Mindre ulikhet, 11 – Bærekraftige
byer og lokalsamfunn.

276 Unge funksjonshemmede mener:

- 277 • Det må bli lettere å kombinere arbeid og uføretrygd.
- 278 • NAV må forpliktes til å bistå uføre som ønsker seg ut i arbeidslivet.
- 279 • Tiltak hos NAV som tar sikte på å få unge med funksjonsnedsettelse og kroniske
- 280 sykdommer i arbeid må utvikles i samarbeid med funksjonshemmedes
- 281 organisasjoner, og ordningen må sikre reelle jobbmuligheter i det ordinære
- 282 arbeidsmarkedet.
- 283 • Det må satses på holdningsendrende og kompetansehevende arbeid i samfunnet
- 284 generelt, og blant arbeidsgivere spesielt, for å motvirke stigma, fordommer,
- 285 diskriminering og utestengelse fra arbeidslivet på bakgrunn av arbeidstakers
- 286 funksjonsevne og sykdomshistorikk.
- 287 • Krav om universell utforming av arbeidsplassen, herunder IKT-løsninger, må sikres i
- 288 relevant lovverk.
- 289 • Tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid og samhandling må styrkes slik at det blir
- 290 enklere å få unge med funksjonshemming og kronisk sykdom inn i arbeidslivet.
- 291 • Arbeidsgivers tilretteleggingsplikt må overholdes, slik at funksjonshemmede og
- 292 kronisk syke sikres tilrettelegging, tilpasning eller hjelpemidler på arbeidsplassen.
- 293 • Det må opprettes en ordning for støtte til hjelpemidler og tilrettelegging for
- 294 funksjonshemmede og kronisk syke som arbeider i eller ønsker å arbeide i
- 295 primærnæringene.
- 296 • Ansatte i NAV må ha kompetanse på å møte og veilede funksjonshemmede og
- 297 kronisk syke på en god måte, herunder anerkjenne funksjonshemmedes og kronisk
- 298 sykes mangfoldskompetanse og ha kunnskap om hvilke utdannings- og
- 299 jobbmuligheter funksjonshemmede og kronisk syke har.
- 300 • Arbeidsgivere må få tilstrekkelig informasjon om hvilke støtteordninger, hjelpemidler
- 301 og tilretteleggingsmuligheter de kan benytte for å bidra til at flere arbeidsledige kan
- 302 få og beholde arbeid.
- 303 • Rammene for bruk av høyere utdanning som arbeidsmarkedstiltak må utformes slik
- 304 at det legges til rette for et ordinært utdanningsløp, og sikrer reelle muligheter til å
- 305 gjennomføre utveksling og praksis.

- 306 • Bruken av utdanning som arbeidsmarkedstiltak må økes for å bidra til at
- 307 funksjonshemmede og kronisk syke med behov for økt kompetanse får kompetansen
- 308 arbeidsmarkedet etterspør.

309 LEVEKÅR

310 Levekår handler om de ressursene den enkelte disponerer, og hvilke muligheter en har til å
311 bruke disse ressursene for å skape et godt liv. Levekår handler ikke bare om økonomi, men
312 også om livskvalitet og hvor lykkelig en er. Funksjonshemmede og kronisk syke opplever en
313 rekke barrierer som står i veien for å sikre gode levekår, og gruppen har i stor grad dårligere
314 levekår enn befolkningen ellers.

315 «Bare 40 prosent av unge funksjonshemmede er stort sett fornøyde med livet og synes det de
316 driver med er meningsfylt. Det er halvparten av tallet for resten av befolkningen.»
317 – Unge med nedsatt funksjonsevne har dårligere livskvalitet, SSB (2017)

Funkiskonvensjonen artikkel:

19 – Retten til et selvstendig liv og til å være en del av samfunnet, 28 –
Tilfredsstillende levestandard og sosial beskyttelse.

Barnekonvensjonen artikkel:

6 – Liv og fremtid, 9 – Bo med foreldrene, 20 – Barn som ikke bor med familien,
25 – Barn i fosterhjem eller på institusjon, 26 – Økonomisk hjelp, 27 –
Levestandard.

FNs Bærekraftsmål:

1 – Utrydde fattigdom, 2 – Utrydde sult, 3 – God livskvalitet og helse, 10 – Mindre
ulikhet, 11 – Bærekraftige byer og lokalsamfunn.

318 Unge funksjonshemmede mener:

319 Generelt:

- 320 • Alle offentlige etater må benytte klarspråk i all informasjon.
- 321 • Unge må få veiledning fra NAV og kommunen om stønader og/eller tiltak som kan
- 322 bidra til bedre levekår.
- 323 • Offentlige søknadsprosesser, spesielt i NAV, må forenkles og rutinene for behandling
- 324 av søknader må bedres og ta utgangspunkt i den enkeltes behov.
- 325 • Det må forskes mer på funksjonshemmede og kronisk syke sine levekår, og de
- 326 økonomiske levekårene til funksjonshemmede må utredes.

327 NAV:

- 328 • Oppfølgingen fra NAV må være forutsigbar og unge funksjonshemmede og kronisk
- 329 syke må få tilbud om en fast kontaktperson i NAV.
- 330 • Uføretrygd og andre ytelser og stønader må være på et nivå som gjør
- 331 tilleggsstønader overflødige, og som gjør at mottakere av stønadene kan ha levekår
- 332 tilsvarende befolkningen ellers.
- 333 • Sivilstatus skal ikke påvirke nivået på stønader eller ytelser man mottar.
- 334 • Minstefradraget på skattbar inntekt, trygdeytelser og andre helserelaterte ytelser må
- 335 økes slik at de med lavest inntekt får beholde mer av lønnen.
- 336 • Mottakere av uføretrygd og arbeidsavklaringspenger (AAP) må ikke trekkes i
- 337 uføretrygden eller stønaden når de mottar honorar for frivillig arbeid.
- 338 • Innvilgelse av uføretrygd må være diagnoseuavhengig og ta utgangspunkt i den
- 339 enkeltes faktiske utfordringer og behov. NAV sine leger kan ikke overprøve
- 340 vurderinger fra primærlege og/eller spesialistlege uten å ha gjennomført en samtale
- 341 med personen.
- 342 • Dagens grense på 26 år for innvilgelse av ung ufør bør utvides til 30 år, og det må bli
- 343 enklere for unge å få innvilget ung ufør ved medfødte sykdommer eller ved sykdom
- 344 som oppstår før fylte 30 år.
- 345 • Uføretrygd må beholdes ved innleggelser over 3 måneder, uavhengig av om
- 346 innleggelsen skyldes psykisk eller somatisk sykdom.
- 347 • Det bør etableres en midlertidig uføretrygd som kan gis for en minimumsperiode på
- 348 5 år for å sikre økonomisk forutsigbarhet for personer som er i, eller har behov for,

- 349 aktiv behandling for å kunne fungere i arbeids- eller utdanningsrettede tiltak i
350 fremtiden.
- 351 • Ordningen med AAP må utformes slik at de som mottar AAP har god nok inntekt for å
352 kunne ta vare på egen helse.
 - 353 • Ekstra utgifter knyttet til sykdom og funksjonshemming må kompenseres fullt ut
354 gjennom enkle og ubyråkratiske refusjonsordninger.
 - 355 • Grunn- og hjelpestønad må reguleres med prisveksten i samfunnet, og stønadene må
356 dekke de faktiske ekstraavgiftene funksjonshemmede og kronisk syke har.
 - 357 • Grunnstønadene må dekke økte kostnader til diett på grunn av allergi og intoleranser,
358 og inkludere strømstøtte til personer som har økt strømforbruk grunnet
359 strømkrevende hjelpemidler eller tilretteleggingsbehov som høyere innetemperatur
360 og hyppig bruk av badekar.
 - 361 • Regelverket om grunnmønster må endres til å inkludere omsøm av kjøpte klær.
- 362 Barnevern:
- 363 • Ansatte i barnevernet må ha tilstrekkelig kompetanse til å møte barn og unge med
364 funksjonshemming og kronisk sykdom på en likeverdig måte.
 - 365 • Barnevernet må aktivt samarbeide med pasient- og brukerorganisasjoner for å sikre
366 best mulig råd og veiledning til barnets nye bosted, herunder fosterhjem,
367 barnevernsinstitusjoner og annet aktuelt bosted, slik at det kan tilpasse seg og
368 imøtekomme barnets og/eller ungdommens behov på en god måte.
 - 369 • Barnevernet må lytte til barn og unge med funksjonshemming og kronisk sykdom.
 - 370 • Det er barnevernets ansvar å legge til rette for god kommunikasjon gjennom bruk av
371 tekniske hjelpemidler, tegnspråk og alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK).
 - 372 • Barnevernet må ha kompetanse til å møte foreldre med funksjonshemming og
373 kronisk sykdom på en likeverdig måte. Assistansebehov må ikke tolkes som
374 manglende omsorgsevne.

375 HELSE

376 Gode fagmiljø og styrket helsekompetanse øker sannsynligheten for å oppleve egen helse
377 som god. Unge trenger helsekompetanse om egen situasjon, og helsepersonell og andre
378 fagpersoner trenger kompetanse om unges behov.

379 For å sikre et likeverdig helsetilbud til hele befolkningen bør ungdomshelse vies mer
380 oppmerksomhet. Ungdom med funksjonshemming og kronisk sykdom bruker gjerne
381 helsetjenester oftere og over lengre tid enn andre unge. Unge må derfor få verktøyene som
382 trengs for å bygge opp kompetansen til å håndtere overgangen til det voksne livet. I dag er
383 en av de største utfordringene overgangen fra barn til voksen, samt tverrfaglig
384 kommunikasjon i helsevesenet. Unge har et ønske om å bli sett med både sin psykiske,
385 fysiske og seksuelle helse. For å oppnå god helse til alle er det derfor viktig å se helse som en
386 helhet i et samfunnsperspektiv.

387 *«Ungdomstiden er kanskje den perioden i livet det skjer flest fysiske, psykiske og sosiale*
388 *endringer, og der det gjøres veivalg som kan få stor betydning for livet senere. [...] Perioden*
389 *er grunnleggende for å skape sin egen identitet: Hvem er jeg, hva skal jeg mene og hva skal*
390 *jeg bli?»*

391 – #Ungdomshelse – Strategi for ungdomshelse 2016-2021

Funkiskonvensjonen artikkel:

23 – Respekt for hjemmet og familien, 25 – Helse, 26 – Habilitering og rehabilitering.

Barnekonvensjonen artikkel:

19 – Beskyttelse, 24 – Helse, 34 – Seksuell utnyttelse, 36 – Beskyttelse mot utnyttelse, 39 – Hjelp.

FNs Bærekraftsmål:

3 – God helse og livskvalitet.

392 Unge funksjonshemmede mener at:

393 Ungdomshelse:

- 394 • Unge skal motta et helhetlig helsetilbud basert på behov, ikke diagnose.
- 395 • Ungdomsmedisin må etableres som et eget fagfelt med en koordinerende enhet på
- 396 feltet, slik det er gjort i andre land.
- 397 • Tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid og samhandling må styrkes slik at unge får et
- 398 helhetlig helsetilbud basert på behov og livssituasjon.
- 399 • Det må innføres nasjonale retningslinjer for overgangen mellom barne- og
- 400 voksenavdelinger på alle sykehus, som tar hensyn til enkeltindividets behov og sikrer
- 401 en så smidig, trygg og god overgang som mulig.
- 402 • Unge må være en prioritert gruppe for tidlig utredning, diagnostisering og oppfølging
- 403 i helsevesenet.
- 404 • Tilgangen til ny og bedre behandling må sikres til alle, uavhengig av diagnose og
- 405 alder.
- 406 • Alle landets sykehus må ha en kontaktlege og en sosionom for ungdom, med
- 407 ungdomshelsekompetanse.
- 408 • Kommunene må oppfylle retten til koordinator og individuell plan for barn og unge,
- 409 også etter fylte 18 år.
- 410 • Eldresenter og sykehjem må aldri brukes som midlertidig eller permanent plassering
- 411 for funksjonshemmede og kronisk syke barn, ungdom og unge voksne.
- 412 • Sykehuskolene må styrkes for pasienter og deres søsken. Elever i videregående
- 413 opplæring må få bedre tilrettelegging i sykehuskolen.
- 414 • Pasientreisetilbudet må bedres for unge som vil ha med pårørende, selv om de ikke
- 415 bor på samme plass.
- 416 • Norge må samarbeide med internasjonale kompetansesenter slik at unge med
- 417 sjeldne diagnoser kan nyttiggjøre seg internasjonal kompetanse og
- 418 behandlingstilbud.
- 419 • Alle skal få lik behandling uavhengig av bosted, og behandlingen skal gis så nært
- 420 bosted som mulig.
- 421 • Det må sikres gode og tilstrekkelig med ambulerende helsetjenester.

422 Ungdomsmedvirkning i helse:

- 423 • Ungdomsrådene ved alle landets helseforetak må ha reell påvirkning på sitt sykehus.

- 424 • Ungdomsrådene må få et klart mandat, tilstrekkelige ressurser, faglig støtte, og
425 ungdomsrådets rolle må forankres hos sykehusledelsen.
- 426 • Det må være minimum to ungdomsrepresentant i brukerutvalgene ved alle landets
427 helseforetak.
- 428 • Det må være minimum to ungdomsrepresentant i de regionale brukerutvalgene, slik
429 at ungdomsrådenes saker løftes på et regionalt nivå.
- 430 Psykisk og somatisk helse:
- 431 • Poliklinikker for ungdom innen psykisk og somatisk helse må være åpne utenfor
432 skoletiden og ordinær arbeidstid.
- 433 • Ansatte i helsevesenet må få økt kompetanse på sammenhengen mellom psykisk og
434 fysisk helse og hvordan de påvirker hverandre gjensidig.
- 435 • Skolehelsetjenesten må styrkes med mer kompetanse og kapasitet for å sikre at et av
436 de mest grunnleggende lavterskeltilbudene unge har er tilgjengelig og møter den
437 enkeltes behov.
- 438 • Lærings- og mestringssentrene må sette ungdom og unge voksne i fokus, uavhengig
439 av diagnose, slik at ungdom og unge voksne får den helsekompetansen de trenger.
- 440 • Det må utvikles en god oversikt over landets habiliterings- og rehabiliteringstilbud,
441 lærings- og mestringstilbud, samt tilbud ved frisklivssentraler for ungdom.
- 442 • Det må utvikles en ungdomsvennlig rehabiliteringstjeneste som tilrettelegger for
443 unges psykososiale utvikling gjennom et sosialt miljø med jevnaldrende i liknende
444 situasjon.
- 445 • Flere unge må få plass i BUP eller DPS, også med bakgrunn i psykiske
446 helseutfordringer knyttet til somatisk sykdom.
- 447 • Nasjonal behandlingstjeneste for sansetap og psykisk helse må sikres tilstrekkelig
448 finansiering over statsbudsjettet.
- 449 • Barn og unge som pårørende må ivaretas av helsevesenet og prioriteres som en
450 gruppe av pårørende.
- 451 • Unge med funksjonshemming og kronisk sykdom må prioriteres i fordeling av
452 vaksiner ved eventuelle fremtidige pandemier.
- 453 • Aktiv dødshjelp skal aldri, verken direkte eller indirekte, være et alternativ til å gi
454 funksjonshemmede og kronisk syke tilstrekkelige tjenester, assistanse, medisiner
455 eller behandling.

- Dersom aktiv dødshjelp skal utredes eller innføres, må dette skje i tett samarbeid med funksjonshemmedes organisasjoner.
- Palliativ pleie skal sikre unge i livets siste fase et verdig tilbud som tar hensyn til deres alder og livssituasjon.

Seksuell helse:

- Ungdom må få tilpasset rådgivning i helsetjenesten om seksualitet, seksuell og reproduktiv helse og seksualtekniske hjelpemidler.
- Helsepersonell må ha kompetanse om seksuell og reproduktiv helse for funksjonshemmede og kronisk syke, inklusivt kjønn- og seksualitetsmangfold.
- Kunnskapen om seksualtekniske hjelpemidler må økes blant helsepersonell og pedagogisk personale.
- Helsevesenet må informere om muligheten for seksualtekniske hjelpemidler i møte med ungdom og unge voksne med funksjonshemming og kronisk sykdom.
- Funksjonshemmede og kronisk syke som ønsker å bli foreldre må få god og tilstrekkelig oppfølging. Jordmødre og helsesykepleieres kompetanse må heves på dette feltet.
- Helsepersonell bør i større grad ha kunnskap om bivirkninger og interaksjoner mellom medisiner og prevensjon.
- Skeive funksjonshemmede og kronisk syke må sikres rådgivning, veiledning og oppfølging innen seksuell og reproduktiv helse, samt ved behov for kjønnsbekreftende behandling.
- Funksjonsnedsettelse eller kronisk sykdom skal ikke i seg selv være ekskluderende for behandling ved kjønnsinkongruens. Det må finnes mulighet for sekundær vurdering.
- Helse- og sosialtjenester som jobber med kjønn og seksualitet må få økt kompetanse om funksjonsmangfold og samspillet mellom normbrytende kjønnsidentitet og funksjonsevne.
- Funksjonshemmede som selger sex skal ha samme beskyttelse og rettigheter som andre.
- Dersom sexkjøp legaliseres i Norge, skal det aldri kun gjelde for funksjonshemmede og kronisk syke.

486 Helseøkonomi:

- 487 • Det skal ikke være utgifter på noen deler av helsetjenesten, herunder egenandeler på
- 488 enkelttjenester, habilitering, rehabilitering, tannhelse, legemidler, medisinsk
- 489 forbruksmateriell og kliniske studier.
- 490 • Overnatting og reise i forbindelse med behandling må dekkes fullt ut av Pasientreiser.
- 491 • Blåresept-ordningen må utformes slik at unge med funksjonshemming og kronisk
- 492 sykdom sikres tilgang til medisiner og nødvendig behandling.
- 493 • Funksjonshemmede og kronisk syke må få dekket ledsager til behandling dersom de
- 494 ønsker det, uavhengig av alder, og uavhengig av om det er medisinsk nødvendig eller
- 495 ikke.

496 KULTUR OG FRITID

497 Å kunne delta i samfunnet og på de arenaene man ønsker er noe de fleste tar som en
498 selvfølge, men mange funksjonshemmede og kronisk syke opplever at de arenaene som er
499 tilgjengelig for befolkningen generelt ikke er tilgjengelig for seg. Dette skyldes blant annet
500 manglende universell utforming av samfunnet, manglende informasjon og manglende
501 representasjon. I tillegg møter funksjonshemmede og kronisk syke sosiale barrierer, som
502 fordommer og manglende kunnskap tilknyttet hvilke aktiviteter og arenaer
503 funksjonshemmede og kronisk syke ønsker og kan å delta på.

504 «Hvis man stiller lavere forventninger til et barn på grunn av sin funksjonsnedsettelse, så er
505 det veldig sterk diskriminering egentlig.»

506 – Ung voksen, Fritid for alle – Uten fordommer, Redd Barna (2021)

Funkiskonvensjonen artikkel:

7 – Barn med nedsatt funksjonsevne, 9 – Tilgjengelighet, 21 – Ytringsfrihet og meningsfrihet, og tilgang til informasjon, 29 – Deltakelse i det politiske og offentlige liv, 30 – Deltakelse i kulturliv, fritidsaktiviteter, fornøyer og idrett.

Barnekonvensjonen artikkel:

6 – Liv og framtid, 8 – Identitet, 12 – Å si sine meninger og bli hørt, 15 – Organisasjonsfrihet, 17 – Informasjon og medier, 23 – Barn med funksjonsnedsettelser, 31 – Lek og fritid.

FNs Bærekraftsmål:

3 – God helse og livskvalitet, 10 – Mindre ulikhet, 11 – Bærekraftige byer og lokalsamfunn.

507 Unge funksjonshemmede mener:

508 Overordnet:

- 509 • Funksjonshemmede og kronisk syke barn, ungdom og unge voksne må få delta på de
- 510 samfunnsarenaer og i de kultur-, fritids- og organisasjonsaktiviteter som de ønsker.
- 511 • Uformelle arenaer og kommersielle møteplasser, som butikker, restauranter og
- 512 treningssentre, må være universelt utformet.
- 513 • Offentlige møteplasser og rom, som bibliotek og grøntområder, må være universelt
- 514 utformet.
- 515 • Det må innføres et digitalt honnørkort.
- 516 • Det må innføres et digitalt ledsagerbevis og den nedre aldersgrensen på beviset må
- 517 fjernes.
- 518 • Publikumløsninger må utformes slik at funksjonshemmede og kronisk syke kan stå
- 519 sammen med dem de ønsker, og ikke tildeles plasser med begrensninger til å kun
- 520 medbringe én ledsager.
- 521 • Billettløsninger må være universelt utformet, være compatible med bruk av
- 522 ledsagerbevis, og bestilling av plasser reservert for funksjonshemmede må være
- 523 integrert i det ordinære bestillingssystemet.

524 Kultur:

- 525 • Det må satses på holdningsendrende og kompetansehevende arbeid i kultursektoren
- 526 for å motvirke stigma, fordommer, diskriminering og utestengelse fra kulturarenaen
- 527 på bakgrunn av funksjonsevne.
- 528 • Kompetansen om mangfold generelt, og om funksjonshemmede og kronisk syke
- 529 spesielt, må økes i kunst- og kultursektoren.
- 530 • Det må iverksettes et målrettet arbeid for å sikre bred representasjon på hele kunst-
- 531 og kulturfeltet, og at funksjonshemmede og kronisk syke får en tydelig stemme i
- 532 utvikling av kunst og kultur.
- 533 • Mediehusene har et særskilt ansvar i å sikre tilgjengelighet og universell utforming på
- 534 sine kanaler, herunder syns- og tegnspråktolking og teksting.
- 535 • Funksjonshemmede må være representert på alle arenaer, herunder i media, på lik
- 536 linje med befolkningen ellers.

537 Fritid:

- 538 • Funksjonshemmede og kronisk syke barn og unge må få medvirke når de velger
- 539 hvilke aktiviteter de vil være med på, og tilrettelegging skal være hovedløsningen.
- 540 • Det må satses på holdningsendrende og kompetansehevende arbeid blant
- 541 aktivitetstilbydere for å motvirke stigma, fordommer, diskriminering og utestengelse
- 542 fra kultur og fritid på bakgrunn av den enkeltes funksjonsevne.
- 543 • Barrierefri fritid må forankres som et kompetansehevingsprogram for
- 544 aktivitetstilbydere, på lik linje med eksempelvis Rosa kompetanse.
- 545 • I kommunale- og fylkeskommunale tilskuddsordninger for kultur og fritid må det
- 546 stilles krav om at aktiviteten som tilbys skal være tilrettelagt for funksjonshemmede
- 547 for å kunne motta støtte, på lik linje som det stilles økonomiske krav til
- 548 aktivitetstilbydere i tilskuddsordninger.
- 549 • Det må opprettes en finansieringsordning for aktivitetstilbydere med midler til å
- 550 dekke merkostnader tilknyttet ulike tilretteleggingstiltak.
- 551 • Økonomiske barrierer for deltakelse i fritidstilbud må reduseres.

552 ASSISTANSE OG HJELPEMIDLER

553 Funksjonshemmede og kronisk syke kan ha behov for ulike former for hjelpemidler.
554 Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) er et viktig hjelpemiddel og likestillingsverktøy for å
555 sikre mulighet for deltagelse. Det å ansette sine egne assistenter er avgjørende for unge med
556 assistansebehov å kunne leve gode liv. Hjelpemidler er viktige for mange for å få hverdagen
557 til å gå rundt. For noen er hjelpemidler robotstøvsugere og andre produkter en får i vanlig
558 handel, mens andre har behov for spesialiserte hjelpemidler som rullestoler, rullatorer,
559 leseprogrammer og huskekalendere. Utfordringen i dag er at funksjonshemmede og kronisk
560 syke ikke får tildelt nødvendige hjelpemidler og assistanse for å kunne leve likestilte liv.

561 *«Hjelpemidler gir høy samfunnsøkonomisk avkastning, og samlet sett vil nytten kunne*
562 *overstige de totale kostnadene flere ganger.»*
563 – Nyttekostnadsanalyse av hjelpemidler, SINTEF (2016)

Funkiskonvensjonen artikkel:

9 – Tilgjengelighet, 19 – Retten til et selvstendig liv og til å være en del av samfunnet, 20 – Personlig mobilitet.

Barnekonvensjonen artikkel:

6 – Liv og fremtid, 23 – Barn med funksjonsnedsettelse.

FNs Bærekraftsmål:

3 – God helse og livskvalitet, 4 – God utdanning, 5 – Likestilling mellom kjønnene, 8 – Anstendig arbeid og økonomisk vekst, 10 – Mindre ulikhet.

564 Unge funksjonshemmede mener:

565 Funksjonsassistanse:

566 • Ordningen med funksjonsassistanse må styrkes, og utvides til å gjelde alle grupper
567 funksjonshemmede som har behov for det.

568 • Finansieringen av funksjonsassistanse må være en overslagsbevilgning, og ikke
569 rammestyrte finansiering.

570 • Funksjonsassistanse og BPA må kunne leveres som en helhetlig tjeneste for de som
571 ønsker og har behov for det.

572 Brukerstyrt personlig assistanse:

573 • Barn, ungdom og unge voksne med assistansebehov må få innvilget BPA for å kunne
574 delta på de samfunnsarenaer en selv ønsker.

575 • BPA må kunne innvilges til elever og studenter på alle utdanningsnivåer, herunder til
576 deltakelse på studieaktiviteter, samt medbringes på utveksling til utlandet.

577 • Innvilgelse av BPA skal være basert på behov, ikke en minimumsgrense på timeantall.

578 • BPA må innvilges uavhengig av boform, og lovverket må følges.

579 • BPA må kunne innvilges forskuddsvis når man planlegger å flytte fra en kommune til
580 en annen.

581 • BPA må kunne innvilges ved langvarige sykdomsforløp, selv når prognosen tilsier at
582 en kan bli frisk.

583 • BPA må kunne innvilges for å leve ut sin seksualitet og kjønnsidentitet åpent og trygt.

584 • Kompetansen om kjønn- og seksualitetsmangfold må styrkes i alle deler av BPA-
585 tjenesten.

586 • Unge med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer som har behov for
587 assistanse til å utøve onani eller sex med partner(e), skal kunne få tilstrekkelig
588 assistanse fra BPA eller personale i bolig under profesjonelle og trygge forhold.

589 • Det må utvikles lovverk og retningslinjer, i samarbeid med funksjonshemmedes
590 organisasjoner, for hvordan assistenter og hjelpepersonell kan fasilitere seksuell
591 aktivitet på en profesjonell måte.

592 • Samboer eller ektefelle skal aldri brukes som grunn for å redusere eller innvilge
593 lavere antall BPA-timer.

594 • BPA-assistenter skal kunne utføre alle helsefaglige oppgaver som en selv kunne utført
595 med opplæring, så lenge en selv ønsker det.

- 596 • Personer med komplekse medisinske behov, og som ønsker det, må få mulighet til å
597 ansette helsepersonell i sin BPA-ordning for å sikre likestilling.
- 598 • Kommunene må lyse ut tjenestekonsesjon for BPA som følger intensjonen med
599 tjenesten som et reelt likestillingsverktøy.
- 600 • Funksjonshemmede og kronisk syke som har et assistansebehov må fritt få velge
601 blant leverandørene som tilfredsstiller kommunens krav.
- 602 • BPA må finansieres av staten og legges under eget lovverk.

603 Hjelpemidler og annen samfunnsservice:

- 604 • Unge må få tilbud om det nyeste utstyret på markedet, både av medisinsk utstyr og
605 hjelpemidler.
- 606 • Unge må selv få være med å velge hjelpemidler og få uttale seg om hvilket
607 hjelpemiddel som fungerer for seg.
- 608 • Hjelpemidler må være finansiert over folketrygden, og det skal ikke være
609 egenandeler på hjelpemidler.
- 610 • Tegnspråktolk- og skrivefolk-tjenesten må styrkes, og det må sikres en organisering
611 som dekker behovet for tegnspråk- og skrivefolk på kveldstid og i helger.
- 612 • Alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK) må rettighetsfestet i språkloven slik
613 at den enkelte sikres opplæring i eget språk, samt at det blir mer kjent i samfunnet.
- 614 • Ordningen for førerhund og servicehund må styrkes slik at alle som har behov for det
615 får innvilget dette.
- 616 • Ordningen for servicehund må utvides til å inkludere psykiatriske servicehunder.
- 617 • Ordningen for aktivitetshjelpemidler for personer over 26 må utformes likt som
618 ordningen for de under 26 år, slik at alle får mulighet til å drive med de aktivitetene
619 en selv ønsker.
- 620 • Hjelpemidler som kan fås i vanlig handel, slik som robotstøvsuger og el-sykkel, må
621 kunne innvilges som hjelpemiddel til personer som har et dokumentert behov for
622 hjelpemiddelet.
- 623 • Seksualtekniske hjelpemidler til onani må kunne innvilges ved fylte 13 år.
- 624 • NAV sin ordning for seksualtekniske hjelpemidler må inkludere flere produkter i
625 rammeavtalen. Muligheten for å søke dispensasjon for hjelpemidler utenfor
626 rammeavtalen må gjeninnføres og forenkles.

- 627 • Brukerpass-ordningen må styrkes, slik at flere får mulighet til å søke på hjelpemidler
- 628 uten å bruke ergoterapeut.
- 629 • Ergoterapeuter og ortopediingeniører må i større grad kunne veilede og utvikle
- 630 hjelpemidler ment for seksuallivet.
- 631 • Ergoterapeuters kunnskap om mangfoldet av hjelpemidler må økes.
- 632 • Unge med funksjonshemming og kronisk sykdom, som har behov for det, må ha rett
- 633 på fast ergoterapeut i sin kommune.

634 BOLIG

635 Det å ha et trygt og godt sted å bo er en viktig forutsetning for gode levekår, helse og
636 livskvalitet. Mange funksjonshemmede opplever barrierer for å finne seg et sted å bo. En god
637 boligpolitikk skal sikre at alle som ønsker det kan kjøpe en bolig som fungerer for dem, eller
638 ha tilgang på gode kommunale boliger til leie. For funksjonshemmede og kronisk syke
639 studenter er det viktig med forutsigbarhet i tildelingen av studentboliger.

640 «Vi vet at det er for få tilrettelagte boliger i de fleste kommuner, og at kommunene ikke har
641 god nok kunnskap om, og oversikt over egen boligmasse»
642 – Cato Lie, seniorrådgiver i Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon, NRK (2022)

Funkiskonvensjonen artikkel: 19 – Retten til et selvstendig liv og til å være en del
av samfunnet.

Barnekonvensjonen artikkel: 9 – Bo med foreldrene, 20 – Barn som ikke bor med
familien, 25 – Barn i fosterhjem eller på institusjon.

FNs Bærekraftsmål: 1 – Utrydde fattigdom, 3 – God helse og livskvalitet, 11 –
Bærekraftige byer og lokalsamfunn.

643 Unge funksjonshemmede mener:

- 644 • Alle offentlige bygg og nye boliger må være universelt utformet, og gjeldende lovverk
645 må sikre dette.
- 646 • Funksjonshemmede og kronisk syke må selv få velge bosted, og bosetting i
647 bofellesskap og på institusjon skal kun innvilges dersom den enkelte selv ønsker det.
- 648 • Bofellesskap og institusjoner må, så langt det er mulig, avskaffes.
- 649 • Bofellesskap skal ha så få enheter som mulig, og ikke mer enn 5 beboere.
- 650 • Personer som mottar uføretrygd må kunne innvilges bostøtte, uavhengig av om en
651 har ung ufør tillegg eller ikke.
- 652 • Kommunale boliger må være tilgjengelig for de som har behov for det uten
653 aldersgrense og husleien må være lav nok til at det er forsvarlig med tanke på
654 uføretrygd.
- 655 • Det må bygges flere universelt utformede studentboliger.
- 656 • Tilrettelagte studentboliger må ikke ha en høyere leiekostnad enn ordinære
657 studentboliger, og alle som har behov for tilrettelagt studentbolig må få dette.
- 658 • Det må stilles krav til at utleier presiserer hvordan studentboliger er tilrettelagt.
- 659 • Funksjonshemmede og kronisk syke studenter må prioriteres ved opptak til
660 studentboliger, både universelt utformede og ikke universelt utformede boliger, og
661 tildelingen av studentbolig må skje i god tid før studiestart.

662 Finansiering:

- 663 • Husbankens tildelingskriterier må ta hensyn til eventuelle behov for en universelt
664 utformet bolig, samt at tildelingssummen er høy nok til å passe med kommunens
665 øvrige prisnivå.
- 666 • Personer med assistansebehov og/eller behov for lagringsplass til hjelpemidler
667 og/eller medisinsk utstyr må kunne få utvidet låneramme for å kunne skaffe en bolig
668 med nødvendig oppbevaringsplass og/eller personalrom.
- 669 • Husbanken må ikke regne erstatning/forsikringspenger som diskvalifiserende for å få
670 innvilget lån hos Husbanken.
- 671 • Husbanken må spre informasjon sine låneordninger til unge funksjonshemmede og
672 kronisk syke.
- 673 • Tilskudd som innvilges til å tilrettelegge egen bolig må være uten begrensninger og til
674 den løsningen som fungerer best for den enkelte.

- 675 • Inntektsgrensen på tilskudd til tilpasning av bolig og tilskudd til arkitekt må avskaffes.
- 676 • Den øvre grensen for godkjente boutgifter må være i samsvar med reelle boutgifter i
- 677 området man bor i.
- 678 • Bostøtten må ikke bortfalle i måneder med 5 uker.

679 TRANSPORT OG SAMFERDSEL

680 Transport er et av de viktigste hjelpemidlene til et enklere og mer selvstendig liv. Det viktig
681 at den offentlige transporten er universelt utformet slik at man ikke opplever det som en
682 barriere å komme seg fra en plass til en annen. Transport skal også være rimelig, uavhengig
683 om det er offentlig transport eller tilrettelagte transporttilbud.

684 «46% av personer med nedsatt funksjonsevne mener transport er en utfordring i hverdagen.»

685 – Utredning av transportordninger for personer med funksjonsnedsettelse, SINTEF (2019)

Funkiskonvensjonen artikkel:

9 – Tilgjengelighet, 20 – Personlig mobilitet.

FNs Bærekraftsmål:

9 – Industri, innovasjon og infrastruktur, 11 – Bærekraftige byer og lokalsamfunn,

13 – Stoppe klimaendringene.

686 Unge funksjonshemmede mener:

- 687 • All kollektivtransport må være universelt utformet innen 2035 for å sikre at
688 funksjonshemmede og kronisk syke skal kunne benytte seg av kollektivtransport på
689 lik linje med befolkningen ellers.
- 690 • Informasjon om tilgjengelighet og universell utforming av transport- og
691 kollektivsystemet må inkluderes i en nasjonal reiseplanlegger.
- 692 • Det må opprettes en nasjonal ordning som gir rett til gratis ledsager på all offentlig
693 transport som mottar offentlig støtte, uavhengig av selskap eller fylke.
- 694 • Dagens ordning for tilrettelagt transport for funksjonshemmede (TT-ordningen) må
695 styrkes og gjøres nasjonal for å sikre likeverdig tilbud i hele landet.
- 696 • TT-kort må kunne innvilges til alle unge som har behov for det, uavhengig av
697 gangfunksjon, og på til bruk på alle livets arenaer, herunder fritid.
- 698 • TT-kort må tilsvare prisen for kollektivtransport, og det bør være mulig med
699 månedskort-pris for de som har TT-kort.
- 700 • En nasjonal TT-ordning må ikke erstatte transport til eller fra helsetjenester.
- 701 • Ungdom med behov for tilrettelagt eller tilpasset bil må få dette i en alder av 16 år,
702 slik at man har samme mulighet til å ta førerkort som andre. Dette skal ikke være
703 avhengig av foresattes økonomi.
- 704 • Unge som ikke kan ta førerkort på grunn av sin funksjonshemming eller kroniske
705 sykdom må få honnørbillett på offentlig transport.
- 706 • NAV sin ordning med bil må utvides til å gjelde alle som har et transportbehov
707 grunnet sin funksjonshemming eller kroniske sykdom. Egnert bil må innvilges
708 uavhengig av arbeid eller studier, herunder som hjelpemiddel i dagliglivet.
- 709 • Egenandel på bil fra NAV må reduseres for personer som står i arbeid, til en maksimal
710 egenandel på 50.000 kroner.
- 711 • Det må utarbeides en nasjonal standard for anskaffelser av parkeringstillatelse for
712 forflytningshemmede, samt mulighet for å skaffe midlertidige parkeringstillatelser.
- 713 • Parkeringstillatelse for forflytningshemmede må innvilges uten utløpsdato for
714 personer med varig funksjonshemming og kronisk sykdom.
- 715 • Det må sikres at det er tilstrekkelig med HC-parkering for å sikre likestilling og
716 deltagelse for den enkelte.

- 717 • Parkeringsforskriften må strammes inn for sikre at det til enhver tid er minimum 4%
- 718 HC-plasser og at parkeringsplasser som ikke etterlever dette kan bøtelegges.
- 719 • Pasientreisetilbudet må bedres for unge som vil ha med pårørende, selv om de ikke
- 720 bor på samme plass.
- 721 • Ferdsel i utmark må reguleres på en slik måte at funksjonshemmede og kronisk syke
- 722 kan delta i friluftsliv og aktiviteter.
- 723 • Det må jobbes med å få på plass et hvilerom for alle som har en funksjonshemming
- 724 eller kronisk sykdom på alle flyplasser i landet.

725 RAMMEVILKÅR FOR ORGANISASJONER

726 Forutsigbare og gode økonomiske rammevilkår er avgjørende for demokratisk og
727 inkluderende ungdomsarbeid. Hovedutfordringen for funksjonshemmedes barne- og
728 ungdomsorganisasjoner er uforutsigbar finansiering, primært gjennom prosjekttilskudd og
729 andre kortvarige tilskudd. En større andel av tilskuddet organisasjonene mottar bør være av
730 langvarig karakter og kunne disponeres som mer frie midler basert på organisasjonens
731 behov. Funksjonshemmedes barne- og ungdomsorganisasjoner har et begrenset
732 rekrutteringsgrunnlag, i tillegg til at medlemsmassen gjerne er spredt over hele landet. Dette
733 medfører en særlig utfordring i tildeling av tilskudd, da tilskudd prioriteres til organisasjoner
734 med høyt medlemstall og mange lokal- og regionslag.

Funkiskonvensjonen artikkel: 29 – Deltakelse i det politiske og offentlige liv.

Barnekonvensjonen artikkel: 15 – Organisasjonsfrihet.

FNs Bærekraftsmål: 10 – Mindre ulikhet, **11** – Bærekraftige byer og
lokalsamfunn, **16** – Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner.

735 Unge funksjonshemmede mener:

- 736 • Det må sikres en ny finansieringsmodell for funksjonshemmedes barne- og
- 737 ungdomsorganisasjoner som sikrer gode og forutsigbare rammevilkår for
- 738 organisasjonene.
- 739 • Støtten til funksjonshemmedes organisasjoner må økes.
- 740 • Det må åpnes for at Unge funksjonshemmede kan motta støtte over
- 741 tilskuddsordningen til funksjonshemmedes organisasjoner på lik linje med FFO og
- 742 SAFO.
- 743 • Funksjonshemmede må inkluderes som målgruppe i alle nasjonale, regionale og
- 744 kommunale tilskuddsordninger.
- 745 • Skattefradraget for personer som gir gaver til frivillige organisasjoner må økes.
- 746 • Funksjonshemmedes barne- og ungdomsorganisasjoner må sikres full
- 747 momskompensasjon gjennom en regelstyrt ordning.
- 748 • De som forvalter statlige midler, må få økt kunnskap om merkostnadene
- 749 organisasjonene kan ha tilknyttet ulike tilretteleggingstiltak ved arrangementer og
- 750 aktiviteter for funksjonshemmede og kronisk syke.
- 751 • Det må opprettes en finansieringsordning for aktivitetstilbydere med midler til å
- 752 dekke merkostnader tilknyttet ulike tilretteleggingstiltak.
- 753 • Likepersonsarbeid må likestilles med andre aktiviteter som kriterium for økonomisk
- 754 støtte til frivillige organisasjoner.
- 755 • Det må etableres gode rutiner for opplæring i brukermedvirkning for unge som vil
- 756 medvirke på systemnivå for å sikre god og reell brukermedvirkning, samt at
- 757 organisasjonene kan følge opp aktuelle råd og utvalg som trenger unge
- 758 brukermedvirkere.

759 INTERNASJONALT ARBEID

760 Ifølge Verdens helseorganisasjon lever omtrent 15 prosent av verdens befolkning med en
761 funksjonshemming eller kronisk sykdom. Det gjør funksjonshemmede til verdens klart største
762 minoritet. Norge skal sikre funksjonshemmedes menneskerettigheter ved å følge
763 forpliktelsene i Funkiskonvensjonen, og rapporterer jevnlig til FN på etterlevelsen av
764 konvensjonen. Kriser, krig og naturkatastrofer vil ramme funksjonshemmede særlig hardt, og
765 det er viktig at Norge deltar i internasjonalt bistandsarbeid, herunder med et uttalt mål om å
766 bistå funksjonshemmede når en krise inntreffer.

767 «Å sammen arbeide med å løfte spørsmål på nordisk nivå motiverer meg til å tro at politisk
768 endring er mulig ikke bare i Danmark, men over hele verden.»

769 – William Korte (23 år), leder i SUMH Danmark

Funkiskonvensjonen artikkel:

11 – Risikosituasjoner og humanitære nødsituasjoner, 28 – Tilfredsstillende
levestandard og sosial beskyttelse, 32 – Internasjonalt samarbeid.

Barnekonvensjonen artikkel:

15 – Organisasjonsfrihet, 19 – Beskyttelse, 22 – Flyktningbarn, 36 – Beskyttelse
mot utnyttelse, 38 – Barn i krig og konflikt.

FNs Bærekraftsmål:

1 – Utrydde fattigdom, 10 – Mindre ulikhet, 11 – Bærekraftige byer og
lokalsamfunn, 17 – Samarbeid for å nå målene.

770 Unge funksjonshemmede mener:

- 771 • Norske myndigheter må arbeide globalt for å bedre levekårene til
772 funksjonshemmede, og inkludere funksjonshemmede i arbeidet om bærekraftig
773 utvikling.
- 774 • Norske myndigheter må sikre at funksjonshemmede og kronisk syke i pågående krig,
775 konflikt og katastrofer globalt og nasjonalt sikres sine menneskerettigheter og får
776 tilstrekkelig støtte til evakuering.
- 777 • Norge må ta imot funksjonshemmede flyktninger i større grad enn i dag.
- 778 • Norge må støtte opp om internasjonale forskningssamarbeid som vil utvikle
779 behandling eller bedre levekårene for funksjonshemmede.
- 780 • Nordisk funksjonshinderråd må utvides med én representant fra funksjonshemmedes
781 barne- og ungdomsorganisasjoner fra hvert land.
- 782 • Nordisk barne- og ungdomskomiteé (NORDBUK) må utvides med 1 representant fra
783 hvert land fra funksjonshemmedes barne- og ungdomsorganisasjoner.
- 784 • Tilskuddsordninger for internasjonale prosjekter må ta hensyn til merkostnader
785 knyttet til tilrettelegging og deltakelse for barn og unge med funksjonsnedsettelse
786 og kroniske sykdommer.
- 787 • Ungdomsdelegaten(e) på CRPD-feltet til statspartsmøtet skal velges ut av Unge
788 funksjonshemmede.
- 789 • Unge funksjonshemmede skal ha ansvar for opplæring og oppfølging av
790 ungdomsdelegaten(e).

BEGREPSLISTE

Alternativ og supplerende kommunikasjon:	Forkortet ASK – kommunikasjon på andre måter enn med tale, slik som tekniske løsninger med talefunksjon.
Ambulante tjenester:	Tjenester, tilbud og behandling som vanligvis gis på sykehus gis utenfor sykehuset, enten der pasienten bor eller på et avtalt sted.
Arbeidsavklaringspenger:	Forkortet AAP – økonomisk støtte fra NAV i en begrenset periode.
Arbeidsmarkedstiltak:	Offentlige tiltak gjennom NAV for å styrke en persons mulighet til å skaffe eller beholde arbeid.
Blåresept:	En ordning for folketrygden dekker hele eller deler av utgiftene til legemidler og medisinsk forbruksmateriale.
BPA:	Brukerstyrt personlig assistanse.
BUP:	Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk.
CRPD:	FNs konvensjon om rettigheter for mennesker med nedsatt funksjonsevne – forkortet CRPD både i Norge og internasjonalt. CRPD står for Convention on the Rights of Persons with Disabilities.
Demokratisk deltakelse:	Deltakelse i demokratiet eller samfunnet.
DPS:	Distriktpsikiatrisk senter.
Funksjonshemmedes organisasjoner:	Betegnelse på alle organisasjoner for personer med funksjonshemming og kronisk sykdom. Eksempelvis Unge funksjonshemmede og alle våre medlemsorganisasjoner.
Funksjonsmangfold:	Variasjonen av kropper og måter og fungere på som finnes blant mennesker.
Folketrygden:	En trygdeordning for alle som er bosatt i Norge og som gir økonomisk støtte ved blant annet sykdom, arbeidsløshet, uførhet, og den dekker også utgifter til medisinsk behandling.
Helseøkonomi:	Økonomi tilknyttet helse og helsetjenester.
Individuelt tilrettelagt opplæring:	Ny betegnelse på spesialundervisning.
Inkorporering:	Innebærer at det treffes et formelt vedtak, ofte i form av lov eller forskrift, slik som at en konvensjon skal gjelde som norsk lov eller forskrift.

Interessepolitikk:	Arbeid en organisasjon gjør opp mot samfunnet, politikere og myndigheter gjennom påvirkningsarbeid.
Kjønns- og seksualitetsmangfold:	Variasjonen av kjønnsidentitet og seksuell orientering som finnes blant mennesker.
Konvensjon:	En avtale mellom flere land.
Majoritet:	Flertallet i en befolkning eller gruppe.
Mangfoldskompetanse:	Det å være bevisst mangfoldet som finnes i samfunnet og ha kunnskap om hva ulikheten blant mennesker går ut på, hva det kan innebære å skille seg ut fra majoriteten og hva mangfold kan bidra til.
Minoritet:	Mindretallet i en befolkning eller gruppe.
Multiple minoriteter:	Betyr å tilhøre flere minoritetsgrupper samtidig.
NAV:	Arbeids- og velferdsforvaltningen.
Overslagsbevilgning:	Utgiftene styres av behov og etterspørsel, ikke en begrenset sum.
PPT:	Forkortelse for pedagogisk-psykologisk tjeneste.
Prinsippprogram:	En organisasjons politikk på ulike områder.
Somatisk:	Kroppslig eller noe som har med kroppen å gjøre.

Arbeidsprogram for Unge funksjonshemmede 2026 – 2027

Foreslås vedtatt på Unge funksjonshemmedes generalforsamling 14.-16. november 2025.

Unge funksjonshemmedes (UngFunk) sine medlemsorganisasjoner er en bærebjelke i demokratiet. Organisasjonene er et fristed der barn og unge kan følge egne interesser, og en møteplass der barn og unge kan oppleve mestring, glede og fellesskap. Arbeidet UngFunk gjør skal ha som mål å styrke og støtte organisasjonene i sitt arbeid, slik at flere barn og unge får mulighet til å delta i organisasjonsfellesskapet. Det er også et viktig fokus for UngFunk å sikre at barn og unge med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer har gode levekår og vokser opp med like muligheter som alle andre.

UngFunk har en sentral rolle som paraplyorganisasjon, og er en viktig aktør i å representere barn og unge med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer i politiske og offentlige prosesser. Det er viktig at UngFunk jobber for å opprettholde vår posisjon som talerør for våre medlemsorganisasjoner i politiske prosesser. UngFunk skal jobbe for at organisasjonen i større grad blir en mer etablert og sentral aktør i det politiske bildet.

FN-konvensjonen om funksjonshemmedes rettigheter (Funkiskonvensjonen/CRPD) ligger til grunn i alt arbeid UngFunk gjør, og våre prioriteringer er i tråd med konvensjonen, dens mål og innhold.

INTERESSEPOLITIKK

UngFunk sitt hovedmål er å tale medlemsorganisasjonenes felles interesser i politiske prosesser som angår barn og unge med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer. UngFunk jobber i tråd med Funkiskonvensjonen og skal prioritere å jobbe for deltakelse, likestilling, inkludering og tilrettelegging for barn og unge med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer innen alle samfunnsområder med særlig fokus på: helse, kultur, fritid, arbeid, utdanning og samfunnsdeltakelse.

Det har vært igangsatt mange viktige prosesser som angår barn og unge med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer de siste årene, og det er viktig for UngFunk å følge opp disse i de kommende årene. Felles for alle sakene UngFunk jobber med er at de totalt sett er viktige for at barn og unge med kroniske sykdommer og funksjonsnedsettelse skal kunne delta i samfunnet.

PROSJEKTER OG KOMPETANSEUTVIKLING

Gjennom ulike prosjekter har UngFunk en rolle som kunnskapsleverandør på funksjonshemmingsfeltet. Parallelt med å jobbe for at det forskes mer på levekårene og

31 livskvaliteten til barn og unge med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer, innhenter
32 UngFunk jevnlig kunnskap og kompetanse på feltet og utvikler materiale til bruk for andre.

33 De siste årene har UngFunk hatt flere vellykkede prosjekter som har blitt eller står i fare for
34 nedleggelse grunnet kortvarig finansiering gjennom prosjektmidler. UngFunk vil jobbe for
35 bærekraftig drift av vellykkede prosjekter, blant annet gjennom forutsigbarhet i tildeling av
36 prosjektmidler og muligheter for videreføring av vellykkede prosjekter. Særlig gjelder dette
37 prosjektene Barrierefri Fritid, Medvirk og Sex som funker.

38 BÆREKRAFTIGE ORGANISASJONER

39 For UngFunk er det svært viktig at vi og våre medlemsorganisasjoner til enhver tid har de
40 beste forutsetningene og rammene for å kunne drive sitt organisasjonsarbeid. Den viktigste
41 saken for UngFunk er derfor å øke driftsmidler til organisasjonene.

42 UngFunk sine medlemsorganisasjoner representerer et bredt spekter av barne- og
43 ungdomsorganisasjoner og det er store variasjoner i hvordan organisasjonene har
44 strukturert sitt barne- og ungdomsarbeid. UngFunk ønsker å være en trygg og støttende
45 paraplyorganisasjon for våre medlemsorganisasjoner, og vil særlig jobbe for å utvikle
46 kompetanse- og kursmateriale for medlemsorganisasjonene, slik at hver organisasjon kan
47 drives mer bærekraftig innenfor sine rammer og forutsetninger.

48 I 2030 fyller UngFunk 50 år. UngFunk skal de neste årene utarbeide en plan og et program
49 for markeringen av 50 års jubileet.

GF 5-25

Kontingent

Medlemskontingent

Medlemskontingenten i Unge funksjonshemmede har stått uendret i over ti år, og er heller ikke justert for prisstigning. Da organisasjonens inntekter for øvrig ikke øker i takt med prisstigning, er det behov for å justere dette noe for å holde tritt med kostnadsnivået i samfunnet. Det foreslås derfor en større økning av medlemskontingenten i 2026, og deretter å øke med ca. 5 % i 2027.

2026

Nivå 1: kr 10 000 (fra kr 7 500 i 2025)

Nivå 2: kr 7 000 (fra kr 5 000 i 2025)

Nivå 3: kr 3 500 (fra kr 2 500 i 2025)

Nivå 4*: kr 2 500

2027

Nivå 1: kr 10 500

Nivå 2: kr 7 300

Nivå 3: kr 3 700

Nivå 4*: kr 2 500

*ny kategori innføres dersom forslag til endringer i Unge funksjonshemmedes vedtekter vedtas av generalforsamlingen

GF 6-25

Honorarer

Styrehonorar

Styret foreslår å holde styrehonoraret på samme nivå som de siste årene i 2026 og 2027. Dette er et lederhonorar inntil 1 G (grunnbeløpet i folketrygden), honorar til nestledere på inntil 0,5 G, og resten av det avsatte beløpet til honorar fordeles ut fra deltakelse i styremøter med kr 2000 for styremedlemmer og kr 250 for varamedlemmer per ordinære styremøte.

GF 7-25

Budsjett

Budsjett 2026 og 2027

Sak GF 7/25

Om forslaget til budsjett 2026 og 2027

Om budsjettet

Det vedlagte budsjettet er et *driftsbudsjett*. Her disponeres Unge funksjonshemmedes «frie inntekter», slik som driftstilskudd fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir), momskompensasjon fra Lotteri- og stiftelsestilsynet, medlemskontingent og eventuelt administrasjonstilskudd fra prosjektene.

Driftsbudsjettet er delt i en del for nasjonalt arbeid og en del for internasjonalt arbeid, da Unge funksjonshemmede mottar både nasjonal og internasjonal grunnstøtte fra Bufdir, og må rapportere særskilt for bruken av disse midlene. De fleste driftsutgiftene blir fordelt mellom nasjonalt og internasjonalt budsjett ut fra at det internasjonale arbeidet tilsvarer om lag 40 % av én stilling.

En vesentlig del (om lag halvparten) av Unge funksjonshemmedes faglige virksomhet er *prosjektfinansiert*. Det vil si vi har fått tildelt midler fra for eksempel Stiftelsen Dam, Helsedirektoratet eller Bufdir for å gjennomføre prosjekter. Slike prosjekter søkes om og drives i tråd med vedtekter, prinsipp- og arbeidsprogram, men har sine egne budsjetter som ikke vedtas av generalforsamlingen. Rådgivernes og prosjektledernes stillinger er hovedsakelig finansiert over disse budsjettene. Midler som er bevilget til prosjektene kan ikke tas inn i den ordinære driften, utover eventuelt administrasjonstilskudd som er fastsatt på forhånd. Mye av det faglige og interessepolitiske arbeidet vil skje innenfor de ulike prosjektene, og prosjektene vil også gi tilbud til våre medlemsorganisasjoner og deres medlemmer.

Inntekter i 2026 og 2027

Unge funksjonshemmedes **grunnstøtte** har de siste årene i gjennomsnitt økt noen få prosent hvert år. Det er imidlertid knyttet stor usikkerhet til hvor mye vi kan forvente å få i grunnstøtte og det er ingen garanti for at vi vil få en økning i 2026 og 2027. Økningen som er lagt til grunn i budsjettet vil derfor kunne reduseres gjennom styrets kvartalsvise revidering.

Grunnet stor uforutsigbarhet knyttet til innvilgelse av prosjektsøknader fra Stiftelsen Dam, Bufdir og andre prosjektstøtteleverandører ønsker styret å budsjettere forsiktig. Styret budsjetterer derfor med administrasjonsmidler ca. tilsvarende gjennomsnittet fra de foregående årene. I tillegg har vi erfaringsmessig fått inn mindre enn budsjettet på posten «Andre inntekter», og der er også her budsjettet med et mer forsiktig anslag enn foregående år.

Organisasjonen vil fortsette det interessepolitiske arbeidet med å øke de faste, frie inntektene til Unge funksjonshemmede over tid.

Prioriteringer i 2026 og 2027

I posten **personalkostnader** ligger kostnader til lønn, feriepenger, arbeidsgiveravgift, overtid, forsikringer, pensjon og andre personalkostnader. Organisasjonen har til enhver tid rundt åtte faste stillinger og totalt mellom åtte og ti ansatte, som gjenspeiler vår ansettelsespolitikk der vi etterstreber faste ansettelser. Det er budsjettet med å videreføre dette med moderat lønnsvekst som tilsvarer lønnsveksten i samfunnet ellers, forutsatt at vi får innvilget nye prosjekter med tilhørende lønns- og administrasjonsmidler.

Når det gjelder posten **driftskostnader** er disse budsjettet ut ifra de siste årenes kostnadsnivå, samt at det er tatt høyde for normal prisvekst på varer og tjenester.

Om disponeringene ved årsslutt

Organisasjonen har gått med store underskudd de siste årene, for å ta igjen et etterslep med overskudd etter årene med pandemi da organisasjonen hadde reduserte kostnader og begrenset aktivitet. Overskuddet fra pandemien ble satt av i et aktivitetsfond, som nå i stor grad er brukt opp på medlemsaktivitet. I årene framover er det derfor behov for å komme tilbake til et normalt aktivitetsnivå, og derfor redusere kostnader. Det er samtidig et ønske om å øke inntektene, men dette er et langsiktig arbeid.

Om vedtakelse av rammebudsjett

Styret ønsker å presisere overfor generalforsamlingen at budsjettet for 2026 og 2027 er et tentativt budsjett. Unge funksjonshemmede er en organisasjon i vekst, og dermed en organisasjon som må kunne agere i forhold til de mulighetene som oppstår innen perioden. Det innstilles derfor at generalforsamlingen vedtar vedlagte budsjett som et rammebudsjett, der styret gis frihet til å styre innen de rammer som er gitt. Samtidig gis styret myndighet til å revurdere rammene dersom det er i tråd med generalforsamlingens politiske prioriteringer.

Styrets forslag til driftsbudsjett for 2026 og 2027

2026

	Nasjonal drift	Internasjonal drift	SUM
Inntekter			
Deltakeravgift møter, kurs	-30 000		-30 000
Kontingent medlemsorganisasjonene	-234 500		-234 500
Driftstilskudd Bufdir	-3 415 000	-771 000	-4 186 000
MVA-kompensasjon	-680 000		-680 000
Prosjektenes adm. bidrag	-575 000		-575 000
Andre inntekter	-100 000	-50 000	-150 000
SUM inntekter	-5 034 500	-821 000	-5 855 500
Kostnader			
Lønn og tilhørende kostnader	3 724 607	519 123	4 243 730
Andre personalkostnader	116 133	12 867	129 000
Sum lønns- og personalkostnader	3 840 740	531 990	4 372 730
Husleiekostnader	433 333	66 667	500 000
Forsikringer	49 633	6 867	56 500
Revisjonshonorar	104 000	16 000	120 000
Regnskapshonorar	147 333	22 667	170 000
Nettside	73 667	11 333	85 000
Andre kontorkostnader	184 767	28 733	213 500
Sum driftskostnader	992 733	152 267	1 145 000
Reisekostnader	50 000	35 000	85 000
Andre møtekostnader	30 000	30 000	60 000
Medlemstilbud/kurs	5 000	2 000	7 000
Gaver	3 000	2 000	5 000
Sum reise- og møtekostnader	88 000	69 000	157 000
Styre- og AU-møter	121 333	18 667	140 000
Honorar AU og styre	277 333	42 667	320 000
Sum styrekostnader	398 666	61 334	460 000
Generalforsamling	0	0	0
Arendalsuka	21 667	3 333	25 000
Sum arrangementskostnader	21 667	3 333	25 000
SUM kostnader	5 341 806	817 924	6 159 730
Renter av bankinnskudd	-20 000		-20 000
Resultat	287 306	-3 076	284 230

Disponering av årets resultat ved utgangen av 2026	
Til (+)/fra (-) annen egenkapital	-284 230
Sum disponeringer	-284 230

2027

	Nasjonal drift	Internasjonal drift	SUM
Inntekter			
Deltakeravgift møter, kurs	-80 000		-80 000
Kontingent medlemsorganisasjonene	-245 800		-245 800
Driftstilskudd Bufdir	-3 517 000	-794 000	-4 311 000
MVA-kompensasjon	-700 000		-700 000
Prosjektenes adm. bidrag	-575 000		-575 000
Andre inntekter	-120 000	-50 000	-170 000
SUM inntekter	-5 237 800	-844 000	-6 081 800
Kostnader			
Lønn og tilhørende kostnader	3 801 301	527 090	4 328 391
Andre personalkostnader	116 133	12 867	129 000
Sum lønns- og personalkostnader	3 917 434	539 957	4 457 391
Husleiekostnader	433 333	66 667	500 000
Forsikringer	49 633	6 867	56 500
Revisjonshonorar	104 000	16 000	120 000
Regnskapshonorar	147 333	22 667	170 000
Nettside	73 667	11 333	85 000
Andre kontorkostnader	184 767	28 733	213 500
Sum driftskostnader	992 733	152 267	1 145 000
Reisekostnader	50 000	25 000	85 000
Andre møtekostnader	30 000	10 000	60 000
Medlemstilbud/kurs	5 000	2 000	7 000
Gaver	3 000	2 000	5 000
Sum reise- og møtekostnader	88 000	39 000	127 000
Styre- og AU-møter	121 333	18 667	140 000
Honorar AU og styre	289 333	42 667	332 000
Sum styrekostnader	410 666	61 334	472 000
Generalforsamling	346 667	53 333	400 000
Arendalsuka	21 667	3 333	25 000
Sum arrangementskostnader	368 334	56 666	425 000

SUM kostnader	5 777 167	849 224	6 626 391
Renter av bankinnskudd	-20 000		-20 000
Resultat	519 367	5 224	524 591

<i>Disponering av årets resultat ved utgangen av 2027</i>	
Til (+)/fra (-) annen egenkapital	-524 591
Sum disponeringer	-524 591

GF 8-25

Innkomne forslag

Instruks for valgkomiteen

1 **Forslag til vedtak**

- 2 Styret får i oppgave å revidere «instruks for valgkomiteen» vedtatt på
3 generalforsamling i 2014 og legge frem nytt forslag på generalforsamlingen 2027.
- 4 Valgkomiteen må involveres i arbeidet. Utover dette har styret fullmakt til å organisere
5 arbeidet på den måten de anser som mest hensiktsmessig og eventuelt inkludere
6 flere parter i arbeidet. Styret bes samtidig vurdere om «instruks» er rett format.

7 **Bakgrunn for sak**

- 8 En instruks for valgkomiteen ble sist vedtatt på landsmøtet i 2014. Etter dette har
9 det blitt gjennomført flere endringer i organisasjonens vedtekter som også påvirker
10 valgkomiteens arbeid. Det er derfor et behov for å revidere instruksen slik at de er
11 oppdatert i henhold til dagens vedtekter og hvordan organisasjonen for øvrig har
12 utviklet seg. Valgkomiteen har også etterlyst gode retningslinjer.
- 13 En arbeidsgruppe fra styret har i foregående periode begynt arbeidet med instruks
14 av retningslinjene, men styret ser et behov for en grundigere gjennomgang og
15 en bredere inkludering av aktuelle parter slik at instruksen blir funksjonell for
16 valgkomiteen. I arbeidet bør det også vurderes om «instruks» er rett format på
17 dokumentet eller om «retningslinjer» eller annet er mer hensiktsmessig.

GF 10-25

Valg

Valgkomitéens sin innstilling

Styre:

Verv	Navn	Organisasjon
Leder	Nikolai Raabye Haugen	andsforeningen for Nyrepasienter og Transplanterte
Nestleder	Silje Marie Sveum	Mental hele ungdom
Nestleder	Asgeir Fagerli Langberg	Ung kreft
Styremedlem	Sigurd Lind Hjemly	Foreningen For Muskelsyke Ungdom
Styremedlem	Ronja Vivil Kise	Mage-tarmforbundet
Styremedlem	Thea Henrikø	Norsk Tourette Forening
Styremedlem	Aili Kirste Strømeng Arntzen	Mentalhelse ungdom
Vara	Ylva Live Lohne Lavik	Norsk forening for cystisk fibrose
Vara	Emilie Duane Nordskog	Persjonskade forbundet

Kontrollkomite:

Verv	Navn	Organisasjon
Leder	Ikke funnet	Ikke funnet
Medlem	Vedbjørn Leite Olsen	Mentalhelse ungdom

Styrets innstilling til valgkomité i Unge funksjonshemmede 2026-2027

Leder: Daniel Lie, Dysleksi Ungdom

Medlem: Silje Solvang, Norges Blindforbunds Ungdom

Medlem: Martine Antonsen, Mental Helse Ungdom

Varamedlem: Åpen

Styrets innstilling til statsautorisert revisor i Unge funksjonshemmede 2026-2027

PKF ReVisjon AS v/ Øyvind Solberg